

Flugfiske i Norden

Stjørdalsälven Blue Rat Fantastiska flymfer
Nattfiske i Laisan Bind en Zonker Nordkalotten

The background of the advertisement is a photograph of a fly fishing scene. A fly fishing rod with a cork handle and a black reel is leaning against a weathered wooden log. The reel has a silver-colored frame with a black handle. The rod is black with a cork grip. The log is covered in moss and lichen. In the bottom right corner, there is a close-up of a fish's head, likely a trout, with its mouth open. The overall scene is set in a natural, outdoor environment with green grass and moss.

IMX

det riktiga alternativet bland super spön

G·Loomis
MADE IN AMERICA

Under endast några säsonger har IMX blivit de klart mest lovordade flugspön i Norden.

Flugfiske "eliten" och alla facktidningar har höjt dessa spön till skyarna!

Många inbitna flugfiskare "byter" upp sig till ett IMX flugspö. (Tidigare ägare till vissa andra välkända spömärken). Finns även som klinga och byggsats.

Tips:

Prova ett Enhands-Laxspö hos din IMX återförsäljare.

Bättre flugspö får Du leta efter!

Livstidsgaranti-Praktisk Tub ingår.

Färgkatalog finns hos din IMX återförsäljare.

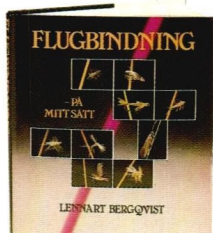
HS IMPORT, Box 76, 590 20 Mantorp. Tel. 0142-214 00. Fax. 0142-210 23.

Auktoriserade IMX återförsäljare

ALNÖ Sport & Fiske/ALNÖ-Lasses Sportfiske/BODEN-Långbergs Fiske/
BORLÄNGE-Olles Fiske/BORLÄNGE-Kjells Sportfiske/EDSBY- Jakt-
huset/ESKILSTUNA-E & A Sportfiske/GÖTEBORG-Wittlocks/HALMSTAD-Sport-
fiskeDepån/HELSINGBORG-Fly Dressing/HUSKVARNA-Fiskeknuten/
KRISTIANSTAD-Klippans Sport/KLIPPAN-Uffes Fiske/KÖPING-Rekord Fiske/
MÖRRUM-Streamers Flugfiske/MANTORP-Hammars Flugfiske/
NYKÖPING-Skeppsfournering/NORRKÖPING-Christers Sportfiske/SKÖVDE-
Claessons/SMEDJEBACKEN-Berras Sportfiske/STOCKHOLM-Utter/STOCK-
HOLM-Fiskeshopen/TROLLHÄTTAN-Po:s/SUNDSVALL-AT Vapen/VIMMERBY-
Sportfiskarn/VÄSTERÅS-Blixt Sport/UMEÅ-Vildmarks Jim/UMEÅ-Husbergs Eftr./
UPPSALA-Imal Fiske/ÖREBRO-Järnia/ÖJEBYN-Fiskeservice/ÖSTERSUND.

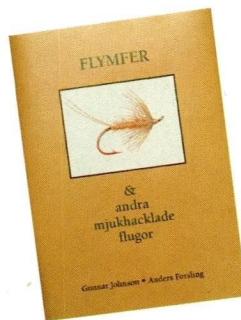
NORGE: Aktiv Fritid. DANMARK: F & H Import. FINLAND: Flydrex

PRESENTTIPS FRÅN FiN

Lennart Bergqvist: "Flugbindning på Mitt Sätt", den nya flugbindarboken, som kommer att bli en klassiker. 217 text- och bildspäckade sidor, 21×24 cm med 350 färgbilder i format 50×75 mm visar flugbindning – steg för steg.

Boken lär Dig binda imitationer av 22 nordiska dagsländor i alla utvecklingsstadierna representerade samtliga 52 nordiska arter samt andra mönster såsom nattsländor, fjädermygg, myror, getingar, baggar och några av våra mest fiskade våtflugor och streamers. **Pris: SEK 380:– + porto**

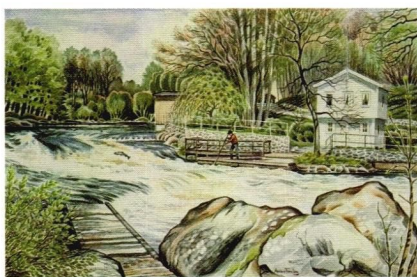
Gunnar Johnson, Anders Forsling: "Flymfer" Gunnar Johnson, som kände Pete Hidy, har tillsammans med Anders Forsling arbetat vidare med de gamla mäs-tarnas klassiska flugor, och här redovisar de sina erfarenheter. Denna bok på 128 sidor prydd med Gunnar Johnsons välkända tecknarkonst, innehåller en unik färgbilaga. De sista 16 sidorna utgörs nämligen av James E Leisenrings "Färg & Materialbok" med en personlig introduktion skriven av Pete Hidy året innan han gick bort. **Pris: SEK 162:– + porto**

Augustiöring

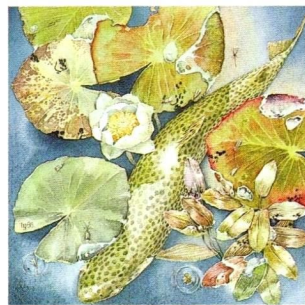
Konsttryck av Thommy Gustavsson, 50×31 cm på kvalitetspapper, tryckt i en numrerad och handsignerad upplaga på 300 ex. Motivet ur FiN nr 5/6 1986.

Nedsatt pris kr 200:–.

"Mörrums Fiskevårdsmotiv"

Konsttryck av Anders Forsling, 62×44 cm på kvalitetspapper, tryckt i en numrerad och handsignerad upplaga på 300 ex. Motivet ligger till grund för årets fiskevårdskort vid Mörrumsån. **Pris kr 400:–.**

Jakt bland näckrosor

Konsttryck av Thommy Gustavsson, 25×25 cm på kvalitetspapper, tryckt i en numrerad och handsignerad upplaga på 300 ex. Motivet ur FiN nr 5/6 1986.

Nedsatt pris kr 150:–.

FiNs Slips blå med vita sländor	Kr 140:–
FiNs Tygmärke m gyllene slända, oliv	Kr 20:–
FiNs Dekaler gul fästes utanpå spötuben edyl, runt fästes insidan ex bilrutan	Kr 10:–
FiNs Brevmärken sign Gunnar Johnson	
1 ark om 20 märken	Kr 15:–
3 ark	Kr 40:–
FiNs emaljmärke "fastener" el nål	Kr 35:–
Vykort Öring av Tommy Gustavsson	
5 dubbla kort m kuvert	Kr 20:–
9 olika motiv m kuvert	Kr 25:–
ark om 16 olika flugor	Kr 40:–

Boken DAGSLÄNDOR I ÖRINGVATTEN av Boström/Bengtsson i Fickformat och skinnomslag 3:dje uppl

Kr 170:–

FiNs Pärm vinröda m guldskriften "Flugfiske i Norden" på ryggen, ej årtal

Kr 40:–

FiNs årgångar äldre/år

Kr 200:–

2 årgångar, best samtidigt

Kr 350:–

3 el fler årgångar, dito

Kr 475:–

FiNs årgångar äldre inbundna/år

Kr 290:–

2 el fler, best samtidigt

Kr 250:–

FiNs Lösnummer äldre årgångar/nr	Kr 40:–
Dubbelnummer	Kr 60:–

Prenumerationer på FiN som gåva ber vi Er ringa vårt prenumerationskontor

Kr 260:–

Mörrums alla Pooler Poolförteckning och beskrivning av Domänverkets fiske i Mörrum

FiN-pris Kr 70:–

FiNs 10-års Index en innehållsförteckning över samtliga nummer av FiN 1979–1988 m alfabetisk förteckning över förekommande flugor, fiskevatten etc

Kr 40:–

FiNs dubbelprenumeration får Du dels vanliga pren under året samt lite in på nyåret får Du en **inbunden årgång**

Tillägg

Kr 235:–

Ang beställningar adresseras till: FLUGFISKE I NORDEN, Violg 7, 34300 ÄLMHULT. Varorna sänds mot postförskott. Porto tillkommer. Har Du några frågor är Du välkommen att ringa på tel 0476-16090 (el 044-122628).

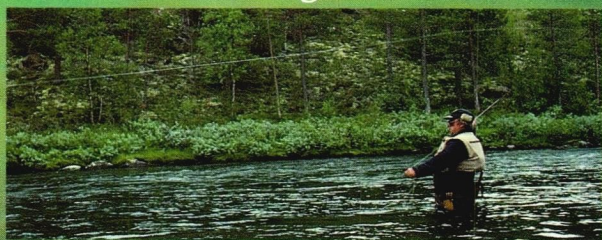
Du besöker väl **FiNs** monter på Sollentunamässan den 12–14 april 1991.

THE CHALLENGE

UTMANINGEN

Handsken är kastad! Masterline's *CHALLENGE* är årets utmaning på fluglinefronten.

Vilken annan fluglina har bättre: *Allmänna kastegenskaper?*

"Skjut"?

Sträckning?

Släpp från vattnet?

Flytförmåga?

Pris?

Lennart Bergqvist, mannen bakom succéboken *Flugbindning på mitt sätt*, som också är en mycket erfaren flugfiskare, hade sitt svar på ovanstående frågor klart efter förra säsongens fiske: — **INGEN!**

CHALLENGE, den nya suveräna fluglinan finner du till säsongen -91 hos Din välsorterade redskapshandlare.

Till att börja med endast som flytlina i DT och WF i klasserna 4-9.

Färgen är svagt fluoresceranden gul, vilket gör att den syns utomordentligt väl för den som fiskar.

Den levereras i en mycket användbar flugask av svart plast med skumplast i botten och genomskinligt lock.

cirka 330 kr

**HÖR MED DIN
REDSKAPSHANDLARE!**

Box 2003, 561 02 Huskvarna, SWEDEN
Tel. 036-134197, Fax 036-134142

Regnbågen – igen!

I nummer 4 förra året tog jag upp den svenskodlade regnbågens erbarmligt dåliga kvalitet och ifrågasatte samtidigt den nuvarande tendensen att sätta ut allt större fisk.

Att många håller med mig har framgått med all önskvärd tydlighet. Åtskilliga läsare har hört av sig och menat att det inte var en dag för tidigt att FiN påpekade sakernas tillstånd. Intressant i sammanhanget är att också några representanter för odlarna har hört av sig. Även de har tyckt det var bra att någon äntligen tog tag i frågan. Det hela har sparat ur. Men det beror på att branschen har lönsamhetsproblem, säger man, och dessutom styrs man av att sportfiskarna idag kräver allt större utsättningsfisk – helst på flera kilo.

Några läsare har påpekat att regnbågen tidigare inte bara var finare och i bättre kondition. Dessutom vakade den bättre. Numera är den allt annat än vakvillig. Men frågan är om inte också detta är sportfiskarnas eget fel. Det finns anledning förmoda att det just är vårt krav på stor regnbåge, som också är skuld till att vi idag allt oftare får stå och bottenharva med sjunklina och stora streamers, där vi för några decennier sedan istället hade ett intressant fiske efter ytnära, vakvillig regnbåge. Varför det blivit så utvecklar jag i en idéartikel i detta nummer av FiN.

Varför återkommer jag då så ofta till regnbågens väl och ve? Jo, helt enkelt därför att det är regnbågen som skapat det moderna svenska flugfisket. Utan put and take vatten med inplanterad regnbåge skulle flugfisket aldrig nått den popularitet det har idag. Regnbågsfisket utgör nämligen oftast enda fiskemöjligheten för majoriteten av svenska flugspösvingare i landets befolkningstätaste regioner. Regnbågen har alltså haft en helt avgörande roll för flugfiskets utveckling. Vi har den att tacka för mycket!

Frågan är bara om regnbågen har något att tacka oss för...? Därför är det nu dags att vi bestämmer oss. Vilken regnbåge vill vi ha egentligen?

Gunnar Johnson

Flugfiske i Norden

NR 1 feb 1991

Innehåll i detta nummer:	Sid
Ledaren	5
Stjørdalsälven	6
Varför vakar inte regnbågen	12
Laxhavslusen	14
Blue Rat	17
Nattfiske i Laisälven	20
Fräscha upp gamla torrflugor	26
Nytt fra Danmark	27
Fantastiska flymf	28
Nytt fra Norge	31
Mygg och harr på Nordkalotten	32
Tanker ved mit fluestik	37
Fiskeprofilen: Sven Olov Hård	40
Nytt från Sverige	42
Marknadsnytt	44
Fläta en fiskekorg	48
Debatt: Stora laxhannar	50
Bokbiten	52
Köp, sälj och byt	56
Laxkotletter med kantarell	58
En zonker till regnbågsfisket	60
Tankar på strandkanten	62

Omslagsbilden:

Februari och flugbindningsdags.
(Foto: Anders Storck)

Stjørdalsälven vid Flornes.

Stjørdal

– en pärla bland laxälvar

Text & foto: Jan Grünwald

Foto av flugor: Corneliussen/Grünwald

Elve er levende væsener, der skal behandles med respekt. Ellers kan de lige som kvinder reagere uberegneligt og voldsomt, med stor skade til følge.

Således omtales Trondelags elve i den nordiske mytologi – og det er vel også hændt at en moderne laksefisker har bedt en stille bøn til elvguderne om at lade en flom synke, eller tilføre en slunken sommerstrøm frisk vand.

Når det gælder Stjørdalselven nord for Trondheim, er den ikke alene levende og lunefuld – den må nærmest betegnes som hyperaktiv. Aldrig er der ro i vandstanden, der altid er på vej op eller ned, og ikke to dage i træk har vandet samme farve. Svingende mellem brunt, gult, blå over krys-talklart og til næsten sort, skifter elven ustandseligt karakter som stiller

fiskerens flueæske på hårde prøver. Som en utrættelig bulldozer graver strømmen uden ophold i elvløbet, fjerner materialer fra sving og stryg som anbringes på nye pladser, og bryder ind i mellem helt nye veje til sine urolige vandmasser. Det fortælles at et par laksefiskere, der engang havde lejet en elvstrækning i et stort sving i Stjørdalselven, ved ankoms-

När man lär känna älven vet man vilka platser som håller lax under nära nog hela sommaren.

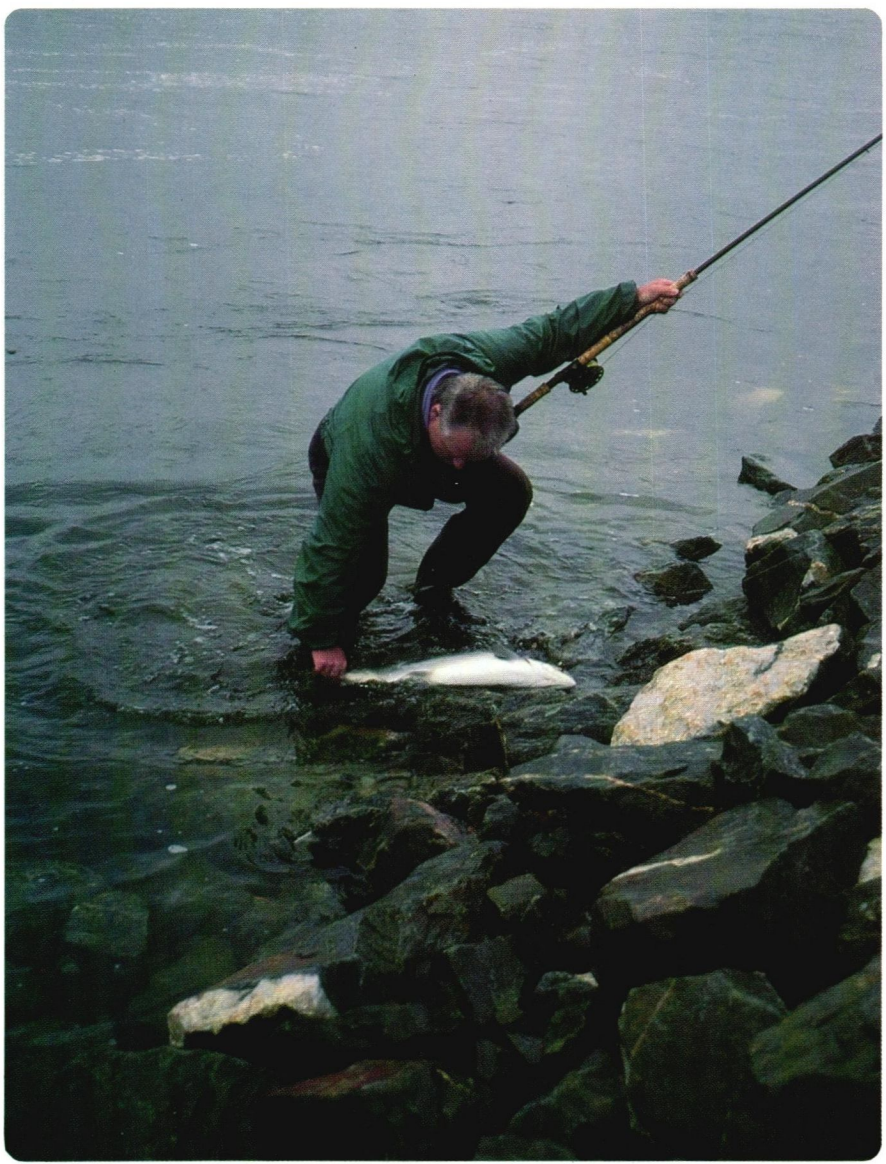
ten fandt at de skulle fiske i et udtørret elvleje, da strømmen havde brudt et nyt løb og gik igennem en helt anden grundejers jord!

Stjørdalselven har sit udspring på den svenske side af Storlien, hvor den afvander et stort plateau med højmoser, myr og fjelde. Da elven aldrig er blevet udbygget eller opdæmmet i større grad, som de øvrige store elve i Trondelag, reagerer den prompte og direkte på enhver vandtilførsel. Et regnområde der passerer Storlien kan i løbet af få timer få elven til at stige fra den fredeligste sommervandstand til en frådende malstrøm, hvor alt løst gods langs bredderne bliver revet med i hvirvlerne. Det er hændt at en storflod har taget campingvogne og telte, der har stået for tæt på elvens vrede og ført dem til havs sammen med bænke, læskure, tømmerstokke og hele træer.

I "Stjørdals-Arnes" ramponerede gamle campingvogn, der i årevis har stået solidt fortøjret højt på elvbredden, kan de senere års storflomme aflæses. Vognen, der er af aluminium og grøn af ælde, har en indvendig beklædning af finér – og flere sorte striber efter mudret vand løber væggen rundt. Hvert bånd viser en floms højeste vandstand og har senere fået noteret sin dato og årstal. Det øverste bånd stammer fra en sommerflod, der tog et stykke af jernbanen langs elven og fangede både biler, telte og campingvogne på oversvømmede marker.

Stjørdalselvns evige omskiftning og lunefuldhed er til stor fornøjelse – og ind i mellem fortvivlelse – for laksefiskeren. Jeg bliver vel næppe den sidste, der oplever at komme til Stjørdalselven for at fiske en uge, netop som regnen begynder at falde tungt over Storlien og elven vokser til en rivende flod – vente hele ugen på at strømmen skal falde og klare op, mens regnen hamrer mod teltdugen – for til sidst at forlade elven uden overhovedet at have pakket fluestangen ud! Men det er netop en elvs varierede vandstand og påvirkelighed, der gør laksefiskeri interessant – og ind i mellem giver fiskeren ekstatiske oplevelser. At

forts på nästa uppslag

En stjørdalslax landas på Hembregårds vatten.

Flugor för Stjørdalsälven: överst till vänster Jon Scheftes Marabuflyga, som har visat sig effektiv i högt och kallt vatten. Nummer två från vänster är Monroe Killer, en skotsk flyga till sommarfisket i små krokstorlekar, men som också fungerar i större storlek på sjunklina. Nummer tre är Firebrand, som är en variant av Mörrumsflugan och lämplig vid brunfärgat vatten, och nummer fyra är en Kobber Killer med röd lurexkropp och rött hackel.

Överst till höger ligger Ola Flua, ett gammalt lokalt mönster, som bands och fiskades av Arne Ingstad, roddare på valdet Schiefloe. Nummer två till höger är en Red Butt, som är en allroundflyga med många laxar på sitt samvete, och därunder en Thunder & Lightning och en Ola Flua, till lågt och klart sommarvatten. Nederst ligger en Peter Ross till havsöringen, och ytterst till höger två torrflugor av caddistyp med vingar av styva hjorthår.

forts från föreg uppslag
fiske på et vald, eller selv en kort pool i Stjørdalselven, bliver aldrig kedelig rutine. Vejr, vand, temperatur, belysning og sigtbarhed skifter i løbet af timer, og ikke to dage er ens.

Engelsmännens epok

Som med Norges andre kendte elve, var det englænderne der først

opdagede Stjørdalselvens muligheder for sportslig laksefiskeri. Ganske vist blev elven regnet for andenklassen i forhold til Namsen, Rauma og Driva, men omkring 1850 lejede Henry Pottinger, der var en af tidens berømte og berejste udendørs sportsmænd, den øverste lakseførende del af Stjørdalselven. Fiskeretten omfattede 8 mil og gik fra Hegras grænse op til Nustadsfossen i Meraker, hvor laksen bliver stoppet af et stort fald og

ikke kan komme videre. I de følgende 80–90 år kom en jævn strøm af den engelske overklassen laksefiskere til Stjørdalselven og fiskede på Flornes og Merakerstykket, hvor gården og familien Renå blev midtpunktet.

Før englændernes tid blev Stjørdalselven fisket hårdt med net, fælder og faststående redskaber, da laksen var et vigtigt kosttillskud på gårdene. Med englænderne startede en helt ny epoke, hvor laks og laksefiskeri som

Efter tre år i havet vil en laks ligge på 8–12 kg

sport også blev dyrket af nordmænd, der hurtigt lærte at fiske med stang og hjul efter de først havde været kleppere. Men udviklingen væk fra regulært madfiskeri (fisk till fryseren) har været en langsommelig proces blandt lokalbefolkningen, og den dag i dag er der stadig mange, der nok fisker for sporten og spændingens skyld – men hvor det vigtigste trods alt er at få fyldt fryseren inden vinteren.

Det har undret mig at englænderne kun fiskede på elvens øverste stykke, hvor de nye laks allerede har været et par døgn undervejs inden de når frem. Ganske vist blev fiskerettighederne senere udvidet til også at omfatte vald efter tilløbet Forra. Men langt den største del af elvens nederste løb har på den tid kun været fisket med lange mellemrum. Normalt blev der brugt båd når elven var stor, eller når pladserne ikke kunne nås fra land, så det har næppe været datidens grejers manglende rækkevidde, der har været grunden. En af englænderne skriver, at strømmen på den nederste del af elven ofte var grå af udvasket ler i lange perioder. Hvis dette har været tilfældet gennem det meste af sommeren (som vi har oplevet det i de sidste par år) er det ikke mærkeligt at denne del af elven var uinteressant at fiske.

Et af Stjørdalselvens problemer, der åbenbart har været det samme for 100 år siden, er at elvbunden består af grus og sten, der let flyttes af strømmen. Lige under gruslaget ligger en gammel havbund af blåler, der let blotlægges som store åbne sår i elvlejet. Når strømmen bliver lav, slider den i såret og vasker store mængder ler ud i elven, der i lange perioder kan være grå og uigennemsigtig helt oppe fra Forra. På de bredere og roligere partier neden for Hegra bundfældes leren som et gråt tæppe, og undersøgelser har vist at der ikke er nogen laks der gyder her, til trods for at der er gode opvækstmuligheder for yngelen.

En tilbagevendende foreteelse, der bestemt ikke gør dette problem mindre, er at grundejerne graver grus direkte i elvlejet når elven er lavest. For en dansk, svensk eller tysk fisker, der dårligt har lov til at flytte en sten i deres totalfredede vandløb, er det en besynderlig oplevelse at se en stor gravko stå midt i elven og grave i det tynde lag grus! Sammen med alle de

øvrige tiltag for at redde vildlaksen, var det vel på tide at frede elvene mod den slags overgreb.

Laxen

Den oprindelige stamme af stjørdalslaks er korte, brede og kraftfulde fisk, der foretager lange vandringer i Atlanterhavet. Laks med et år i saltvand vejer mellem 1,5–2,5 kilo, alt efter opvækstbetingelser, og består oftest af hanner. Visse somre kan elven være fuld af disse herlige fightere, der ofte tager en lille flue i laveste vandstand.

Laks med to havår bag sig, benævnes ofte sommerlaks når de indfinder sig i elven i juli måned. Sommerlaks vejer omkring 5–7 kilo, og kan give enhver fisker noget at se til, når de beslutter sig for at gribe en flue højt i strømmen. De er overraskende og stærke fightere, da de både har de mindre fisks hurtighed, og større laks kraft – og det er ikke ualmindeligt at de foretager lange udløb der æder langt ind i baglinen.

Efter tre år i havet vil en laks ligge omkring 8–12 kilo alt efter hvor gode opvækstmuligheder den har fundet på sin færd. Før drivgarnsfiskeri intensiveredes i 60'erne, hørte denne gruppe laks til Stjørdalselvens tidlige opgængere, der indfandt sig i slutningen af maj eller begyndelsen af juni på elvens nederste stykker. I de senere år har der været langt mellem fangster af laks over 10 kilo i juni måned. Men med det nye drivgarnsforbud i Atlanten, skulle der være gode chancer for at denne tidlige gruppe laks, der kan give en fluefisker sit livs oplevelse, bliver mere almindelig.

Nogle enkelte laks bliver fire år eller enddog fem, i havet før de begynder gydevandringen. Sammen med de sjældne eksemplarer, der når at komme op i elven anden gang for at lege, udgør de Stjørdalselvens sværvægtede på mellem 15 og 20 kilo. Disse store laks er enegængere, der kan indfinde sig i elven på alle tidspunkter i sæsonen – om foråret i 3–4 grader kolde vand, om sommeren i lav elv, eller om efteråret når den første nattefrost får vandtemperaturen til at synke brat. Ind i mellem trækker de op i elven sammen med et flak af grilse, eller de kommer ensomt luskende over stryg

og fosser i nattetimerne. Hver somer er der fiskere som oplever at møde en af disse basser, der forbavsende ofte tager en lille flue i lav vandstand. Det er sjældent at den slags fisk må bide i græsset, og de fleste møder ender med tømte fluehjul, udrettede kroge eller knækkede forfang.

Nato-laks er en slankere og mere langstrakt type laks, der har vundet fodfæste som gydefisk i Stjørdalselven. Da Værnes flyveplads blev bygget i 60'erne, blev det nederste stykke af elven forandret, og som kompensations udsattes et stort antal laksesmolt i en femårs periode. Disse laks har siden udgjort en stor del af elvfangsterne og ser ud til at klare sig godt i elvsystemet.

Det er forbavsende at en berømt lakseelv som Stjørdalselven ikke har sit eget lakseklækkeri, men må benytte sig af andre elves klækkerier. Alle biologiske undersøgelser viser, hvor vigtigt det er at lakseyngel opfostres i en hjemmelvopsaget vand, inden den slippes løs i strømmen og trækker til havs. Endnu mere besynderligt bliver det, når man erfarer, at englænderne sammen med Meraker Bruk opførte et lakseklækkeri i elven allerede omkring 1900, og at det fungerede frem til lige efter anden verdenskrig! Det må være grundejerne og foreningerne langs elven, der skal løse denne opgave. Det er jo ikke småpenge de modtager, når de udlejer deres vand, så en rimelig procentdel burde gå til at opretholde laksestammen i elven – i deres egen interesse.

Fisket i Stjørdal

Den lakseførende del af Stjørdalselven er ca 50 km lang, og ovenfor tilløbet Forra er strømmen ikke bredere end at en habil fisker kan dække alle pladser med en fluestang. Pools, stryg og sving veksler mellem glidende passager og mindre fald, inden elven får tyngde og bredde på de sidste kilometer fra Hegra og til Trondheimsfjorden. Denne store afveksling i strømmens løb, har givet Stjørdalselven status som den næsten perfekte flueelv, og fra Flornes og op til Meraker er det sjældent at se andet end en fluestang i arbejde.

De første laks ankommer normalt i slutningen af maj eller begyndelsen af

forts på næste oppslag

Grilse med havslöss och helt utan nätskador.

forts från föreg uppslag

juni, når forårsflommen af smeltevand er tømt ud i fjorden og elven er begyndt at falde til et mere normal vandstand. På dette tidspunkt er vandet koldt og det er mest spinnefiskere, der gennem søger strømmen på det nederste stykke fra Forra og til udløbet. Med store woblere og tunge blink, fristes laksen, der står dybt og sjældent flytter sig langt efter nogen agn i 4–5 grader koldt vand.

For få år siden var spinnefiskerne enerådende i Stjørdalselven i juni måned, men efterhånden har de fået selskab af et stadig stigende antal fluefiskere, der med moderne hurtigtsynkende liner og store tubefluer ikke gør det dårligt. På enkelte vald er kun fluefiskeri tilladt gennem sæsonen, og her er fangsterne i juni sjældent ringere end på vald hvor alle metoder benyttes. Med de sidste års milde vintre har der været laks langt oppe i elven allerede ved premieren, og i 1988 og 1989 blev der fanget laks øverst i Forra, eller helt oppe i Meraker på flue.

Når vandet er blevet varmet op over 10 grader i slutningen af juni, er

der sjældent brug for andet end en flydende line og en mindre flue på et par meter forfang. Flydelinefiskeri er langt den interessanteste metode til laks i Stjørdalselven, og hvis elven er lav så man kan komme i position til pladserne, er en enhåndsstang nok. På brede partier, eller i stor vandføring, må der en længere tohåndsstang til for at magte strømmen og laksene.

Fluer i den mørke ende af farveskallen som: Monroe Killer, Firebrand, den lokale Olaf flue, Red Butt, Thunder & Lightning, Black Shank, Kobberkiller og Jon Scheftes Marabuf lue, har alle bevist at de kan fange laks i Stjørdalselven. Til havørred er Peter Ross, eller Rossepeter som "Stjørdals-Arne" kalder den, stadig effektiv – lige som Heggeli og March Brown. For den der vil prøve tørflue, er Cadisfluer med vinger og kroppe af dyrehår gode flydere og fangere. Ud på sommeren når elven er lav og varm, kan en tørflue være højeffektiv på glatte strømnakker om aftenen – også til laks!

Lige før elven lukker i slutningen af august, kommer der et sent træk af

blandede størrelser laks op i Stjørdalselven – hvis ellers forholdene er rigtige. Disse sene opgængere, har normalt travlt og stopper sjældent længe på en plads. Men de er uhyggeligt stærke og voldsomme fightere, og hvis det lykkes en fisker at kroge en sådan guldfarvet opgangslaks lige fra havet, så får han nok at se til. Elven er på dette tidspunkt fuld af laks, der er mere eller mindre farvede og som vil hævde deres revir. Så hvis man fisker dybt og langsomt med en stor flue, som det er alt for almindeligt om efteråret, vil man kun få gydemodne laks, der ikke er noget værd at spise og som bør sættes tilbage i elven. Kun med en mindre flue fisket i det øverste vandlag, er der chancer for at møde de eftertragtede sene guldlaks.

Att hyra laxfiske

Efter anden verdenskrig ophørte englændernes dominans i Stjørdalselven, og det blev almindeligt at grundejerne selv udlejede deres rettigheder til grupper af fiskere. Elvens lakseførende del blev opdelt i en

mængde mindre lodder eller vald, og en stor del blev bortforpagtet til Stjørdals Sportsfiskerforening, der blev stiftet i 1951. Fra starten var mange grundejere utilfredse med den nye Sportsfiskerforening: – De opkøber rettigheder og vald, som igen lejes ud til en mængde laksefiskere, der fisker elven både dag og nat.

Kontroverser om vald, grænser og fiskerettigheder har altid bølget gennem Stjørdalen – og gør det den dag i dag. Laksen er stadig en værdifuld fisk for gårdene langs elven, selv om den ikke mere indgår i husholdningen, men kun fiskes for sportens skyld.

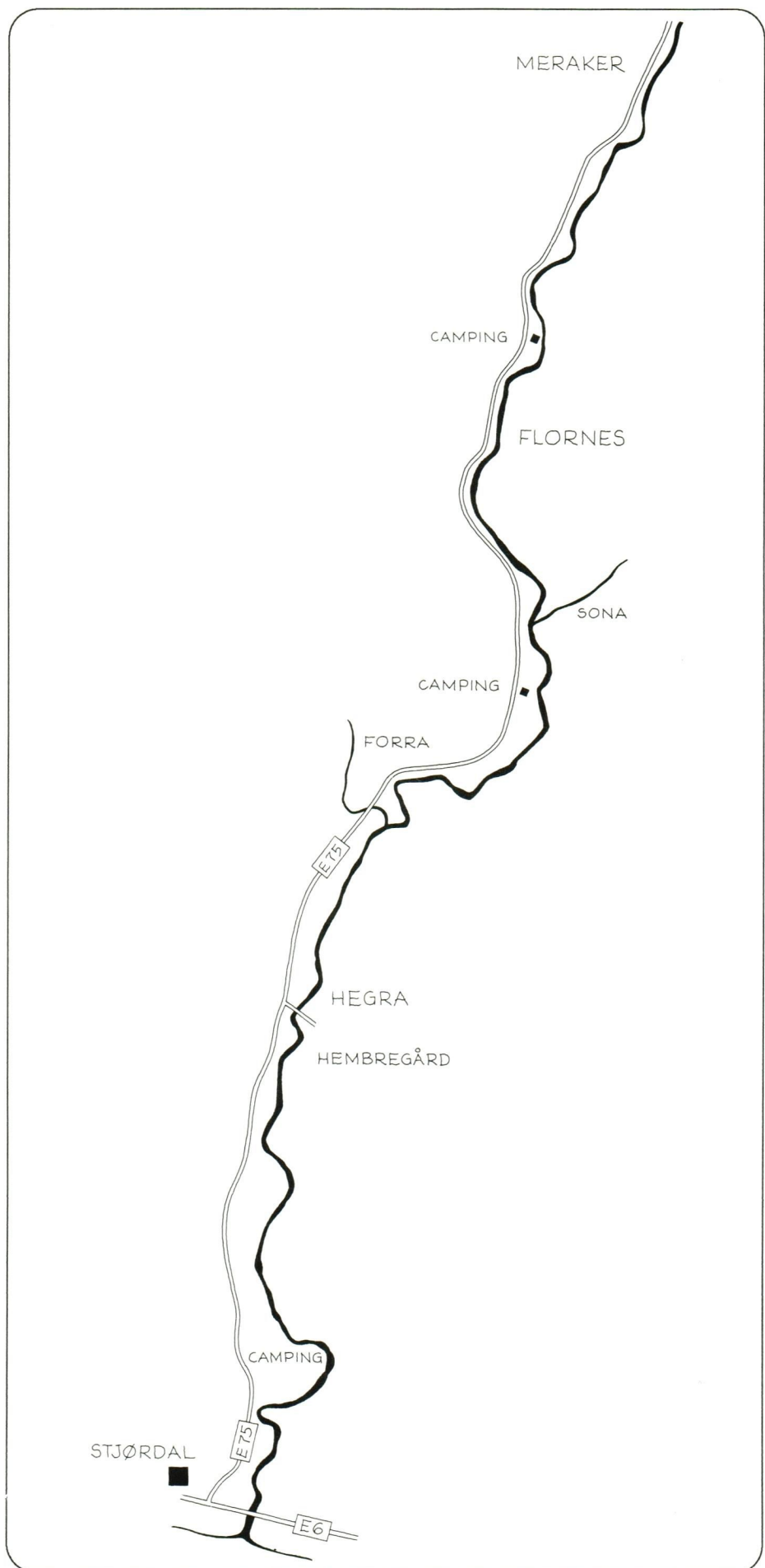
Stjørdals Jæger og Fiskerforening administrerer i øjeblikket omkring 25 mindre vald i selve Stjørdalselven og ca 15 vald i tilløbet Forra. Et dagkort koster 200 kr og gælder frit til de fleste vald i Stjørdalselven. Et ugekort koster 1000 kr og gælder til de fleste vald i Forra og Stjørdalselven.

Meraker jæger og fiskerforening har desuden en hel del vald på Stjørdalselvens øverste stykke oven for Flornes. Priserne for at fiske i Meraker er billigere end nedover elven, selv om der fanges mange laks på disse stræk. Desuden er fisketrykket langt mindre i højsæsonen.

Hembregård ved Hegra bru, har altid været et center for laksefiskere på den nederste del af Stjørdalselven. På Hembregård kan man bo enten på campingpladsen ved elven, eller på motellet der har 10 mindre lejligheder. Desuden har gården et glimrende stykke laksevand oven og neden for Hegra bru, hvor der fisker 10 personer af gangen. Fiskeri på Hembre koster ca 1500 for en uge, men skal bestilles god tid i forvejen, hvis man skal have chancer for at komme til i højsæsonen.

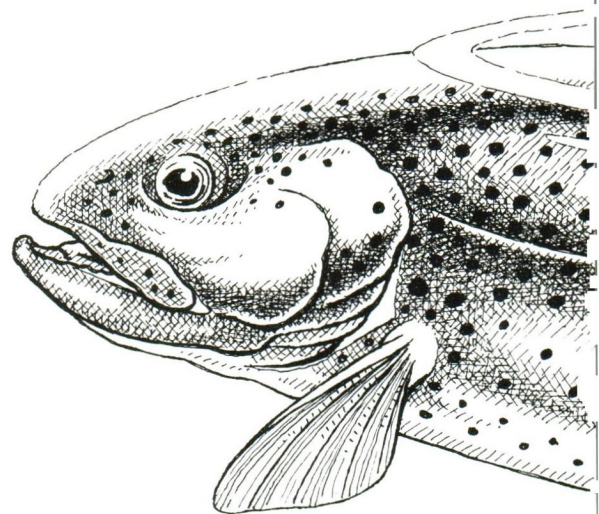
En del mellemhandlere og "elvsjakkere", har i de sidste sæsoner haft held til at forpagte enkelte vald i elven. Ofte drejer det sig om middelmådige, eller direkte ringe stykker, der bliver opreklameret som første klasses laksefiskeri, hvorefter de bliver videreudlejet til uvidende eller uerfarne fiskere for horrible priser!

Af den grund er der mange elvejere i Stjørdalselven, der har valgt selv at udleje deres vald til en gruppe fiskere. Prisen pr stang er normalt omkring 1500 kr for en uges fiskeri. Men man skal være heldig for at komme med på sådan et stykke vand, da det oftest er de samme fiskere, der uanset ringe lakseopgang, dårligt vejr og manglende vand i elven, kommer igen år efter år.

Varför vakar inte regnbågen lika mycket som den gjorde för tjugo år sedan, frågar sig många stilla vatten fiskare. Är det fisken som odlats sönder, så att den fått ett annat beteende, eller är det försurningen som reducerat insektslivet? Eller är det något annat? Svaret kanske är enklare än vi tror...

Av Gunnar Johnson

Varför vakar inte regnbågen längre?

Alla vi som minns introduktionen av regnbågen som sättfisk i de första put and take vattnen, minns också hur vi lovordade regnbågen för dess vakvillighet. Den var under stor del av året betydligt mer ytnära i sitt näringssök än både öringen och bäckrödingen, vilket gav oss en betydligt längre torrflugesäsong. Varför vakar inte regnbågen lika mycket längre, frågar sig därför många flugfiskare och söker orsaken i sönderavlad, degenererad fisk, i försurningen av våra vatten eller någon annan yttre förändring.

Jag har också själv uppfattningen att regnbågen inte är lika vakvillig längre, och jag kan tänka mig flera olika orsaker till detta. En sådan orsak kan vara pH-situationen, som förändrat balansen mellan olika näringsdjur i våra regnbågsvatten. Jag finner till exempel betydligt flera gråsuggor i magen på de regnbågar jag behåller, än vad jag fann för ett tjugotal år sedan. Samtidigt tycker jag mig se att vissa insekter – bland annat en del dagsländor – starkt gått tillbaka eller försvunnit helt.

Jag kan också föreställa mig att det hela är en "psykologisk" företeelse. "Det var bättre förr", hör man ju ofta. Men även när man talar med mycket gamla flugfiskare, så får man veta att det var ännu bättre ännu längre tillbaka i tiden. Upplevelsen är inte ny. Till och med när man läser över hundra år gamla fiskeböcker kan man notera, hur även den tidens flugfiskare upplevde samma sak – det var bättre förr...

Vi känner alla igen oss, då vi tänker tillbaka på barndomens sommarlov från skolan. Då sken alltid solen och det regnade aldrig. På något vis minns vi bara det vi vill minnas, och när det gäller fisket förtränger vi kanske gärna de blanka dagarna...

Men den psykologiska förträngningen kan inte ensam vara hela förklaringen. Inte heller kan pH-situationen ensam förklara varför regnbågen inte längre är lika vakvillig. Den vakar nämligen inte heller lika mycket i vatten med bra pH-värden. Men jag kan tänka mig en annan orsak.

Jag har tidigare i FiN ifrågasatt tendensen att sätta ut allt grövre regnbåge. Numera känner många kortförsäljare sig tvingade att sätta regnbågar som väger flera kilo, eftersom allt fler flugfiskare efterfrågar ett fiske efter extremt grov fisk.

Vid de första regnbågsvattnen på 1960-talet var medelvikten på regnbågen 3–4 hekto. En 6-hektosfisk var kanske säsongens största. Regnbåge i den storleken är generellt mer vakvillig än vad den är, när den tiodubblat sin vikt. Den mindre fisken "har råd" att vaka, medan den stora fisken måste äta större bytesdjur vid varje jaktansträngning. Den vill därför helst beta vid botten eller bland vattenväxterna – efter till exempel gråsuggor – eller välja att gå över till fiskdiet.

Vid ett par av de vatten jag fiskar, har den större regnbå-

gen bevisligen gått över till att ta småmört. Det är naturvatten med normala bestånd av små bytesfiskar. Här varkar fortfarande den mindre regnbågen, medan den större endast gör det under alldeles speciella betingelser – till exempel vid extrema myggpuppekläckningar eller då flygmyrorna svärmar. Däremot kan man ibland se den större regnbågen jaga så småfisken stänker i ytan. Men för det mesta är den som bortblåst. Man ser den aldrig, och man får till och med känslan av att det inte finns någon stor regnbåge kvar i sjön. Men det finns det. Med sjunklina och stora streamers finner man den djupt nere vid botten. Frågan är bara om det är det fisket man i grunden önskar sig. Personligen tycker jag det är ett synnerligen tråkigt harvande och föredrar istället en liten nymf eller torrfluga, flytlina och ett lätt spö. Men framför allt vill jag ha *vakande fisk* i de vatten jag väljer att fiska. Det är kring vaket mitt intresse fokuserar sig. Det är vaket som företeelse, som en gång gjorde mig till flugfiskare...

Vi har alltså fått en stor men inte lika vakvillig regnbåge i allt fler put and take vatten, medan vi för ett antal år sedan hade betydligt mindre, men samtidigt betydligt vakvilligare fisk. Kan det vara så enkelt, att vi idag helt enkelt har den regnbåge vi förtjänar? Den stora regnbåge, som allt fler flugfiskare bett kortförsäljare och odlare om – och som vi också fått. Men samtidigt med skadad, ful och dålig fisk,

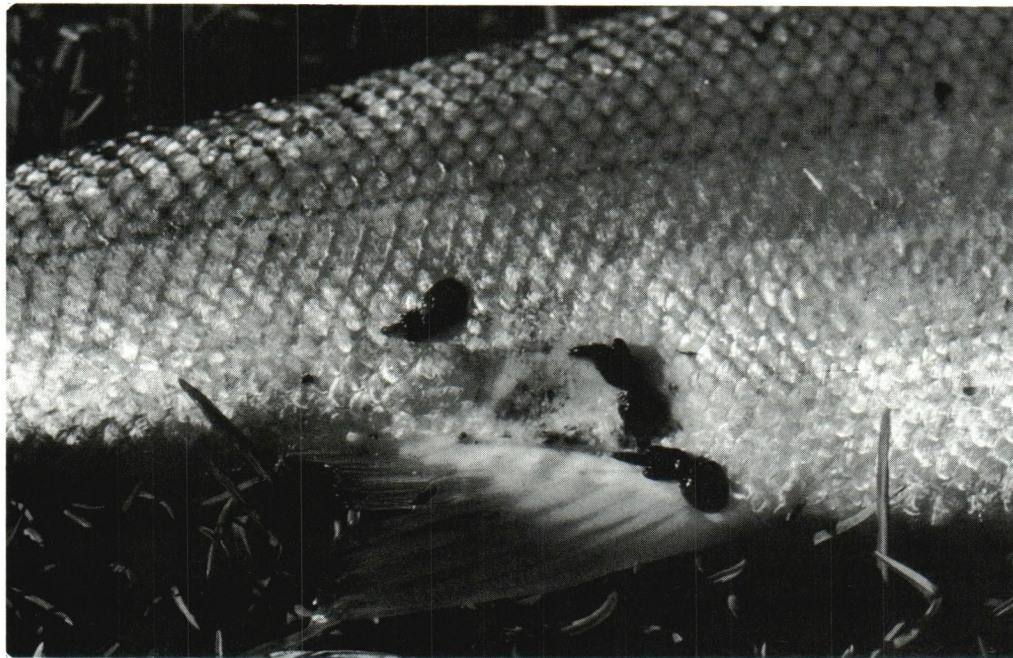
har vi också fått ett tråkigt bottenfiske, när vi istället kunde haft ett trevligt, ytnära nymf- och torrflugefiske på vakande regnbåge...?

Jag minns de tunga splitcanespön jag fiskade med på 60-talet. Utrustningen har utvecklats oerhört sedan dess. Idag har vi lätta, känsliga spön, som på ett förträffligt sätt presenterar en nätt liten fluga kastad med en lina i klass 4–5. Varför utnyttjar vi då inte denna tekniska utveckling till ett fiske efter rimligt stor men vakvillig fisk? En halvkiolos regnbåge är ju i sig en fantastisk upplevelse på lätt utrustning. Räcker inte det?

Var och en må söka sin egen tillfredsställelse i sitt eget sätt att närma sig sin sport. Många får tydligen en kick av att slå "personrekord" i form av allt större regnbågar. En sådan utveckling drar naturligtvis gärna med sig okritiska nybörjare, som därför redan från början kommer att förankra sitt flugfiske i ett fiske efter extremt stor fisk. Vem kan klandra dem? Det är naturligtvis spännande att fånga stora regnbågar – när man inte vet vad alternativet kunde ha varit...

Alla medaljer har som bekant också en baksida. Frågan är bara om dagens regnbågsfiske inte har flera stycken. Det är synd – mycket synd – eftersom regnbågen i grunden är en ypperlig flugfisk. Det är bara vi själva, som inte ger den chansen att visa vad den går för!

Vore det inte dags för lite eftertanke? Vad är det för regnbågsfiske vi vill ha – egentligen?

Honor av den vanliga laxhavslusen, varav två med äggsäckar. Lössen sitter vid analfenan – en vanlig plats.

Laxhavslusen

Alla laxfiskare är bekanta med havslössen – laxens silverstämpel, som någon kallat dem. Men vad vet vi om dem? Den vanliga sportfiskelitteraturen är mycket knapphändig med upplysningar. I denna artikel har författaren därför samlat information från en rad vetenskapliga verk

*Text & foto: Martin G Erikson
Teckning: Anders Forsling*

En sommareftermiddag stod jag på en bro över en pool nära mynningen i en västnorsk laxälv, och tittade ner i höljan nedanför mig. Upp över utloppsnacken, ett trettiotal meter längre ner i älven, kom ett tiotal mörka skuggor glidande – ett flak med nystigen grilse. De gick först upp längs ena sidan av strömfåran, backade några meter, simmade snett över älven och fortsatte upp genom poolen på andra sidan om huvudströmmen. Efter kanske fem minuter var de nästan ända uppe vid bron.

Ungefär hälften av laxarna stod vid botten, och den andra hälften stod uppe i mellanvattnet. De var oroliga. De rörde sig någon meter i sidled och en av dem var uppe i ytan och vände

med ett litet plask. Plötsligt blänkte det till nere på botten. En av fiskarna hade lagt sig på sida och simmade på detta sätt några meter tvärs mot strömmen innan den åter ställde sig vid botten, på rätt köl. Efter en stund upprepade en annan fisk samma manöver, lite längre ner i poolen. Vad hade det tagit åt dem?

Samma natt hade vi landat fisk på vår sträcka som hade ett stort antal havslöss bakom analfenan. Den laxen hade varit så kort tid i älven, att honlössen ännu hade kvar sina äggsäckar; dessa såg ut som två torra grässtrån som hängde längs fisksidan. Kanske var det havslöss som störde grilsen vi såg under bron. Försökte den skrubba dem av sig?

Havslöss är bland de första företeelser som den nyblivna laxfiskaren blir bekant med, och alla har vi säkert hört den obligatoriska frågan om en landad lax: "Var fisken lusad?"

En lax eller havsöring med havslus kvar har inte varit länge i älven, de är tecknet på att fisken är nystigen och havsfräsch. Någon har kallat havslusen för laxens silverstämpel, och den allra nyaste fisken i älven är den vars honlöss ännu har sina äggsäckar kvar. Detta är något som laxfiskare vetat i långa tider: 1828 nämnde Sir Humphry Davy dem, i "Salmonia", och det på ett sådant sätt att han förutsatte att läsaren var väl förtrogen med dem.

Även i norsk laxfisketradition har

havslusen en solid ställning, vilket följande lilla anekdot kan få belysa. En vän till mig fick höra, att när storlaxen vid gynnsamma betingelser stiger upp i älven i stora mängder kan man få se dem åtföljas av en flock med måsar, och det sägs, bland bygdefiskare på Nordmøre, att det är havslössen från laxarna som måsarna söker.

Nå, såhär långt är allt gott och väl, men vad är egentligen havslössen för djur? Vad tycker laxen om parasiterna, och kan de vara till skada för laxen?

I sportfiskelitteraturen finns inte mycket information att hämta. Havslöss nämns visserligen hos flertalet författare men informationen är ändå knapphändig. Undantaget är G.P.R. Balfour-Kinnear. Han hade ställt sig ungefär samma frågor som jag själv gjorde, och i "More About Trout and Salmon" ägnade han en sida åt de små livnen. Här fann jag för första gången det latinska namnet – *Lepeophtheirus salmonis*. Enligt vad Balfour-Kinnear visste fanns dock ingen komplett levnadsbeskrivning för denna havslus (det finns ett flertal arter) publicerad när hans bok kom ut 1963.

Beväpnad med dessa uppgifter begav jag mig så till ett sommartomt universitetsbibliotek, och letade fram volym IV av "Diseases of Marine Animals", del 1. Där fanns ytterligare lite information att hämta, men sedan jag därefter hade undersökt index för "Crustaceana" – en internationell tidskrift om kräddjursforskning – samt "Journal of Fish Diseases", kunde jag konstatera att intresset för havslössen knappast tilltagit sedan Balfour-Kinnearns tid. Genom en litteratursöknings-databas fann jag dock ytterligare material, bl a i en imponerande bok på dryga tusen sidor av japanen S Yamaguti, som ägnades helt åt dessa djurs systematik. Yamagutis bok innehöll också en rik litteraturförteckning och jag kunde tom konstatera att det faktiskt fanns en "Life history of *L. salmonis*" (White 1942).

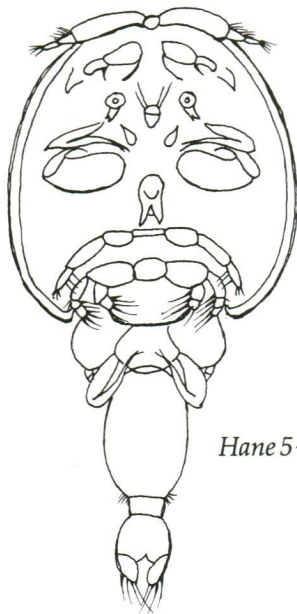
Här följer en sammanställning över vad jag funnit.

Små kräddjur

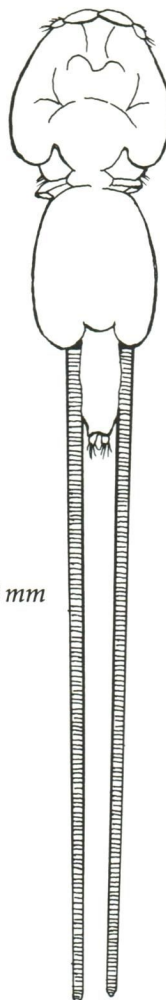
Havslössen är krädddjur av klassen Copepoda, familjen Caligidae. Arten *Lepeophtheirus salmonis* parasiterar just på laxfiskar, vilket också torde framgå av det latinska namnet. Ytter-

forts på nästa sida

Vanlig laxhavslus *L. salmonis*

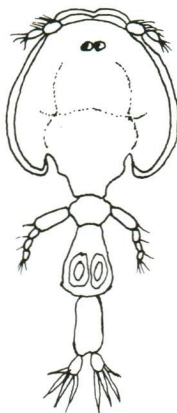

Hane 5–7 mm

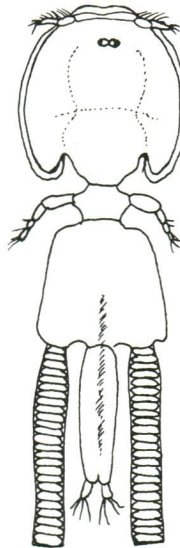

Hona 7,5–18 mm

Den andra i texten omnämnda arten *L. pollachii*

Hane 4,5 mm

Hona 8–9 mm

Teckningar: Anders Forsling. (Fritt efter Yamaguti, 1963)

Använd vetenskaplig litteratur:

Kinne, Otto (ed). "Diseases of Marine Animals", Vol IV, Part 1, Biologische Anstalt Helgoland, 1984.

Margolis, L. "Synopsis of the parasites of fishes of Canada", Bulletin of the Fisheries Research Board of Canada, Ottawa 1979.

White, H. C. "Life Story of *Lepeophtheirus salmonis*", Journal of the Fisheries Research Board of Canada, Vol VI, No 1, 1942.

White, H. C. "Sea Lice (*Lepeophtheirus*) and death of salmon", Journal of the Fisheries Research Board of Canada, Vol V, No 2, 1940.

Yamaguti, S. "Parasitic Copepoda and Branchiura of Fishes", Interscience Publ. 1963.

forts från föreg sida

ligare ett drygt sextiotal arter av släktet *Lepeophtheirus* finns, som parasiterar på diverse olika fiskarter. De drabbade fiskarna kan dock uppvisa andra typer av skador än de som återfinns på laxarna.

Balfour-Kinnear använder också beteckningen "*Salmon Sea-lice*" – laxhavslus. Även andra arter inom släktet *Lepeophtheirus* återfinns nämligen på laxar, så man skall vara försiktig med att tala om havslöss på laxar som en specifik art. På brittiska laxar har man funnit arten *L. pollachii*, och inget säger att den inte kan finnas även i Norden. Det är tomt sannolikt att den har hittats här, även om jag inte hittat några referenser vid min snabba undersökning. Honan av denna andra art skiljs lättast från *L. salmonis* på en smalare "midja" och på att äggsträngarna endast är halva kroppslängden (se teckning) – tyvärr knappast det första man som laxfiskare skulle lägga märke till... För att ytterligare komplicera saken verkar det finnas underarter eller raser av denna art. Även en art av ett annat, men tämligen närstående släkte – *Caligus elongatus* – har återfunnits på lax och havsöring. Den utnyttjar även många andra fiskarter som värdjur och faktum är att den lär ha satt sig på badande människor!

L. salmonis – "vanlig" laxhavslus alltså – är den enda art inom sitt släkte som förekommer i både Atlanten och Stilla Havet. Den angriper, förutom atlantlax och havsöring, även havsvandrande röding och stillahavslaxar.

Balfour-Kinnear hävdade att de havslöss vi finner på våra laxar nästan uteslutande är honor – faktum är att mycket få hanar alls hade observerats av de vetenskapsmän som han stödde sig på. Man har dock funnit att hos laxarna i den kanadensiska älven Moser River var ca 50% av de funna havslössen hanar (White 1942). Hanarna är dock dels mindre och dels mera spridda över fiskkroppen än honorna, varför White trodde att hanarna ofta förbisågs? En hypotes som möjligen är värd att ta i beaktande är att hanarna kanske faller av snabbare än honorna i sötvatten?

Könen är enkla att skilja från varandra (se teckning). Hanens mellersta och bakre kroppssegment är mycket smalare än framkroppen, medan honans båda segment är tämligen jämnstora. Honan kan vara mellan 7,5 och 18 mm, medan hanen bara blir mellan 5 och 7 mm – allt enligt Yamaguti.

Lössen håller sig kvar på fiskkroppen genom att suga sig fast, och förflyttar sig sakta medan den äter. Spårerna efter detta ser man som röda märken på fisken. Genom att havslusen inte sitter still och äter på samma ställe, blir skadorna på laxarna måttliga. Om en liten fisk drabbas av ett stort antal parasiter kan dessa dock få ont om plats att röra sig, och orsakar då större skador. Det finns exempel från västra delarna av Atlanten på att laxhavslöss orsakat fiskdöd. I sådana fall kan parasiterna äta hela partier av fiskens skinn. Det finns även ett dokumenterat fall där en stor laxhavslus tuggat sig ner genom kraniet på en puckellax! Den skulle just börja angripa fiskens hjärna när forskarna fann den (Kinne 1984).

De normala skadorna som lössen orsakar på laxarna är dock inte helt ofarliga eftersom fisken kan drabbas av infektioner som leder till svampangrepp, särskilt när den kommer upp i sötvatten.

Lössen dör i sötvatten

Lusen är beroende av saltvatten och kan alltså inte leva i älvarnas sötvatten. Dock finns de i Östersjöns brackvatten; enligt Laxforskningsinstitutets expert på laxparasiter, Ulf-Peter Wichart, finner man laxhavslus ända upp till Torne älv. Enligt Wichart är de dock inte lika frekvent förekommande på östersjölaxen som på de laxar som kommer från havet i väster.

När parasiterna är nykläckta är de små frisimmande larver, som har årliknande ben att simma med. I detta stadium sker befruktningen, och sedan skall den lilla havslusen finna en lax att sätta sig på. Den lilla larven är då en knapp millimeter lång. Havslusen lägger ett mycket stort antal ägg, men otaliga är också de larver som aldrig finner en fisk att sätta sig på.

I älvarnas sötvatten kan havslusen leva kvar på laxarna i mellan tre och tio dagar, och tiden tycks beroende av vattentemperaturen. Ju kallare vatten, desto längre sitter lusen kvar. Honlusens äggsäckar däremot, faller i regel av redan efter tjugofyra till fyrtioåttio timmar i sötvatten. Jag vill dock poängtera att det jag skriver om parasiternas överlevnad i älven bara kommer från sportfiskekällor – detta sagt utan att på något vis vilja nedvärdera dessa.

Enligt Balfour-Kinnear är det otvivelaktigt så att laxen störs av lössen.

Laxarna skrubbar dem av sig när de kommer åt, och det kan vara skälet till att lössen, särskilt honorna, nästan alltid återfinns bakom analfenan – en plats som fiskarna uppenbarligen har svårt att komma åt att skrubba. Författaren trodde tomt att laxar ute i havet, som går i stim, kan skrubba sig mot varandra för att bli kvitt parasiterna. Isåfall skulle också de bakterier som bildar infektioner i sårerna kunna spridas på detta sätt. Det är dock tveksamt om laxen verkligen går i sådana stim ute över djupt vatten. Undersökningar av hur tätt laxen fastnar i drivgarn har visat att även om en grupp laxar vandrar genom ett vattenområde samtidigt, är avstånden ofta över 100 meter mellan fiskarna.

Ökat kring fiskodlingar

I brittiska sportfisketidningen "*Trout and Salmon*" har det under hösten 1990 diskuterats om havslöss möjligen har haft något att göra med den stora nedgången i fångsterna av lax och havsöring på västra Irland och i Skottland. Antalet havslöss tros ha ökat explosionsartat kring fiskodlingar i älvarnas mynningsområden. De två senaste somrarna anses också vädret i området ha varit mycket gynnsamt för havslöss.

DJ Mackenzie, som är styrelseledamot i Atlantic Salmon Trust, skrev i "*Trout and Salmon*" nr 10/90 att undersökningar visat att många havsöringar varit undernärda, och man vet att havslöss har lättare att angripa sådan fisk. Däremot vet man inte om det är havslössen som i detta fall skulle vara grundorsaken till att fisken försvagats, eller om lössen helt enkelt ytterligare har försvagat fiskar som redan fått sin motståndskraft nedsatt av andra orsaker.

Det finns stora luckor i kunskaperna om havslössen, men dessa nya misstankar kommer sannolikt att leda till undersökningar, som förhoppningsvis kan bidra till att dimman skingras något. Som sportfiskare undrar man naturligtvis också om parasiterna påverkar laxarnas benägenhet att ta våra flugor i någon riktning? Att irritation – i någon form – skulle kunna vara en faktor (av många) som påverkar laxen i för oss positiv riktning har ju föreslagits av olika författare: Falkus och Little är värda att nämnas i sammanhanget.

Men bäste läsare, ta gärna en extra titt på Dina laxar framgent. Kanske finner Du ett exemplar av *L. pollachii* på en nordisk lax!

Blue Rat

En fluga för ögat och för väggen – ett stycke konsthantverk när det är som bäst...

Text, akvarell och teckningar: Gunnar Johnson

De gamla klassiska, engelska laxflugorna har säkert tjuusat många människor – även människor långt utanför flugfiskarnas led. Flugorna är vackra som smycken, och fjädrar från olika fåglar tycks i många kulturer i alla tider ansetts ha magiska egenskaper. De har ingått i religiösa ceremonier, prytt dansmasker eller ingått i huvudbonader – det mest välkända exemplet är hos de nordamerikanska indianerna. Fjädrar har kraft. På samma sätt har även laxfiskare försökt binda in magiska fångstegenskaper i sina flugor med hjälp av speciellt vackra och svåråtkomliga fjädrar. Även idag ingår fjädrar i några av våra moderna "kulthandlingar" – ett exempel är som prydnad i vårens påskris.

Det är därför inte särskilt märkligt att vi fascinerats av en vacker laxfluga med dess exotiska fjäderprakt. Att dessa sedan inte har särskilt mycket med flugans fisklighet att göra är en annan sak. En enkel, hårvingad variant fiskar oftast lika bra – många gånger till och med bättre.

Men en enkel fluga behöver inte

vara mindre vacker att se på. Tvärtom, det enkla är oftast det vackra. Den engelska traditionen har sin motsvarighet på den nordamerikanska kontinenten. Här har man bundit hårvingade flugor sedan sekelskiftet – så inte heller de "moderna" laxflugorna är särskilt unga längre. Också de är på väg att bli klassiker.

Jag är flugfiskare och flugbindare, och även om jag aldrig helt fångats av laxfiskets stora passion, så binder jag emellanåt också en och annan laxfluga. Men då binder jag dem inte för att fiska med – utan för asken eller vägen. Några har hamnat inom glas och ram, andra har jag monterat som ett vackert kort att sända till någon god vän, till exempel som en lite annorlunda julhälsning. I de fallen har hårvingeflugan Blue Rat varit min absoluta favorit.

RAT-serien

De första flugorna i RAT-serien komponerades ursprungligen av kanadensaren Roy Angus Thomsen år

1911. Joseph D Bates, Jr, berättar i sin bok *Atlantic Salmon Flies & Fishing* hur den första flugan i serien – Grey Rat – bands upp för fiske efter stor bäckröding, men att fiskesällskapet under natten hade turen, att den älv i New Brunswick, där man fiskade, fick en stigning av lax och hur laxen villigt tog den nya flugan. Grey Rat hade därmed fått sitt elddop och följdes snart av nya färgvarianter. Några av dem har visat sig speciellt bra och därmed blivit mycket populära i Kanada. Bland dem nämner Joseph Bates Rusty Rat, Silver Rat och Black Rat vid sidan av den ursprungliga Grey Rat. Samtliga "råttor" binds som ett melanting av en traditionell, hårvingad fluga och en lowwater – dvs med något kortare kropp och vinge och förhållandevis sparsamt dressade.

Blue Rat var inte med i den ursprungliga RAT-serien. Poul Jorgensen berättar i sin bok *Salmon Flies* hur Blue Rat första gången bands upp just för Joseph Bates för fiske i Laxá i Island, där flugan tydligen gjorde bra ifrån sig och hade stor framgång.

forts på nästa sida

forts från föreg sida

Det var också Poul Jorgensen som tände mitt intresse för RAT-serien. I slutet av 70-talet köpte jag en bibliofil av hans bok *Salmon Flies*, där han fäst in ett eget exemplar av just en Blue Rat. Flugan var underbart skön – både i färg och styling – ett riktigt smycke. Den hade en klassisk skönhet av samma slag som mina älskade flymfer. Trots sin färgprakt utstrålade den samma sobra enkelhet som en välbunden flymf, en enkelhet och skönhet, som vi finner i antik grekisk konst eller i Brancusis avskalade skulpturer. Det är en självklar enkelhet byggd på proportioner och styling.

Normalt binder vi naturligtvis våra flugor för att fånga fisk med dem. Men för många flugbindare – däribland jag själv – är hantverket samtidigt en konststart i sig. Vi binder lika mycket för våra egna ögons tillfredsställelse och gör en heder av att våra flugor också ska ha konstnärliga kvaliteter. Med den inställningen är det svårt att inte falla för Blue Rat...

Ett stycke konsthantverk

Det finns så mycket som räknas som kultur i dagens samhälle – allt från korgmålning, arbete i hembygdsföreningen till att starta en rockmusikgrupp på ortens ungdomsgård...

Det är därför märkligt att inte vårt ansvar att föra flugbindarhantverkets tradition vidare till nya generationer också anses vara en kulturbärande sysselsättning. För naturligtvis är flugbindningen det. Kanske kan våra flugor bli lite mer "kulturella" om vi emellanåt också binder dem för väggen – inramade som små tavlor. Tavlor är ju nämligen kultur...

Men medan vi väntar på att allmänheten ska förstå den delen av flugfiskets historiska bakgrund, så kan vi ju själva glädja oss åt alla vackra flugmönster – och dessutom glädja och överraska goda vänner med resultatet av våra ansträngningar vid bindstället. Nu i februari har vi gott om tid till det.

Gammaldags fotografiramar

I handeln finns små, ovala fotografiramar av gammaldags snitt, som är

ytterligare att montera laxflugor i. Helst ska de ha svagt kupade glas, vilket emellertid kan vara svårt att få tag i. Är ramen försedd med plant glas, så får man bygga upp en liten distans i ramens fals, så att glaset ligger med några millimeters distans från bakstycket för att ge plats åt flugan, för att den inte ska bli klämd.

En nybunden fluga, där alla fibrer inte ligger helt perfekt, kan justeras genom att man håller den en kort stund under en vattenkran med ljummet vatten. Därefter pressar man försiktigt ur vattnet från flugan, samtidigt som man ser till att stryka vinge och hackel till rätt position – och därmed ge flugan rätt styling. När flugan sedan fått torka ordentligt, behåller den sin form och är färdig att montera.

Här följer bindbeskrivningen på Blue Rat, om Du nu skulle välja att binda den flugan.

Blue Rat

Tag: Fin oval guldtinsel

Rib: Något grövre oval guldtinsel

Stjärt: Herl från påfågels svärdsfjäder

Kropp: Bakre delen blå floss. Främre delen herl från påfågels ögonfjäder. Jorgensen anger kroppsfärgen till Silver Doctor Blue floss, medan andra flugbindare rekommenderar Pearsall's Stout floss nr 181 Cambridge Blue, som är något ljusare.

Veiling: Blå floss lika kropp

Vinge: Grey fox – eller grå ekorre till mindre krokstorlekar

Sides: Jungle cock (kan utlämnas)

Cheeks: Blå kungsfiskare eller blå hackelspetsar

Hackel: Grizzle

Huvud: Rött

1. Blue Rat blir vackrast om den binds med något kortare kropp än vad som är vanligt på härvingade laxflugor. Linda därför en bädd av bindtråd och fäst samtidigt in oval guldtinsel till en tag, placerad mellan hulling och krokspets. Linda därefter tillbaka bindtråden några varv mot huvudet för att ge plats åt tagen.

2. Forma en tag genom att linda guldtinslet 4–5 varv. Fäst och klipp bort överskottet.

3. Bind in en stjärt av 5–7 fibrer från påfågeltuppens svärdsfjäder och fäst samtidigt in en något grövre oval guldtinsel att senare användas som rib. Linda fram bindtråden till ungefär halva krokskäftet. Se pilen. Var noga med proportionerna. Tänk redan nu på att det ska bli rätt förhållan-

de mellan bakkroppens och framkroppens längd, och se samtidigt till att det finns plats över för hackel och huvud.

4. Fäst in det blå flosset som bilden visar. Låt en bit sticka ut framåt över krokögat. Det ska senare vikas bakåt som veiling.

5. Linda bakkroppen. Först bakåt...

6. ...och sedan framåt igen. Fäst och klipp bort överskottet.

7. Följ efter med ribbingen i tre jämna varv. Här kan man välja att klippa bort den överflödiga stumpan av guldtinseln, eller spara den, för att senare fortsätta med den framåt över framkroppen. Oavsett vilket man väljer, så är det nu dags att vika det framåtriktade flosset bakåt som en veiling över bakkroppen och fästa ned det med några varv av bindtråden. Klipp därefter veilingen, så att den blir något kortare än till stjärtens bakre kant.

8. Fäst in några herl från påfågeltuppens ögonfjäder och linda fram bindtråden.

9. Följ efter med påfågelherlen. Alternativt kan bindtråd och herl tvinnas ihop och lindas tillsammans. Se till att lämna tillräckligt utrymme för vinge, hackel och huvud.

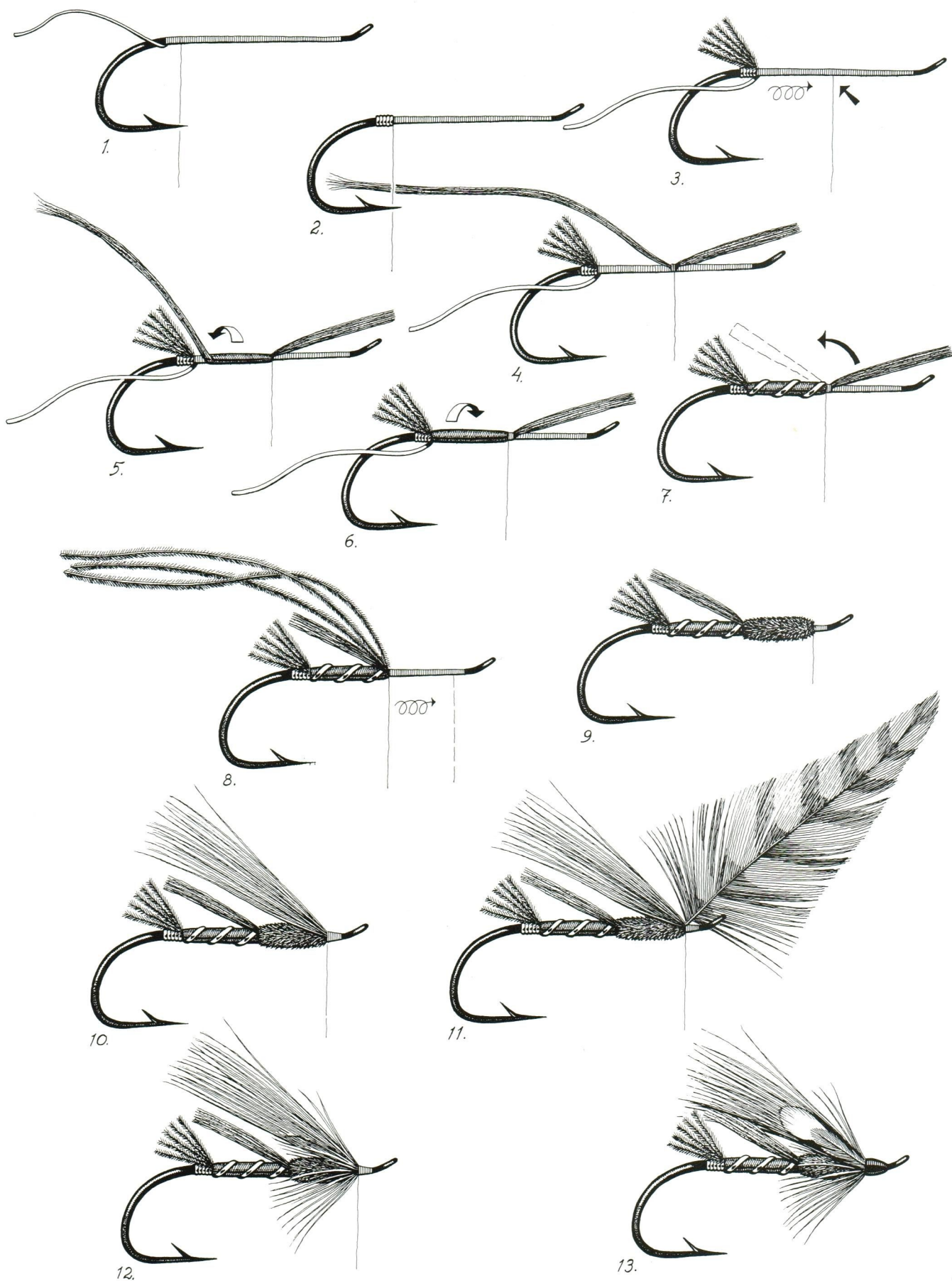
10. Klipp en lämplig hårbunt till vingen. Rensa bort underullen och jämna eventuellt till topparna i en hair-stacker. Bind in vingen och se till att längden räcker just bakom stjärt och krokböj – men inte längre. Flugan blir vackrast, om vingen är något kortare än vad som är normalt på en härvingad laxfluga.

11. Välj ut ett förhållandevis mjukt grizzlehackel. Bind in det som teckningen visar. Alternativt kan fibrerna först vikas åt samma håll om fjäderskäftet, om man därigenom tycker att man lättare når ett vackrare resultat...

12. ...då fjädern sedan lindas som ett kraghackel. Linda endast några få varv. Flugan Blue Rat ska vara förhållandevis sparsamt dressad.

13. Originalmönstret föreskriver sidos av jungle cock och cheeks av blå kungsfiskare. Önskar vi använda jungle cock, väljer vi naturligtvis fjädrar från en garanterat odlad fågel eller konstgjord jungle cock, dvs en svart fjäder med påmålad fläck av hobbylack. Den blå kungsfiskarfjädern kan vi lämpligen ersätta med en blåfärgad spets från ett hönhackel.

Avsluta flugan med ett nätt och vackert taperat, klarrött huvud.

Nattfiske i Laisälven

Det var på natten som harren vakade nu i augusti. På knappt meterdjupt vatten steg den och tog våra superpuppor – men här i Laisälven ville harren ha en gul färgvariant, skulle det visa sig...

*Text & foto: Björn Blomqvist
Karta: Christer Danielsson*

Norrland beskrivs enligt turistrek-lamen som Europas sista, kvarvarande vildmark. Jag har under en räcka av år besökt denna nordliga landsdel och fått vara med om många minnesvärda naturupplevelser. De senaste tio åren har den nedre delen av den norrbottniska, oreglerade Laisälven blivit mitt favorittillhåll och tillika toppfiskevatten. Jag vill gärna dela med mig och kommer på följande sidor att berätta lite om hur givmild

Laisan var en mörk augustinatt hösten 1990.

Men innan själva berättelsen tar vid, vill jag presentera några tankvärda fakta, som förklarar varför ett strömvatten antingen är ett bra eller ett dåligt sådant.

Den nedre delen av Laisälvens flöde nedströms Laisvall och ner till dess utlopp och förening med västerbottniska Vindelälven är "Laisan" en rejäl skogsälv. Det är inte vanligt förekom-

mande att utpräglade norrländska skogsströmmar beskrivs i sportfiskemagasin. Nej, det är i allmänhet fjällvatten, som i huvudsak får representera Norrland. Många är de artiklar, som under årens lopp i målande ordalag och med vackra foton, beskrivit
forts på nästa uppslag

Den purfärska harren kokas i friskt vatten direkt från älven.

forts från föreg uppslag
avlägsna fjällströmmar. I just sådana artiklar ges ibland en föreställning om att bara fiskaren tar sig dit, så står fisken på kö för att okritiskt sluka spösvingarens torrflugor. Detta är fel. Små fjällströmmar och klarvattenjokkar är i allmänhet lågproduktiva vatten. Följaktligen är det ont om större fiskar i små vatten. Ett hårt och okontrollerat fiske i "fattiga" vatten kör obevekligt fiskbestånden kvickt i botten. Ska en flugfisketurist däremot ha goda möjligheter till ett bra och relativt säkert fiske, bör han eller hon söka sig till någon högproduktiv, större och oreglerad skogsälv.

Det kan naturligtvis inte förnekas att norrländska kalvfjäll med milsvid utsikt är en naturtyp som ger bestående positiva minnen för livet. Men fisktätheten i fjällvatten kan inte jämföras med en stor skogsälv.

Låt mig förklara. Normalt anges ett vattens produktionskapacitet i kilo per hektar och år. Produktionskapaciteten är bland annat beroende av fördelningen mellan forsande partier och lugnare ström. Lugnvatten producerar ungefär dubbelt så mycket fisk som forsande partier. Dessutom har fisken högre medelvikt i lugn djup ström. Produktiviteten hänger också ihop med var i landet älven rinner fram – beroende på geologiska och klimatologiska förhållanden. I en kall fjällbäck kan tillväxten på exempelvis samtliga rödingar vara endast några få hekto per hektar och år. En minst sagt ringa tillväxt, eller hur? Det blir inte många gram per fisk...

I en sydsvensk å kan tillväxten däremot komma upp i 100 kg per hektar och år. Onekligen en väsentlig skillnad. Ett svenskt genomsnittligt strömvatten beräknas ge en tillväxt på ca 20 kg fisk per hektar och år. Logisk följdfråga: – Hur mycket fisk kan tas ur ett bra strömvatten utan att riskera överfiskning?

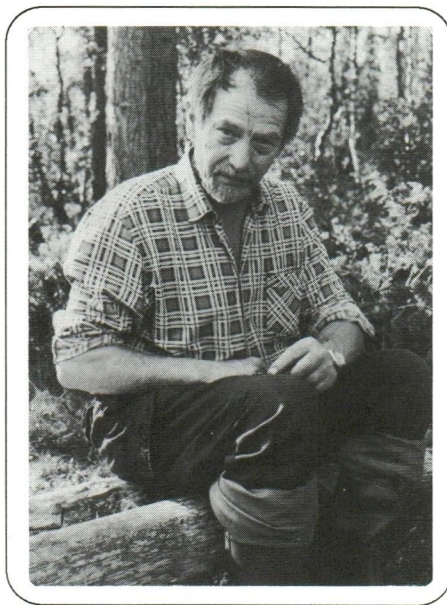
En vetenskaplig, grov beräkning visar att 25% av fiskmassan (den totala vikten av all fisk) kan tas bort ur ett vatten utan att någon större risk för överfiskning sker. Dessa klara fakta bör vi flugfiskare ständigt ha i minnet, var vi än i landet nyttjar ett strömvatten. Kunskapen om vad ett vatten tål i fisketryck gör det säkerligen även lättare att acceptera enskilda kortfiskeförsäljares önskemål och

Christer har alltid tecknargrejorna med sig. Här skissar han upp en harr – en övning, som verkar vara rena akrobatiken. Se bara så han sitter, med ena foten ut i spagat...

krav om "no kill" fiske eller liknande restriktioner.

Laisälven vid Björkliden

Vid lunchtid söndagen den 12 augusti hade jag och min fiskevän, Christer Danielsson, stämt möte med den 62-årige, lokale "mästerflugfiskeguiden" Holger Landström vid Laisälven. Vi skulle närmare bestämt träffas hos Kjell och Britt Wallström i Björkliden, där de har några få stugor att hyra ut. Men bara för att denna mycket natursköna plats inte dräller av stugor, behöver det inte betyda att de är av undermålig kvalitet. Nej, inte alls. Som Kjell och Britt själva säger,

Holger Landström är en verklig naturmänniska, som kan sin älv utan och innan...

så vill de hellre kalla sig sportfiskevårdar än stuguthyrare. De har som ambition att frikostigt erbjuda hitresta sportfiskeentusiaster personliga tips om Laisälvsfisket och även möjlighet till ett lugnt och avskilt boende i en mycket vacker natur.

När fiskekortavgifterna betalats och sista kaffeslurken druckits ur sa vi tack och adjö till Kjell och Britt. Nu vidtog några kilometers tung ryggsäcksvandring uppströms utmed älven. Efter ett par timmars vandrande kom vi fram till ett parti av älven, där den blankströmmande flöt fram över ett väl synligt grundområde. Holger lät meddela, att just här skulle tältet resas och eldstad göras i ordning! På övertygande norrländsk dialekt klargjorde Holger bestämt, att platser likt denna, med ringa vattendjup, är rätta

områden att söka harren på under mörka augustinätter. Han tillade i samma andetag, att "vänta bara gossar tills mörkret faller, så kommer älvsträckan att koka av grov harr".

Nattsländekläckningar

Orsaken till att det nästan alltid blir så den här tiden på året är följande:

När mörkret faller kläcker stora mängder nattsländor ute i grundströmmen. Harren vet om detta och har det inprogrammerat i sitt så kallade "matminne". I skydd av mörkret lämnar fisken sin nedströms djupa och säkra dagståndplats för att simma upp över grundbotten och kalasa på nattsländepuppor.

Man ska ha klart för sig, att vilken fiskart det än må vara, så använder den inte mer energi att ta ett byte, än den kan utvinna genom att smälta det. Och masskläckning av insekter ger fisken tillfälle att lätt fylla buken och ge den god tillväxt. Med grov harr menas stora kilofiskar. I en produktiv älv typ Laisan når harren kilovikt efter 7–10 år.

Timmarna gick och kvällningen närmade sig. Flugspöna riggades och Superpuppflugor, stl 12 (upphovsman Lennart Bergqvist) knöts fast i tafspetsarna. Vädret var helt idealiskt för nattfiske. Temperatur 11,8 grader Celsius och molntäckt himmel som ett väl fungerande lock mot att kall och kylande, nattlig rådimma skulle uppstå. Tåta moln, som också bidrar till att natten blir mörkare.

När vi ändå var i farten så kontrollerades även vattentemperaturen. Elektronmätarens display visade fina 10,6 grader Celsius. Därefter satte vi oss tysta och stilla ned alldeles invid älvkanten och spejade vaksamt ut över den blanka strömmen efter tecken på liv. I det avtagande kvällsljuset kläckte så plötsligt kvällens första nattsländor. Med raska vingslag flög den snabbt in över landbacken och skyddande buskar.

Nattsländan är onekligen en märklig insekt. Det påstås att den existerar i över 200 arter bara i Sverige. Nattsländan har en fullständig utveckling – ägg, larv, puppa och slutligen fullvuxen, vingad insekt. Den lever i såväl sjöar som strömvatten. Vissa av larverna bygger och omger sig med ett skyddande hus (husmask). Byggnadsmaterial kan bestå av växtdelar eller små gruskorn. Det finns även nätspinnande och frilevande nattsländelarver. Dessa lever i strömmen

forts på nästa uppslag

En av nattens herrar som tog den fantastiska, gula superpuppan.

forts från föreg uppslag

de vatten. När sedan tiden är mogen, bygger larven ett pupphus. Detta gör såväl husbyggare som frilevande nattsländelarver. Ett par, tre veckor senare lämnar puppan sitt skyddande pupphus och beger sig mot vattenytan. I sin färd mot ytan lever den mycket farligt och blir lätt ett byte för hungriga fiskar.

De nattsländepuppor som "poppar" upp ur vattnet framför våra ögon kläckte på ett märkligt vis. Vår guide Holger pekade mot en närliggande sten och uppmanade oss att hålla ögonen vidöppna. Med intensivt stirrande ögon fick vi se och uppleva ett av naturens många under. En livfull nattsländepuppa pressade sig genom vattenströmmens ytspänning och bensparkade sig mot stenen. Det hela gick så fort, att det var svårt att fatta vad vi såg. Överallt i nattmörkret flög nykläckta nattsländor omkring. Då och då flög en "nattis" mot våra ansikten, och ute på vattnet försvann puppa efter puppa i små, nästan omärkbara fiskvak. Från att under dagen ha varit en "död" grundström, så formligen "kokade" nu älven av ätande fisk. Det var hög tid att börja flugfisket.

Gul superpuppa

På fotknölsdjupet vatten alldeles i närheten av en svag slipström intog jag bekväm flugkastarposition. Många var de fiskar som vakade intensivt på 9 fots spöspetsavstånd. Med ett kort slacktafskast tog den grönkroppade superpuppan vatten någon meter uppströms en hyfsad harr. Fisken godtog dock inte den förföriskt fridriftande dunkroken. Nytt kast, inget hugg. Nytt kast, osv...

Jag ropade genom nattmörkret till Holger och frågade honom uppgivet vad jag gjorde för fel, eftersom fisken ratade min fluga. Byt ut den grönkroppade puppan mot en nyimpregnerad gul istället, blev svaret. Sagt och gjort. Kastproceduren upprepades och vips så var nattens första "puppfångade" harr ett faktum.

Holger har sedan femtiotalet seriöst testat betydelsen av att under hela flugfiskesäsongen använda rätt kroppsfärg på fiskeflugorna – rätt färg vid rätt tillfälle. Till nattfisket i augusti är gula flugor, enligt honom, de mest välfångande.

Älven bjöd i skydd av mörkret på ett oförglömligt och formidabelt flugfiske. Många var de kilotunga herrar,

som bjöd på fin sport och kamp och gav tyngd åt näverkorgen. Men det ska påpekas att de flesta av arten *Thymallus thymallus*, som slök våra flugor, returnerades levande åter till älven. Det finns helt enkelt ingen anledning att tömma ett vatten bara för att fisken nappar villigt.

Nattmörkret övergick till svagt gryningsljus och både nattsländor och fisk försvann tvärt. Älven gled fram tyst och stilla som om den aldrig hade hyst minsta spår av levande aktiviteter. En märklig och minst sagt omtumlande känsla. En stund senare, och över sprakande öppen eld i stor kokgryta, kokade färskfisken livligt. Ur grytan strömmade en aptitretande, ljuv doft. Nykokt harr, smör, knäckebröd och rykande hett, svart kokkaffe som dryck gjorde måltiden fulländad.

Någon timma senare kröp vi ner i våra dunsäckar. Just innan jag somnade, lät jag tankarna gå tillbaka till fiskarnas drottning, "the Lady", där den plumsande spred ringar ut över blanka, mörka vatten. Tanken ledde mig in i drömmarnas värld, där Lais-älven med sitt klara och fiskrika vatten även i framtiden rinner fri och otämj.

Fisket i Laisälven

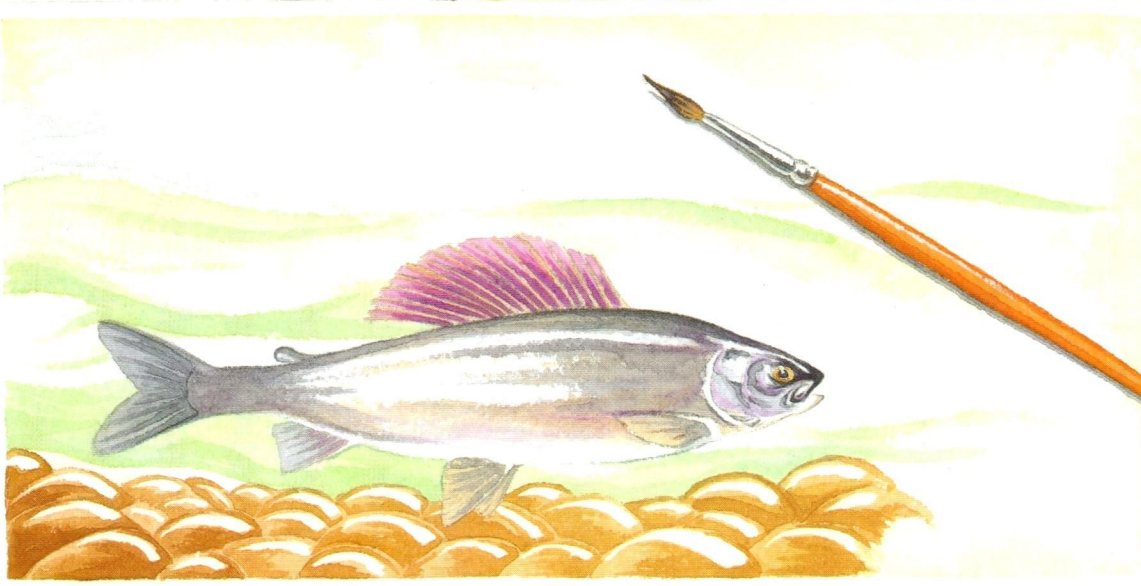
Information om fisket i Laisälven vid Björkliden kan erhållas genom Britt och Kjell Wallström i Arjeplog, telefon 0961-102 23 eller 300 24. De säljer fiskekort och har även några stugor för inkvartering i Björkliden.

AUG. 90

EN FISKEHÄLSNING FRÅN
LAISÄLVEN

DANIELSSON-90

TIPSRUTAN:

Fräscha upp dina gamla, tilltufsade torrflugor!

När en fisk tagit en torrfluga eller den legat klämd i flugasken en tid, ser den inte särskilt vacker ut längre. Men släng den inte, det finns nämligen ett mycket enkelt sätt att få flugan ny och fräsch igen.

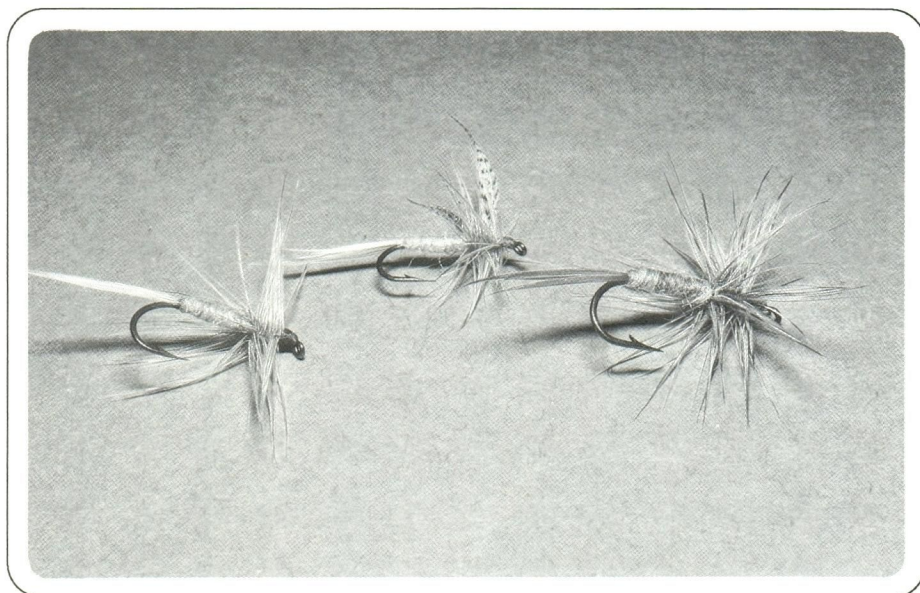
Egentligen är det här ett nygamalt tips, men det tycks vara bortglömt av de flesta unga flugfiskare. Därför anser jag att det finns all anledning att påminna om det.

Genom att koka upp vanligt vatten i en kaffekokare med pip, får man en koncentrerad ångstråle. Håll den tilltufsade torrflugan i ångan, så får du vara med om något, som mest liknar ett litet mirakel. De böjda stjärtspröten och det hopklibbade hacklet "slår ut" som på en blomma – och flugan är som ny från städet igen.

Tänk bara på att ångstrålen är skållhet, och att det är lätt att bränna sig. Därför bör du utrusta dig med en pincett att hålla flugan i. Lägg den efter behandlingen på ett papper för att torka. När den är riktigt torr, kan du impregnera den på nytt.

Skulle flugans hackel vara riktigt sammanklibbade av fiskslem, bör du först tvätta den försiktigt i lite ljummet vatten för att ångmetoden ska fungera ordentligt. Men får du bort slemmet och låter flugan torka till, kan du sedan behandla den på ovanstående sätt, även om den från början ser rejält tilltufsad ut.

Anders Forsling

Gamla tilltufsade flugor...

... som hålls i en ångstråle...

... blir som nya igen! Se på den behandlade flugan till höger på bilden!

NYT FRA DANMARK

Redaktør Steen Ulnits

Karup Å – Danmarks nummer et

Lad os for en gangs skyld tage det sidste nye først: I skrivende stund – primo november – lakker det mod enden ved de fleste danske vandløb. Den officielle fredning indtræder den 16. november, men mange steder holder man stadig fast ved den "gamle" fredning, der starter allerede den 1. november.

Anyway, ved den hæderkronede Karup Å – Danmarks havørredå nummer et – lukker man med udgangen af oktober måned. Og sæsonens største danske havørred – i hvert fald på flue – gik ikke til biddet førend i den berømte ellefte time. Søndag den 28. oktober lykkedes det nemlig en lokal fisker fra Hagebro, gårdmand Jørgen Handberg, at overliste en kæmpeørred på ikke mindre end 12,1 kg!

Denne flotte fisk på falderebet af 1990 viser blot endnu engang, at Karup Å er åen, når det gælder store havørreder i Danmark. Det var jo her, den danske rekord blev fanget i 1939 – en 14,4 kg's fisk, der samtidig var verdensrekord i en årrække. Der er mange fisk i Karup Å, og de har i år været der siden maj måned, hvor de første opgængere viste sig. Handberg, der foruden kæmpen også har taget fisk på 3, 4 og 5 kg i åen i år, tog 12,1 kg's fisken på en hjemmebundet rørflue. Og ikke en hvilken som helst! Den var nemlig bundet med hestehår fra en af hans egne heste!!

Fangsten skete i en sen eftermiddagstime i det værst tænkelige ruskvejr. Elendige forhold til fluekast, men perfekt til fiskeri! Den gamle Hardy tohånds stang knagede grimt i fugerne, da den store fisk i en god halv time løb rundt med Handberg i

en snor. Presset var så stort, at to af trekrogens flige var rettet ud, da kæmpen endelig kom på land! Og med den havde Handberg slået sin egen rekord fra 1983 med mere end 5 kg. Den "gamle" rekord var nemlig kun 7 kg tung...

Ellers sker der spændende ting rundt omkring i lille Danmark for tiden. Vi har tidligere omtalt, at en arbejdsgruppe i det nordjyske havde sat sig for at få Limfjorden rensat for de alt, alt for mange redskaber. Forskellige videnskabelige undersøgelser har nu fastslået, at garn og ruser tager en uhyggeligt stor del af de danske havørreder i hav og fjord. Nu er der således belæg for de tidligere udtalelser om garnenes tolden på de truede bestande, og det giver naturligvis Limfjordsgruppen den ønskede vind i sejlene. Samtidig har det vist sig, at der i 1990 "kun" er 25.000 registrerede fritidsfiskere (den danske betegnelse for bierhvervsfiskere, ikke at forveksle med lyst- eller sportsfiskere!). Her konstaterer Danmarks Sportsfiskerforbund glædeligt, at der åbenbart er blevet langt færre fritidsfiskere end i 1989, hvor der – under den gamle "Gult Mærke" ordning var mere end 100.000 registrerede bierhvervsfiskere...

Men færdes man selv ude ved kysterne, da ved man, at der snarere er blevet flere garn og ruser end sidste år. Konklusionen er derfor den simple, at fritidsfiskerne giver pokker i registrering og 250,- kroners afgiften og derfor fisker "sort". De ved udmærket, at risikoen for afsløring og konfis-

kering af redskaberne er forsvindende... Netop derfor er det uhyre vigtigt, at græsrodsbevægelser som den nævnte Limfjordsgruppe gør noget aktivt ved sagen. Det er der al mulig grund til at tage hatten af for, hvilket hermed er gjort!

Ferskvandsøkologisk Institut under Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser har foretaget en række undersøgelser i Randers Fjord (Gudenåen), Ringkøbing Fjord (Skjern Å) og endelig Nissum Fjord (Storåen). De findes sammenfattet i en rapport, der er baseret på stikprøver fra bundgarn i de nævnte fjorde. Heraf fremgår med al ønskelig tydelighed, at disse store selvfiskende bundgarn virkelig tager for sig af retterne! Værst står det til i Ringkøbing Fjord, hvor ikke mindre end 69% af den udtrækkende ørredsmolt om foråret havner i bundgarnene! For den hårdt trængte Skjernå laks gælder det 47% af de udtrækkende ungfish. Det kunne meget vel være i hvert fald en del af forklaringen på, at det endnu ikke er lykkedes for alvor at bringe denne værdifulde laksestamme på fode igen.

Tilsvarende gælder det for Nissum Fjord, at 68% af ørredsmolten her havner i bundgarnene, mens "kun" 26% af molten i Randers Fjord går samme vej. Af rapporten fremgår det ligeledes, at dødeligheden i forbindelse med fangst og genudsætning af disse smolts ikke er ret stor. Den varierer nemlig fra kun 0,8% i Randers Fjord til 4% i Nissum Fjord. Rapporten konkluderer dog også meget rigtigt, at den "reelle" dødelighed givet er langt højere. Der vil nemlig typisk være tale om en forsinket dødelighed betinget af, at fiskene svækkes under håndteringen i garnene. Enhver fiskeopdrætter ved, at jo mindre man håndterer fiskene, desto mindre bliver dødeligheden. Og dette gælder i specielt høj grad for ørred- og lakse-smolt, som under udvandringen er i en kritisk fysiologisk fase af deres udvikling.

Denne forsinkede og dermed ukendte dødelighed håber man fra Ferskvandsøkologisk Institut at kunne sætte tal på efter yderligere undersøgelser i 1991. Indtil videre har undersøgelserne til fulde bekræftet, at garn og ruser tolder endog meget hårdt på vore bestande af laksefisk. Og den nævnte rapport indeholder da også så mange fakta desangående, at Fiskeriministeren nok burde se nærmere på den – med henblik på begrænsning af det omfattende bierhvervsfiskeri langs de danske kyster. 1991 vil vise, om det sker...

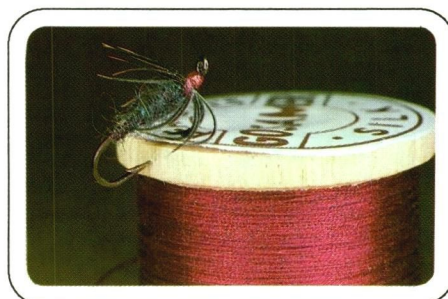

Fantastiska flymf!

En hyllning till ett fascinerande sätt att binda flugor – lika väl som till ett sätt att "tänka" flugfiske

Text & foto: Anders Storck

Det finns få flugor, om några, som gjort ett så fullödigt och gediget intryck på mig som flymferna och de vinglösa, mjukhacklade flugorna. Dessa flugor som andas så mycken tradition och fulländning trots sin enkla uppbyggnad, eller snarare just tack vare sin enkelhet, att det är svårt låta bli att ta dem till sitt hjärta och sin flugask. Flymferna kan vid första anblicken te sig anspråkslösa och tråkiga utan gnistrande tinsel eller andra

Iron Blue Flymf.

insmickrande attribut, men tar man en välbunden flymf under närmare granskning ska man finna en naturlig, inneboende styrka som är svår att definiera. För att inte tala om vad man finner då man doppar ner flymfen under vattnet. Ytterst små luftbubblor som fångats av kroppsdubbingen, hacklet som rör sig i vattenströmmarna, kort sagt: flymfen blir näst intill ett levande väsen!

Det skulle emellertid dröja ända

tills jag fick Gunnar Johnson och Anders Forslings lilla fina bok "Flymfer & andra mjukhacklade flugor" (se recension i FiN nr 1/90) under min läslampa, innan jag tillfullo kom att förstå detta och insåg flymfens kapacitet.

Jag kan inte skryta med att jag fiskat med flymfer i någon större utsträckning tidigare och de få flugor som jag hade i asken, och kallade för flymfer, fiskade jag som vilka andra flugor som helst utan att lägga någon större vikt vid dem. Efter att ha läst Flymboken har min insikt om dessa flugors förträfflighet dock ökat på ett smått dramatiskt sätt.

Man brukar lite skämtsamt dela in vårt flugfiskande i tre stadier, där första stadiet innebär att fånga så mycket fisk som möjligt. I andra stadiet gäller så stor fisk som möjligt och i sista stadiet (om det nu finns ett sista stadie för oss flugfiskare) är det bara de svåraste och slugaste fiskarna som räknas. Själv delar jag in mitt eget flugfiske i två delar – före och efter flymfuppvaknandet. Jag ska försöka förklara varför.

Tidlös fluga

Redan år 1857 skrev skotten W C Stewart om enkla, mjukhacklade våtflugor, sk Spiders, och det är en gåta för mig att den kategorin av flugor liksom de närbesläktade North Country-flugorna inte blivit mer uppmärksammade här i Skandinavien. Likaså har jag en bestämd känsla av att varken James E Leisenring eller Vernon S Hidy var de första som band och fiskade med flugor där kroppen bestod av hår spunnet mellan två silkestrådar. Tillsammans med ett följsamt hackel är det ett enkelt och logiskt sätt att skapa en illusion av liv i en fluga. Sakerligen har det funnits "flymfer" långt innan dessa båda amerikanska herrar tog till sig den här bindmetoden. Emellertid var det Leisenring och Hidy som började fundera lite mer kring dessa flugor, samtidigt som de utvecklade ett mer genomtänkt sätt att binda och fiska dem samt myntade begreppet Flymph.

För mig har flymfen inneburit ett nytt sätt att se på en gammal idé. Eller rättare sagt, jag anser inte flymfen som vare sig något gammalt eller nytt utan snarare som en tidlös skapelse med ett bestående värde som hållit för tidens tand.

Håller vi moderna flugfiskare på att gå vilse i den ständigt växande mate-

forts på nästa sida

Anders Forslings nattsländeflymf.

Badger Flymf.

Orangebrun nattsländeflymf.

forts från föreg sida

rial- och syntetdjungeln och har vi alldeles tappat bort det bagage som våra föregående flugfiskarbröder packat åt oss? Flymfen ser ju onekligen simpel och anspråkslös ut i stället, endast kropp och hackel, men behöver det vara komplicerat och vetenskapligt för att vi ska våga tro på ett flugmönster?

– Jaha, tänker väl någon läsare, nu låter han som en så'n där traditionalist-purist som vill vrida tillbaka tiden till 1800-talet. Nej, jag är ingen nostalgisk flugfiskeromantiker som fiskar med träspö och silkeslina. Jag är för ung för att ha upplevt silkeslinan, sådana har jag bara sett på bild. Där emot fiskar jag mina flymfer med både grafitspö och WF-lina och dessutom binder jag några av mina flymfer med underkroppar av det idag så saliggörande materialet flashabou, dock fortfarande med den speciella flymffiskekänslan bibehållen. Det klassiska är inte nödvändigtvis föråldrat bara för att det är gammalt. Istället får man försöka plocka godbitarna från varje tidsepok, vilket gudarna ska veta inte är lätt med det massiva utbud som finns nuförtiden. Det ena får inte utesluta det andra. Det viktiga i sammanhanget är dock att den odefinierbara känslan för flymfen är närvarande. Det är det jag menar med flymfens tidlöshet.

Silke, hår & spinningblock

Redan vid bindstället förnimmar man den genuina känsla som flugfiske med flymf bereder en. Flugbinding hör till de mest rofyllda och fridsamma sysselsättningar man kan ägna sig åt nu i vinterrusket. Efter dagens slit är det behagligt att få sätta sig till ro med silke, hår och fjäder och känna hur man varvar ner och hur ens själ kommer ifatt...

Att med omsorg och noggrannhet välja ut den rätta sortens hår från skinnbiten och därefter sprida ut de utvalda håren på den vaxade och på spinningblocket uppspända silkes-tråden och låta sig förundras över vad som sker när hår och silke spinns ihop och kompletterar varandra till flymfens kropps-material, det är faktiskt en upplevelse av stora mått!

När sedan det färdigställda kropps-materialet lindas runt, krokskäftet, och det mjuka och sparsamma hacklet binds in och fixeras, så att det får den karaktäristiska och vilsamt bakåt-

böjda formen, när flymfen en skön fulländning. Den i mitt tycke skönaste av öringflugor.

Har man varit noggrann och lyckats, har man i sin hand en skir och delikat fluga att vara stolt över och inte minst, en fluga som man med stort förtroende kan presentera för fisken.

*The
fly fisherman
is a collector
of moments on a
stream.*

*Fly fishermen
talk to one another
not of big fish that got away
or that even were landed
as much as catching
great moments.*

John W Miller
July issue of the
Audubon Society
Magazine
1981

En fördjupad insikt

Det kan tyckas motsägelsefullt, men flymferna – med sitt okomplicerade yttre – utvecklar och tillför en ny och annorlunda dimension till flugfisket, både vid bindstället och till de vederkvickande dagarna vid sjö och å. Kalla det gärna en fördjupad insikt.

En omsorgsfullt bunden flymf är en fröjd för både själ och öga, den appellerar till något i flugfiskarens inre. Flymfen blir en symbol för något gediget och oförfalskat, för något, tror jag, som handlar om kvalitet, renhet och logik.

De lågmälda och jordnära färgnyanserna i flymfkropparna harmo-

nierar väl med själva sättet att fiska med flymf. Helheten blir till ett äkta flugfiske byggt på naturliga betingelser. Jag inbillar mig att det var så här flugfiske var menat när Han satte flugspöt i näven på oss.

Jag märker hur mycket lättare flymfen har gjort det för mig ute vid ån. Även om ursprungsidén med flymfen var att imitera en dagslända på väg att kläckas, kan det allmäninsektslika utseendet bli till i stort sett vad jag vill, beroende på hur och var jag fiskar flymfen. Flymfens siluett är representativ för så många olika insekter.

Alla insekter som befinner sig under, i eller på vattenytan har en gemensam nämnare som är karaktäristisk för dem, det må vara nymfer, kläckare, duns, dödfödda insekter, olika sorters puppor och kanske tom landinsekter som hamnat i vattnet, levande som döda, torra som våta: de bildar tillsammans en rufs och skrynklig skara småkryp. Här blir flymfen en perfekt imitation av dessa tilltufsade insekter. Med sitt mjuka hackel ger den ett fantastiskt naturtroget intryck av skrynkliga och ihopknölade vingar och ben, men fram för allt präglas flymfen av liv.

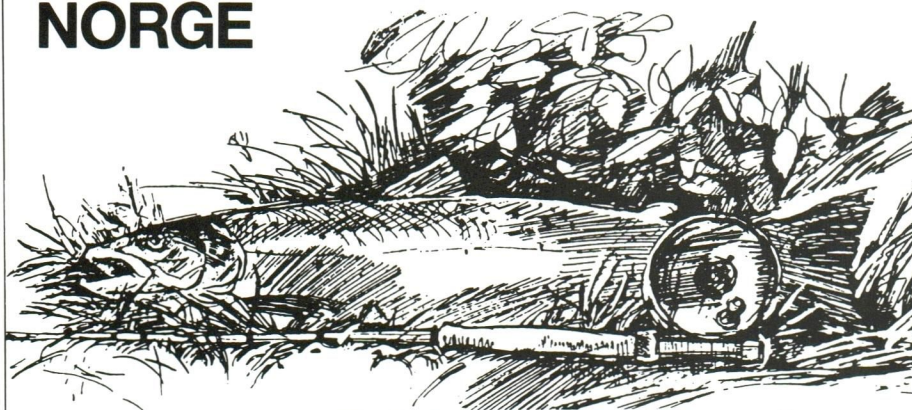
Finns det någon fluga som förtjänar att kallas all-rounder så är det flymfen, likväl som den under vissa omständigheter och beroende på hur den fiskas kan representera just en specifik insekt – vilken styrka!

– Sakta i backarna där, hör jag någon säga, det låter som om alla andra flugor vore överflödiga. Helt riktigt behövs det andra sorters flugor i asken också, men under många skiftande omständigheter och i många olika fiskesituationer är flymfen helt överlägsen andra typer av flugor. Självklart fiskar jag även med förtyngda nymfer och puppor, torrflugor och streamers om förhållandena så kräver, men allt som oftast sitter det en flymf på min tafsspets. Det känns aldrig fel att knyta på en flymf.

Beroende på hur och var flymfen fiskas har den ett brett användningsområde, och använder man relativt tunn tafsspets ger man flymfen en chans att uppföra sig så naturligt som möjligt i vattnet. Lyckas man med sina föresatser att locka fisken, tar den förhoppningsvis flymfen som föda och blir inte retad till hugg som tex vid ett jäktat streamerfiske, där det krävs grövre och klumpigare nylon då fisken tycks hugga av pur ilska.

Utöver att fiska flymfen fritt drivande och opåverkad av tafs och fluglina
forts på sidan 50

NYTT FRA NORGE

Redaktør Terje Bomann-Larsen

15 tonn saltsyre i Oslos "smilerynke"

"En smilerynke i byens ansikt" var tidligere miljøvernminister Sissel Rønbecks karakteristikk av den hardt hjemsøkte Akerselva som springer ut fra Maridalsvannet og har sitt løp tvers gjennom hovedstaden. Før industrialiseringen skjøt fart i andre halvdel av forrige århundre, var elva kjent som en utmerket lakseelv, men etterhvert som den ble kraftleverandør og avløpsrør for den ene bedriften etter den andre, ble det så som så med fisk og annet liv. I årtier lå elva død og stinkende, men etterhvert som industrien i Nydalen ble nedlagt eller pålagt å rense sine utslipp, fikk vannet noe av sin opprinnelige kvalitet tilbake, og noen ildsjeler blant byens sportsfiskere begynte å sysle med tanker om å få fisk tilbake i elva igjen. Tankene ble til handling, og siden midten av 80-årene har laks og sjørørret igjen funnet veien opp til "Nedre Foss". Men det har ikke vært noen lett vei å vandre. For ennå er det stor industriell aktivitet langs breddene, og selv om elva nå er skjermet mot permanente utslipp, skjer det stadig uhell. Hver gang noe lekker eller renner over på en av fabrikkene, havner svinereiet der hvor det alltid har havnet: I elva.

De siste fire årene har det vært registrert ikke mindre enn 49 utslipp som i større eller mindre grad har skadet livet i Akerselva. Det kan dreie seg

om olje, såpe, diverse slam, eller som nå i oktober: 15 tonn saltsyre. Dette siste utslippet, som kom fra Christiania Spigerverk, var blant de totale katastrofene som har gjort kort prosess på all fisk fra Nydalen til Oslofjorden.

En medvirkende årsak til ulykkens omfang var det manglende alarmsystemet. 15 tonn saltsyre er alvorlig uansett, men om man hadde fått kjennskap til utslippet tidligere, kunne OVA, som regulerer Maridalsvannet til drikkevann, ha økt vannføringen betydelig, og derved fortynnet den dødlige væsken. I det hele tatt er den lave vannføringen en faktor som gjør Akerselva særlig sårbar.

Men er nå denne elvestumpen så mye å mase med?

"Ja", svarer Rolf Warendorph som er formann i Oslo og Omegn Fluefiskere. "For det første er det jo veldig trivelig å gå langs ei elv midt i byen og se fisk vake i rent vann. Og selv om laksen er fredet, og neppe noengang vil få noen større betydning for sportsfiske, byr elva en særlig fin mulighet for byens barn og ungdom til å prøve fiskestanga etter ørreten. Det gjelder både utsatt ørret og regnbue, samt fisk som slipper seg ned fra Maridalsvannet eller for den saks skyld sjørørret som vandrer opp fra fjorden."

Men har man så noe håp om å få slutt på utslippene?

– "Ja, man må jo være optimist, og vi tror nå at næringslivet langs elva så smått begynner å ta problemene alvorlig. I kjølvannet av den siste katastrofen er det tatt initiativ til å danne en forening, – et slags 'Akerselvas venner'. Denne foreningen er tenkt å omfatte såvel grunneiere som næringsliv, foreninger og enkeltmedlemmer, og skal ha ansvaret for en omfattende restaurering av miljøet i og langs elva. Ved at de enkelte bedrifter tar ansvar for sin del, og derved kommer aktivt med i miljøarbeidet, tror vi også at de vil skjerpe sine rutiner og ruste opp sine anlegg for å unngå flere katastrofeutslipp. Man hører jo stadig i etterkant at bedriftene har løsningene klare, men hittil har det virket som om man kvier seg for å gjennomføre tiltak før det har skjedd en ulykke. Gjennom et direkte engasjement og ansvar for elva håper vi at industrien nå skal bli "før var" i stedet for "etter snar".

Det håper vi også, for 15 tonn saltsyre til tross – allerede uka etter utryddelsen sto det igjen laks og sjørørrett under Nedre Foss. Dette var fisk som sto i fjorden og ventet på vann. Måtte den bare få gi sitt bidrag til etterslekten, og ikke bli lagt på ryggen av utslipp nr. 50.

Mygg och harr på Nordkalotten

Fiske i en vildmark med stora fjällhedar, kristallklara jokkar, harr, öring, videsnår – och massor med mygg

Text: Mikael Viklund

Foto: Mikael Viklund & Bill Ring

Det är ännu tidig morgon när min fiskekompis Bill svänger in på gårdsplanen för att hämta upp mig inför årets flugfiskeresä till harrjokkarna uppe i Karesuandos kronoöverloppsmark på Nordkalotten, och vi har åttio långa mil i bilen framför oss...

De senaste veckorna har vi varit i ständig telefonkontakt för att så noga som möjligt planera matinköp och utrustning, så att inget ska saknas när vi står där ute i vildmarken långt från civilisationens bekvämligheter. Att glömma rödspriten här uppe i träd-

löst land, skulle till exempel kunna betyda katastrof, eftersom det är så sparsamt med buskar till en vedbrasa.

På vägen upp till fiskemålet stannar vi till i Arvidsjaur och handlar torkat renkött. Det kommer att ge ett härligt tillskott till allt det frystorkade – ett skönt tuggmotstånd, och dessutom är det bekvämt att bära med sig i byxfickan ute vid vattnet.

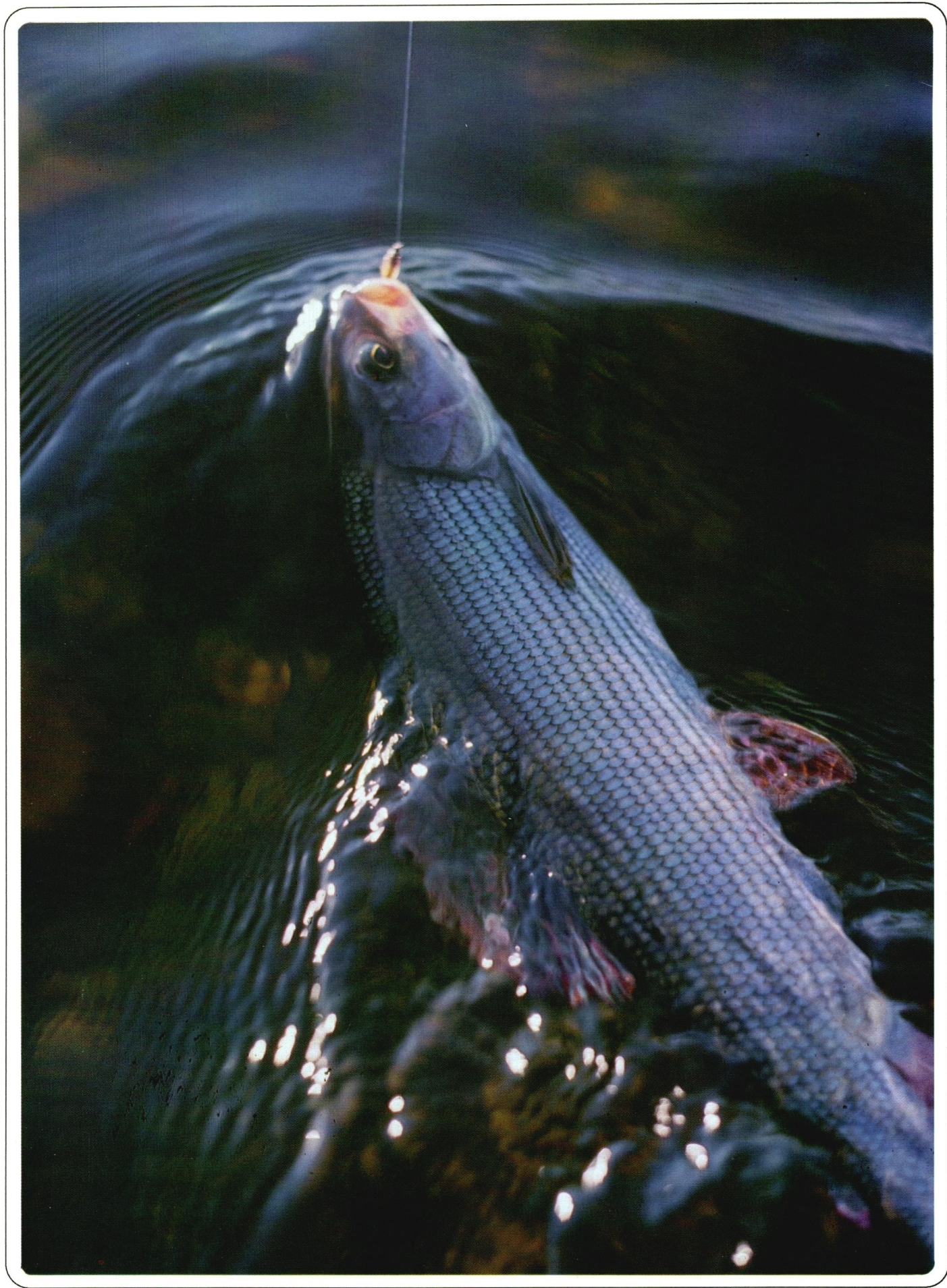
Vi berättar fiskeminnen medan milen rullar undan under bilen och tidigare än beräknat når vi fjällflyget, som ska ta oss ut i vildmarken. Oj,

vilken känsla! Äntligen är vi framme!

Vädret har blivit riktigt bra, och när vi går ner för landning ser vi redan från luften hur fisken vakar på sjön. Allt tycks stämma, och våra redan tidigare spända fiskenerver gör att det är svårt att hålla kastarmen i styr. Men medan planet glider in mot stranden på sina pontoner, ser vi genom kabinfönstret att luften är full av

forts på nästa uppslag

Håll med om att harren är en vacker fisk!

Öringen, som tog ett förtyngt Haröra, avslöjade sig med ett vak framför stenen mitt i bilden.

forts från föreg uppslag

mygg – massor av mygg. De ska bli våra följeslagare under de dagar som väntar...

När vi krängt på oss ryggsäckarna, startar planet och försvinner bakom fjällkammen. Det blir helt lugnt och stilla. Den, som varit med om att flyga ut till sitt fiskevatten, vet hur otroligt tyst det blir när flyget försvinner i fjärran.

Så är det då äntligen första dagen på årets stora fisketur. Vi är mitt ute i vildmarken med dess orörda jokkar, kristallklart vatten, blanka sel och – inte minst – grov harr. Känslan är obeskrivlig då vi vandrar utefter sjön någon kilometer, innan vi når fors-nacken till jokken vi ska fiska i.

Den syn som möter oss gör att vi måste nypa oss i armen. Vi ser vak på nacken – och det är verkligen inte småfiskar som vakar. Nu får vi brått att hitta en tältplats. Upp med tältet och så in i det för att smörja ansikte och händer med myggolja. Sedan får vi snabbt upp våra spön ur tuberna –

vi har ju vakande storfisk på nacken alldeles utanför tältet!

Bill gör första försöket på den vakande fisken med ett guldribbat Haröra i storlek 12. Han närmar sig stranden krypande på alla fyra och lägger ut kastet när han är fem meter från vattnet. Här gäller det att närma sig fisken med största försiktighet, för vattnet är kristallklart och jokken bara 7–8 meter bred och cirka metern djup.

Han lägger kastet tre meter ovanför den utvalda fisken, men innan flugan når ner till den, så har den börjat dragga i den svåra och ojämna strömmen. I andra kastet lägger han därför flugan endast en meter ovanför harren. Den här gången hinner strömmen inte få fatt i linan, utan flugan flyter fint strax under ytan, och harren stiger och suger den i sig. Den tidigare stillheten bryts i ett våldsamt plask. Harren rusar nedströms som ett lokomotiv och hoppar flera gånger. Bill och harren drar tjurigt åt var sitt håll i linan, men efter en god

stund – och femtio meter nedströms – kan Bill böja sig ned och greppa harren över nacken. Det är en ordentligt fet fisk med litet huvud och naturligtvis mycket vacker.

Motvilligt dunkar vi den i huvudet. Vi måste se efter vad den ätit, eftersom det kan hjälpa oss med flugvalet inför det fortsatta fisket. Harren är full med myggpupp och några enstaka frilevande nattsländelarver. Måttbandet visar på 48 centimeter och vågen stannar på ett kilo prick!

Efteråt tar vi fram kaffepannan och hårt bröd. Vi sitter stilla och njuter av det svarta vildmarkskaffet och det underbara vädret. Men redan efter några minuter blir vi tvungna att rusa in i tältet, annars skulle myggen tagit kål på oss.

Det är märkligt. Myggen, som är mat åt fisken – och därmed en förutsättning för vårt fiske här uppe – är samtidigt våra verkliga plågoandar, och det som gör fisket nära nog outhärdligt vissa dagar...

Både öring och harr

Efter en kort vila i tältet greppar vi åter flugspöna för en stunds fiske innan det är dags att sova för natten. Jag går nedströms till nästa forsacke. Där syns inga vak, så jag knyter på en bra "fiskletarfluga". Det är en Streaking Caddis, som jag modifierat lite.

Ungefär fyra meter från strandkanten och en meter ovanför själva nacken ligger en stor sten, en naturlig ståndplats. I andra kastet hoppar en fisk och tar flugan. Den rusar nedströms, men vänder och kommer sedan hoppande uppströms mot mig. Den är oerhört stark och bestämmer själv hur den vill gå. Efter tio minuter kommer vi bättre överens, och jag kan nu se att det är en öring mellan sex och sju hekto. Men eftersom vi redan tagit vår middagsfisk, lossar jag försiktigt flugan ur fiskens mun och tackar artigt för god kamp, varefter jag fortsätter att fiska av nacken och får ytterligare tre harrar att ta min fluga. De hugger lika våldsamt som öringen, och de bjuder sedan på en lika skön och spännande kamp.

Måttbandet visar för harrarna på 43, 44 respektive 45 centimeter, alltså cirka 5, 6 och 7 hekto. Vi väger ogärna fisk som ska släppas tillbaka för att undvika skador på dem. Istället mäter vi fisken och uppskattar vikten med hjälp av längden. En harr på kilot är cirka 49 centimeter lång, men här uppe är harren ovanligt fet, så man kan dra av en centimeter för att nå rätt vikt.

När jag kommer tillbaka till tältet, visar Bill upp ytterligare en stor harr. Den är 49 centimeter och väger alltså uppskattningsvis 1,1 kilo...

Första kvällen är nu till ända, och vi kan med tillfredsställelse krypa ner i sovsäcksvärmen. Vi har fått en bra start på vår fisketur. Det betyder mycket för de närmaste dagarna. Nu kan vi fiska mer avspänt och med bättre självförtroende – och fiske och självförtroende är ju, som alla flugfiskare vet, något som går hand i hand. Vi ser därför med tillförsikt fram mot de närmaste dagarna här i vildmarken...

Andra dagen

Efter en god harrfrukost morgonen därpå packar vi den lilla dagstursäcken med kaffepanna, bröd och lite kläder. Vi ska utforska jokken längre nedströms, har vi tänkt. Vi vandrar långt uppe på fjällkanten för att lättare se på vilken sida djupfåran går vid de olika forsackarna och försöker

lägga det på minnet. Det är till god hjälp, när vi senare vandrar och fiskar nere längs jokken. Då vet vi bättre hur vi ska närma oss vattnet och förstår lättare var fisken bör stå.

Det är ofantligt vackert här uppe på höjden. Fjällheden tycks oändlig i den milsvida utsikten. Det är dessutom extra njutbart här uppe, eftersom motvinden gör att vi slipper de irriterande myggen.

Vi har nu passerat fyra forsackar och bestämmer oss för att börja fiska på den nedersta och sedan fortsätta uppåt. När vi kommer ner till jokken vakar flera fiskar med jämna mellanrum och jag knyter på en superpuppa à la Lennart Bergqvist. Det är vanligtvis en bra harrfluga när fisken vakar, och det dröjer heller inte lång stund förrän första fisken tar flugan. Det är en urstark harr, men mitt långa flugspö arbetar följsamt och efter någon stund har fisken tröttnat. Den väger 7 hekto och får bli dagens matfisk. Efter några timmars fiske har jag landat och returnerat ytterligare några harrar i ungefär samma storlek. De har alla tagit på samma fluga.

Bill, som fiskat lite längre upp i jokken, har också fått harr i samma storlek, men också två öringar. Hans fiskar har tagit en getingimitation gjord i balsaträ.

Vi beslutar att röra på oss. Den trevliga vind som vi haft på hitvägen är nu borta, vilket betyder att myggen kommer fram i otroliga mängder. Vi kan inte ens prata med varandra – vi får munnen full av dem...

Väl framme vid nästa nacke konstaterar jag att denna är bred och grund. Men en stor sten mitt på nacken utgör en naturlig ståndplats, där jag provar en Streaking Caddis.

I första kastet hoppar en stor fisk efter flugan – men missar. Jag byter då till en fluga, som ligger alldeles i ytskiktet. Det är samma typ av balsageting som Bill fiskat med. Fisken hoppar igen, men missar på nytt. Nu går den inte upp mer, tänker jag, men provar ett kast till med samma fluga. Och se, fisken tar flugan med ett plask och den tidigare så lugna vattenytan rivs upp och flugrullen knarar ilsket, när fisken i en serie höga hopp rusar rakt ut i forsen, men med mitt 10,5 fot långa spö kan jag hålla linan högt och klarar situationen. Det är nämligen gott om stora stenar, som sticker upp ur vattnet.

Fisken rusar hela 40 meter. Sedan stannar den, men gör strax en ny rusning. Den här gången känns den emellertid inte lika kraftfull. Eftersom drillningen äger rum i värsta forsen,

så får jag gå i land och följa med till ett sel tjugo meter längre ner, och efter mycket bölande i videsnåren kan jag slutligen lyfta upp en vacker öring på 1,5 kilo – bra långt från den plats där fisken ursprungligen tog min fluga...

Medan jag packar ner fisken i ryggsäcken, känner jag hur ansiktet riktigt kokar av hetta. Myggen struntar tydligen helt i becoljan, och jag får med ilfart uppsöka högre terräng och därifrån så snabbt som möjligt ta mig tillbaka till tältet.

Mygg-förgiftning?

Nästa dag fiskar jag ensam. Bill ligger i tältet, illamående och med stark huvudvärk. Jag känner också av det, men inte lika mycket. Troligen har vi drabbats av en mindre förgiftning på grund av alla myggstick, och orsaken till att jag klarar mig bäst är förmodligen att det är så gott om mygg i mina hemtrakter att jag hunnit bygga upp en viss form av "imunitet" under sommaren.

Jag är emellertid aningen mätt på fiske, så jag tar det lugnt med en bra bok i tältet i väntan på kvällsfisket vid 18-tiden, då jag bestämmer mig för att gå nerför jokken för att undersöka ett intressant parti just där strömmen rinner in i ett stort sel. Det är en klassisk fiskeplats, där den större fisken ofta håller till. Det här utloppet består av en huvudström och fyra mindre strömspetsar. Det skulle visa sig att fisken den här kvällen stod vid en av dessa och inte i själva huvudfåran.

Kvällen är skön och myggen inte lika talrika som tidigare, så jag sätter mig ner vid strömkanten för att invänta vak. När jag suttit så en stund och sugit på min snörvlande pipa och inte sett det minsta tecken på liv, tänker jag vända hem igen.

Men som så många gånger förr, just när man beslutat sig för att "göra kväll", vakar helt plötsligt flera fiskar. Jag kan inte se vad de vakar efter, men provar en liten Blue Dun Nymph – och se, de tar den. Det visar sig vara öring som vakar, och jag lyckas kroka tre stycken, varav den största på över kilot.

När jag därefter mer systematiskt fortsätter att fiska av ett vilt skummande vattenparti får jag harr, och ju högre upp och ju hårdare ström, desto större är fisken. Den största harren står alltså allra högst upp. Den behåller jag till kvällen, och i min fiskedagbok är längden angiven till 46 centimeter...

forts på nästa sida

Vad skulle den här middagen kostat på Grand Hotell?

forts från föreg sida

Storm och oväder

Vi vaknade nästa morgon av att vinden rev och slet i tältduken. De närmaste 36 timmarna kunde vi inte kliva ur tältet annat än då "naturen" kallade eller när kaffevatten måste hämtas från jokken. Nu var det tur att vi varit förutseende nog att ta med några böcker att läsa. På så här nordliga breddgrader måste man nämligen alltid vara beredd på dåligt väder. Därför gäller det inte bara att ha en god tältutrustning och bra kläder. Man måste också gardera sig med en fiskebok eller annan "tältsysselsättning".

Men redan kvällen därpå är vädret fantastiskt fint igen. Selen ligger spegelblanka och solen sprider ett orangefärgat skimmer längs horisonten. Det vakar inte nämnvärt denna kväll fast förhållandena är perfekta. Men plötsligt ser jag i ögonvrån ett ordentligt vak två meter utanför en stor sten. Jag knyter på en ny 0,14-tafs, eftersom jag inte vill riskera skrämman fisken i första kastet. Trots det ser den tunna

tafsen ut som ett rep på den klara vattenytan, och fisken visar inget intresse för min fluga. Men jag vet att den står kvar, för den är uppe på nytt när jag står och väljer bland flugorna i asken.

Slutligen byter jag till 0,12-tafs, men med samma kläna resultat. Enda gången jag tycker mig se en rörelse under flugan är när jag serverar en torr Red Tag. Troligen tycker fisken att måttet nu är rågat och simmar iväg, för den vakar inte mer denna kväll.

När jag nu sitter i efterhand och bläddrar i min fiskedagbok, kan jag räkna en mängd stora harrar och öringar från denna resa. Men Bill och jag behåller aldrig mer fisk än den vi äter upp på plats. På den här resan till Nordkalotten blev det sju fiskar, som vi stekte, kokade och gravade.

Det är lätt att förivra sig, när man befinner sig i jungfrulig vildmark och fisken ibland hugger som besatt. Då gäller det att besinna sig och inse sitt ansvar som flugfiskare. Även de följande dagarna hade vi nämligen mycket bra fiske...

Flugorna

Flugvalet är oftast inte så svårt på dessa breddgrader. Vi fiskade mest med Streaking Caddis, Balsagetingen, Superpuppan, Blue Dun Nymph, en brun nymf, Harörat och Black Gnat. Säsongen är kort och fisken har inte råd att vara alltför kräsen utan måste ta vad som bjuds.

Orsaken till vårt extremt goda fiske var troligen att vi var först på plats för säsongen, och fisken därför stod kvar på nackarna, vilket gav chans till bra fiske. Vi märkte nämligen en viss försämring på nackarna allt efter som dagarna gick – kanske beroende på att vi fiskat där en liten tid och skrämt undan en del fisk, men troligen också på att vattnet sjönk någon decimeter jämfört med första dagen.

Enda minuspunkten på resan var all mygg, som verkligen höll på att ta kål på oss. De fanns överallt – i kaffet, i smöret och i maten. Så nästa gång resan ställs åt det här hållet ska jag ha en riktig mygghatt nerpackad i ryggsäcken.

Den ska ligga längst upp!

Golden Olive Bumble

Tanker ved mit fluestik

Av Preben Torp Jacobsen

Det følgende vil for mange måske virke trivielt – eller sagt mere brutalt "at koge suppe på gamle ben"; men mange nye fluefiskere/fluebindere kan måske have gavn af at vide, at ikke alt 'nyt' er nyt. Når man som jeg gennem årene har set, hvad der bringes 'til torvs' under betegnelsen nyheder og for ikke at gøre det mindre iøjnefaldende måske tilføjet adjektivet 'revolutionerende', ja, så er det ikke sjældent en gammel historie, der blot er blevet nyopdaget.

Som et af de mest kendte tilfælde fra de senere år, kan jeg blot nævne min gode ven John Goddard's 'new patterns' i hans og Brian Clarke's bog "The Trout and the Fly", 1980 (oversat til svensk i 1983). Denne bindeteknik – 'upside-down' – har allerede været beskrevet i efteråret 1933 i "Journal of the Fly-Fishers Club" af J H Stothert i artiklen 'Fly Mechanics', og dette senere refereret i Joscely Lane's bog "Lake and Loch Fishing" fra 1956 og året efter i C F Walker's "Fly-Tying as an Art".

Hvad er det så, jeg vil sige? Jo, man

taler om såkaldt 'moderne fluebinding'; men det eneste moderne er vel i grunden de materialer, der bruges. Jeg tror mange af de nye fluebindere kunne have utrolig stort udbytte af at læse ældre fluefiskelitteratur – og her tænker jeg ikke blot på de såkaldte 'klassikere' – langt mere vil være at finde i ikke så kendte bøger.

For år tilbage købte jeg fra England en lille, uanseelig bog – H C Cutcliffe "The Art of Trout Fishing on Rapid Streams", 1 udg 1863. De, der ser den i en antikvarboghandel, vil givet 'bladre' den hurtigt igennem, og så stille den tilbage: Teksten's monotoni brydes intet steds af blot en vignet. Men tager man sig den tid og den udholdenhed det kræver at læse bogen igennem, vil man blive 'kongeligt belønnet' – ikke blot om fisketeknik, nej, i langt højere grad af forfatterens 'guldkorn' i kapitel IV om fluer og fluebinding, hvor han kommer med en bunke meget værdifulde og tankevækkende ting. Det er et af de første steder, hvor jeg har set omtale af den fordel, der farvemæssigt ligger i at

blande såvel dubbing-materialer som hackles. Man kan med farvestoffer frembringe enhver ønskelig farvenuance; men i de allerfleste tilfælde vil man få et langt mere naturligt indtryk om man blander forskellige farver uld og pels (fur). Det samme forhold gør sig gældende med hackles. Forfatteren lægger også stor vægt på harmoni i farveopbygningen af en flue – ikke noget med skrigende modsætninger.

Hvad Cutcliffe var i det private liv ved jeg ikke; men de to næste forfattere, der beskæftiger sig med samme tema – som jeg har læst –, er begge kunstmalere. Den første er den engelske maler Romilly Fedden, der skrev "Golden Days – From the Fishing-Log of a Painter in Brittany" 1919. Bogen blev i 1982 oversat og privatudgivet af tre franskmænd og i denne udgave er der illustrationer af såvel et maleri af forfatteren som af hans fluer. Fedden har bag i bogen et kapitel om fluer og fluebinding og foruden at pointere det vigtige i ret valg af farve på bindetråd ved vådfluer, omtaler

forts på næste side

forts från föreg sida

han også fordelen ved i stedet for eet hackle at bruge to som tilsammen giver et mere livagtigt indtryk.

I 1951 kom amerikaneren John Atherton's "The Fly and the Fish" (nyoptrykt 1971), hvor han i et helt kapitel med titlen 'Fluer og Impressionisme' beskæftiger sig med anvendelsen af malerkunstens ideer på vores binding af fluer. Ved at foretage blanding af materialer til krop opnår man en langt større overensstemmelse imellem vore fluer og deres naturlige forbilleder. Intet insekt har jo en eentydig kropsfarve – ser man på en lige klækket døgnflue, vil man opdage hvor nuanceret den er i farverne. Vi skal ikke som Halford og hans disciple prøve minutøst at kopiere eller rettere forsøge at kopiere naturen. Derimod skal vi prøve at give vore fluer liv – og et af midlerne er, at de giver et varieret synsindtryk alt efter den vinkel, hvorunder de ses – og dette opnåes netop ved at bruge dubbingblandinger og miksede hackles. Vi skal se på vore fluer på samme måde som impressionisterne så på den verden, der omgiver os, som et spil imellem lys og farve.

I 1960 kom T C Kingsmill Moore's bog "A Man may fish" – en fantastisk titel til en bog! Kingsmill Moore var medlem af den irske Højesteret og havde igennem hele sit liv passioneret dyrket fluefiskeriet. Hovedemnet i hans dejlige, varme bog er søfiskeri efter ørred og sørred. I et kapitel 'The Beetle and the Bumble' behandler han også problemet med at gøre vore fluer mere livagtige, og til det formål blander han ikke blot sin dubbing; men også hackles og yderligere lader han hackles gå ned over hele kroppen som et såkaldt 'palmer-hack-

le'. Som model bruger han de gamle 'Bumble-flies' fra Derbyshire (eller måske rettere oprindeligt fra Yorkshires) – vådfluer forsynet med et palmerhackle. Men han bruger i stedet for eet hackle to, som han samlet vinder ned over fluens krop i vide tørn. Ved at bruge rette kombination af farver opnår han at få nogle meget velfangende fluer. I bogen er der dokumentation af dette, thi han og hans venner genoprøvede fluerne igennem mange år. Ved at benytte tre fluer 'på kastet' (et forfang med endeflue og to

ophængerfluer) kunne han give ørrederne valgmuligheder og derfra drage visse konklusioner. Han benyttede udelukkende hane-hackles til sine vådfluer; men for at give fluerne lidt mere 'vibration' forsynede han nogle med et blødt hackle forrest – alt gjorde også, at fluerne fik et diffust omrids.

Een af hans favoritter kaldte han 'Golden Olive Bumble' og bindemønsteret er:

Hale: Guld Fasan Topping

Krop: Golden Olive sæluld ribbet med oval guldtinsel

Kropshackles: Hane-hackle farvet Golden Olive og naturlig mellem-rød hane-hackle

Skulder-hackle: Blå Skovskade-fjer

Farvespillet imellem sæluld-kroppen og de to hackles gjorde fluen langt mere levende – og det er dette forhold jeg igennem det foregående har villet prøve at gøre læseren bekendt med.

Selv havde jeg ikke denne synsvinkel i tankerne, da jeg første gang bandt min flue "Light Ollie", hvor jeg netop har anvendt et blødt dun kropshackle ned over en krop af lysoliven farvet hejreharl. Jeg ville bruge kropshacklet til at gøre fluen mere velflydende og for at den ikke så nemt skulle hægte sig fast i vegetationen ved fejlplacering – og så er det muligvis noget helt tredje der har gjort fluen god, at kropshacklet sammen med herlkroppen giver fluen et livagtigt omrids! Englændren Conrad Voss Bark har arbejdet videre med Kingsmill Moore's ideer ('Fishing for Lake Trout', 1972), og binder således mange af sine nymfe-imitationer med et 'tyndt' palmerhackle af to hanehackles vundet samtidig i nogle få tørn ned over nymfens krop. Derved får fluerne et tilpas diffust omrids, der udmærket illuderer gællerne på siderne af bagkroppen.

Min tese er derfor: Man skal lære at binde sine fluer korrekt, hvorefter man roligt kan gå sine egne veje og benytte alle de erfaringer og inspirationer man får gennem aktivt fiskeri/fluebinding sammenholdt med hvad man finder beskrevet i bøger og tidskrifter – derved kan fluebinding virkelig blive kreativ – uden at jeg derfor vil strække mig så langt som visse englændere og amerikanere, der kalder det en kunst!

Nordisk flugbindingstävling – NATTSLÄNDOR

I forbindelse med neste års Fluefiskedager på Norsk Skogbruksmuseum i Elverum i Norge, blir det arrangert en nordisk fluebindingskonkurranse. Tema for denne konkurransen blir kort og godt VÅRFLUER.

Regler for deltagelse:

Du står helt fritt når det gjelder valg av krokstørrelse og hvilket stadium i vårfluenes utvikling til det ferdige insekt du velger å imitere. Du kan delta med maks en flue innen hver av de følgende gruppene (du kan altså delta med maks 3 fluer):

- 1: Larve
- 2: Puppe
- 3: Ferdig utviklet insekt

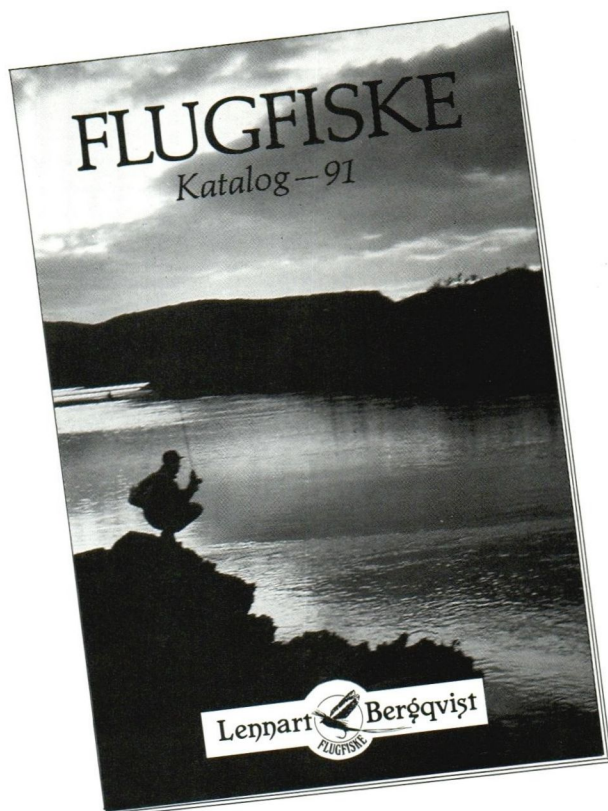
Du må angi hvilke av de tre gruppene fluene dine deltar i. Flua skal ha et navn. Tidsfrist for å sende inn

fluer er 1. mai 1991. Pakk fluene slik at de ikke ødlegges i postgangen. Alle fluene blir utstilt på Fluefiskedagene 29.–30.6.91.

Norsk Skogbruksmuseum, Postboks 117, 2401 Elverum, Norge.

I juryen som bedømmer fluene sitter bla. Lennart Bergqvist fra Sverige og Staffan Lindstrøm fra Norge. Det venter fine premier på de heldige vinnerne innen hver av de tre klassene.

Fluefiskedagene på Norsk Skogbruksmuseum er et arrangement spesielt beregnet på de som er eller vil bli fluefiskere. I denne helga blir det kunstutstilling, foredrag, utstillinger, instruksjoner og demonstrasjoner innen fluebinding/fluefiske.

Nu är den snart här! —1991-års katalog

Vår nya katalog som kommer ut i månads-skiftet februari/mars är återigen fylld med hög-intressant flugfiskeutrustning, men inte bara det, vi erbjuder flera tillfällen än någonsin att lära sig flugfiske eller flugbindning, att för-bättra sin kastteknik eller att resa till utom-ordentligt fina och intressanta fiskevatten.

Nu breddar vi vårt spö program

Efter ett antal mycket framgångsrika år med Powell spön är det dags att bredda sortimentet för att tillgodose flera smakriktningar. Nu finns hos Lennart Bergqvist Flugfiske ett brett urval av spön för alla typer av flugfiske och i alla prisklasser.

Scott, USA

SCOTT

År 1986 fick Scott den förnämliga KUDO-utmärkelsen för sina flugspön, för deras "över-lägsna kast- och fiskeegenskaper".

Thomas & Thomas, USA

De exklusiva bambubyggarna bygger grafit-spön med samma inställning och omsorg som när man bygger sina bambuspön. Öringspön, rese- och laxspön ingår i programmet.

Bruce and Walker, England

Hexagraph och de nya Merlin spöna i grafit från Speykastets hemland kommer att bredda vårt utbud av lax- och havsöringspön.

I slutet av maj kommer Ken Walker och Arthur Oglesby att resa runt i Skandinavien för att på olika platser demonstrera spön, lära ut kastteknik och prata fiske.

Mera om detta i nya katalogen!

Powell, USA

Våra populära Powell spön utökas ytterligare genom den nya spöserien Legacy Light. Ett snabbt och lätt spö som förenar styrka och smidighet i sin progressiva aktion.

Powell kommer också med ytterligare några resespön.

Walton Powell, USA

Vi är övertygade om att Walton Nostalgic kommer att bli sommarens intressantaste spö. Det sportiga svarta grafitspöt med sin nickel-silverholk påminner om ett fullblod. Elegant och fullt av kraft.

Kaitum, USA

Det blev succé direkt för våra Kaitumspön i byggsats! Vi trodde nog att våra IM6-klingor från USA med tillbehör skulle kunna bli en trevlig julklapp men det blev mer än så. Många har redan upptäckt att det är ett mycket pris-värt spö.

Lennart **Bergqvist**

Ordertelefon: 031-26 98 90 Orderfax: 031-26 98 70 Orderadress: Box 2014 433 02 PARTILLE

Denna fluga har Sven Olov bundit efter J James Hardy's "Salmon-fishing" från 1906 med rakt igenom äkta fjädrar och på krok från sekelskiftet. (Foto: Johnny Johansson)

Fiskeprofilen:

Sven Olov Hård – laxflugbindare

Av Bertil Ekholm-Erb

IGävle, inte långt från Älvkarleby där Dalälven rinner ut i Östersjön, bor Sven Olov Hård – välkänd flugbindare med gamla, klassiska laxflugor som specialitet. Hans vackra flugor har vunnit erkännande också långt utanför Sveriges gränser.

Tro nu inte att Sven Olov är professionell flugbindare, även om han binder bättre än de flesta. Nej, han har sin flugbindning som hobby – med ett litet undantag. Det händer att han emellanåt säljer en fluga eller två, men då bara för att få in pengar till den egna hobbyn. Tidigare delade han ut sina flugor till goda vänner, men det gick inte i längden, när hans konsthantverk blev allt populärare. Därför måste han idag ta betalt för de flugor, som lämnar hans hand. Ja, just hand – där ligger nämligen en av hemligheterna – Sven Olov binder alltid sina flugor direkt i handen utan att använda städ!

I år har han uppnått den mogna åldern av hela 35 år och har bundit

flugor sedan han var 12. Redan i sin ungdom – eller rättare sagt barndom – fascinerades han av de klassiska mönster som tillverkades av Hardy's. Där fanns en skönhet, som han inte kunde se sig mätt på. Till en början band Sven Olov flugor att fiska med, men för cirka tio år sedan gick han helhjärtat in för att skapa flugbindarkonst med utgångspunkt från den klassiska, engelska flugbindarskolan. Det betyder att han numera binder på gammal krok från sekelskiftet, och han välsignar sin framsynthet att ha köpt mängder av material vid en tid, då ingen ännu hört talas om att vissa fåglar var utrotningshotade eller kunde förstå att vissa fjädrar en gång i tiden skulle bli omöjliga att få tag i.

Men all världens fjädrar gör ingen till laxflugbindare, menar Sven Olov. Därutöver behövs ett djupt och omfattande intresse för hantverkets historiska utveckling och en förståelse för hur de olika mönstren kommit till. Här kommer också hans tankar om att

hålla flugan direkt i handen in. Det är inget självändamål – ingen skojig ploy för att göra sig mer intressant. Nej, istället är det så att kvaliteten höjs hos de bindare, som inte använder städ. Det finns en mycket enkel och naturlig förklaring till detta. Man får betydligt bättre känsla för och kontroll över hantverket direkt genom händerna. Man kan vrida flugan, och man känner på ett helt annat sätt när spänningen i tråden är den exakt rätta – för att nu bara nämna några exempel.

Sven Olov betonar gärna betydelsen av att lära sig hantverket från grunden. Det kräver tålmod, men ger kunskaper och färdigheter, som man aldrig annars når. Samtidigt förstår man, att han lägger stor vikt också vid de rent historiska kunskaperna om gamla laxflugor. Det gäller inte bara att öva upp handens skicklighet. Man måste också veta hur man ska binda – och varför en detalj i en fluga ska se ut på ett speciellt sätt. Den kunskapen sätts ofta ur spel

idag, eftersom professionella flugbindare av ekonomiska skäl tvingas förenkla sina mönster och sin bindteknik.

En av gamla, fina Hardy Brothers sista stora flugbindare påpekade en gång för Sven Olov, att i och med rationaliseringar inom företaget försvann också mycket av stoltheten och känslan för den färdiga produkten – laxflugan. I klarspråk betyder det, att då man för att få in nya flugbindare, som "skulle göra rätt för sig" redan från början, och därför utrustades med bindstäd, så försvann efter en tid också den gamla hantverksskickligheten. Följden blev att många ur den gamla stammens stolta yrkeskår också kände sig låsta och hämmade. De fann nämligen att det inte går att uppnå samma känsla av ledighet och konstnärlig känslighet vid ett städ, som man får genom att hålla kroken direkt i handen.

Något som genomsyrar hela Sven Olovs passion för gamla laxflugor, är hans speciella kärlek för Hardy's kreaturer. Sedan några år tillbaka har han en värdefull kontakt med deras siste, store yrkesman, den än idag verksamme Jimmy Robinson, som tillsammans med sin hustru Joyce – som också är flugbindare – lever på sitt oerhört vackra konsthantverk.

Sven Olov planerar därför att göra en resa till Skottland för att besöka Jimmy och med honom utbyta tankar och samla ytterligare historisk information om den gamla Hardy-andan. Vi har idag ett absolut ansvar att ta vara på all den information vi kan få innan det är för sent, menar Sven Olov. Det är vi, som ska föra kunskaperna vidare...

Att Sven Olov kan ägna sig så helhjärtat åt sin hobby – eller ska vi kalla det passion – kan han tacka sin livskamrat Lena för. Hans flugbindning upptar det mesta av hans lediga tid, och vi vet ju alla hur det ser ut, när vi sitter dagar i sträck med fjädrar och andra material utspridda omkring oss. Då behövs det verkligen att man har en förstående kvinna, som ger det stöd och har den förståelse och tålamod, som en kreativ konstnär behöver.

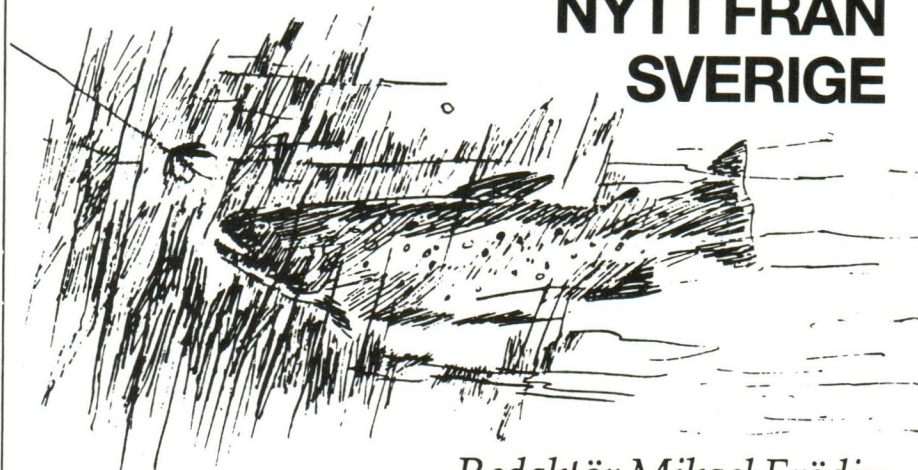
Delar Du Sven Olovs passion för gamla laxflugor, kan Du kanske få upplysningar och hjälp av honom. I så fall är Du välkommen att skriva en rad under adress: Krusbärsvägen 23 A, S-80336 Gävle. Ju fler som intresserar sig för det gamla hantverket, desto mindre är risken att det faller i glömska.

När Sven Olov binder sina laxflugor efter klassisk modell, använder han aldrig bindstäd utan håller kroken direkt i handen. (Foto: Anders Forsling)

NYTT FRÅN SVERIGE

Redaktör Mikael Frödin

Vart är vi på väg?

Regnbågen (*Salmo gairdneri*) är idag en av de vanligaste fiskar, som vi flugfiskare försöker lura med våra flugor. Regnbågen är en mycket vacker fisk och en alldeles utomordentlig fighter. Den kommer ursprungligen från Nordamerika, där den förekommer i flera varianter. Själv har jag varit så lyckligt lottad, att jag har haft möjlighet att fiska både efter regnbågarna i Alaska och steelheaden (havsvandrande regnbåge) i Brittish Columbia. Jag har även provat fisket efter regnbågen på Nya Zeeland. Även detta bestånd härstammar från de nordamerikanska älvarna. Mitt samlade intryck av dessa vilda regnbågar är att de är en absolut första klassens sportfisk.

Då regnbågen fördes över till Sverige medförde detta en mängd problem. För det första trivdes fisken inte i den utsträckningen att den kunde reproducera sig. Detta medförde att vi började få så kallade put & take vatten. I dessa sätts fisken ut för att sedan fångas av någon sportfiskare. Att kvalitén på den fisk man får i dessa vatten i de flesta fall inte kan jämföras med den vilda fisken är något som har upprört många. När Put & take fisket kom på modet grävdes det dammar runt om i Skandinavien, där regnbågar sattes ut. Detta är inget som man skall förknippa med fiskevård, även om det inte ställde till med några direkta problem. Betydligt mer tveksamt var då man rotenonbehandlade vackra småsjöar och tjärnar för att sätta ut regnbågar. Man kan undra över med vilken rätt vi kan förgifta

och på så sätt ta död på våra inhemska bestånd av gädda, abborre och vitfisk för att ge plats för den i vissas ögon ädlare regnbågen. I mina ögon är en vild fisk alltid av högre värde än en odlad, oberoende av vilken art den tillhör.

Tack och lov har rotenonbehandlingen av våra vatten så gott som upphört. Detta att vi inte kan nöja oss med det som är naturligt i vår miljö har också tagit sig andra uttryck. För några år sedan genomförde domänverket en stor satsning i blekingska Harasjömåla. Detta var en satsning som medförde att man grävde en fåra i den blekingska skogen, där vatten sedan pumpades upp och bildade en konstgjord ström, den populärt kallade "Flugströmmen". Här sattes sedan fisk ut och man startade att sälja fiskekort till många fiskesugna flugfiskare.

Området Harasjömåla med sin flugström hör utan tvekan till de bäst skötta fiskevårdsområdena, men om nya generationer flugfiskare växer upp med denna typ av artificiella vatten i vårt land som är så rikt på älvar, åar, bäckar och andra strömmande vatten, och finner att man bygger ett konstgjort strömmande vatten, är detta helt absurt! Resurser som denna typ av projekt tar i anspråk skulle mycket väl kunnat rädda flera naturliga åar med sina vilda bestånd av våra älskade, prickiga skönheter. En liten tröst är det dock, att de resurser som just Harasjömålaströmmen tog i anspråk inte har tagits från fiskevården

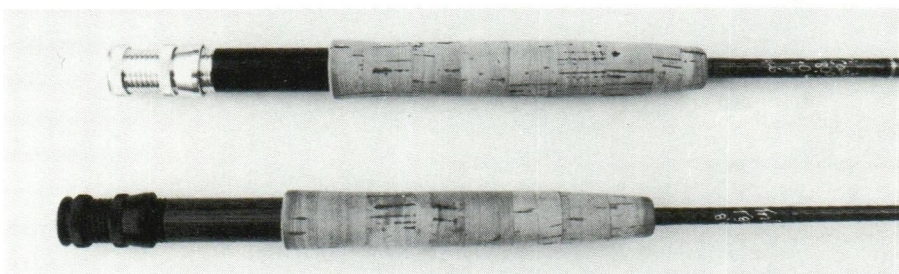
de projekt. Faran finns dock att denna typ av projekt ses som fiskevård och därmed tas emot positivt av oss sportfiskare.

Jag vill här med skärpa göra klart att dessa konstlade projekt inte har någonting med fiskevård att göra, och jag tycker att vi flugfiskare skall betacka oss för denna typ av fiskevatten. Det finns en fara i att vi lär oss acceptera dessa vatten och på så vis glömmar de naturliga vatten, som i dessa dagar så väl behöver våra fiskevårdande åtgärder för att överhuvudtaget överleva.

Om nya generationer flugfiskare växer upp med denna typ av artificiella vatten, hur kan vi då vara säkra på att vi inte en dag befinner oss i den situation som Jan Grünwald beskriver i sin framtidsroman Laksebanen, i vilken så gott som allt fiske sker efter odlad fisk i konstgjorda strömmar. Grünwalds bok kom ut innan strömmen i Harasjömåla var byggd. Vi var många som skrattade åt författarens fantasi och tyckte att så tokigt kan det väl aldrig bli. I dag har vi fått den första "laksebanen" och folk köar för att få komma dit.

Nog hoppas jag, att om jag någonsin blir farfar få slippa att gå med barnbarnen till kortautomaten vid den närmast belägna "laksebanen". Då trampar jag hellre Hans Lidmans gamla stigar ner till tjärnen och visar barnbarnen vaken efter den skygga lilla rödprickiga öringen eller ner till forsacken, där laxen försiktigt visar sin breda rygg.

T-800 klingor är specialtillverkade för nordiska förhållanden av TriCast Ltd i England

Professionella svenska och amerikanska flugfiskare fiskar idag med T-800 flugspön.

Varför?

Därför att T-800 flugspön är det bästa som finns att köpa för pengar! T-800 serien omfattar alla olika typer av flugspön, som man kan önska sig.

1990 års succéspö i T-800 serien 9'6" klass 5-7

Spöt arbetar mjukt och lugnt i alla kastlängder. Det är också lätt att göra spey-, roll- och switchcast med det. Spöt har en progressiv aktion som gör att Du kan ta ut det där lilla extra som behövs, när Du vill kasta ut hela fluglinan.

När Du ska beställa Ditt drömspö av oss eller Din redskapshandlare kan Du själv ha egna önskemål om utformningen av tex rullfäste, handtag eller spöringar. Du kan också lita på vårt 20-åriga spöbyggnadskunnande.

Alla spön har trärullfästen antingen som skruv- eller slidingring.

Skandinavians Sportfiske Center AB, Box 9, 28701 Strömsnäsbruk
Ordertel 0433-215 25, 215 26

GIMÅSLÄNDAN
Ronnie Eriksson
Gimdalen

Kvalitetsflugor

Lax och havsöringsflugor, torrflugor, nymfer, streamer m m.

Flugsortiment i askar

Gimåflugorna, 10 st	149:-
Nordiska dagsländor, 20 st	318:-
Storöringsflugorna, 16 st	258:-
Harrflugorna, 10 st	149:-
Höstharrflugorna, 10 st	159:-
Våröringsflugorna, 9 st	139:-
Ekorrflygorna (4 färg), 8 st	140:-
Stora laxserien, 15 st	345:-
Lilla laxserien, 7 st	160:-
Havsöringsserien, 7 st	160:-
Katalog med provfluga, (sedel)	20:-

Nyheter

Flugspön: Scott, Thomas & Thomas, Powell, Bruce & Walker, Kaitum.
Flugrullar: Ross Reell, System II, Fluglinor Scientific Anglers, Lee Wulff m m.

Välkommen att testa en ny utrustning i Gimdalen.

Fullsortiment

Gimåsländan för hela Lennart Bergqvists sortiment, säljes per postorder och i butik.

Presenterar flugor och flugfiske i Gimdalen, Jämtland säsongen 1991

Beställ katalog.
Gimåsländan
Gimdalen, 1433 840 60 Bräcke
Tel 0693-130 08

1. Flugfiskekurs för tjejer/kvinnor

Plats: Gimdalen 26 juli-28 juli.
Pris: 3 200:-. Kursledare: Jennifer Smith, USA.

2. Flugfiskekurs för tjejer/kvinnor

Tjuonajokk 30 juli-2 augusti. Pris: 5 500:-.
Kursledare: Jennifer Smith, USA.

3. Flugfiskekurs - "Master Class" - för erfarna flugfiskare.

Tjuonajokk 22 augusti-25 augusti.
Pris: 5 500:-.

4. Flugfiskekurser nybörjare 1 eller 2 dagar

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.

5. Flugfiskekurs - fortsättningskurs

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.

6. Flugfiskekurs - "Master Class" - för erfarna flugfiskare

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.

7. Kastteknik med flugspö (enhands)

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.
Kursledare för kurs 3-7 Lars-Åke Olsson.

8. Fiske i Idsjöströmmen

I Gimån nedanför Gimdalen

Tid: 1 juni-30 september

Endast flugfiske

Begränsat antal flugfiskare per dag: 8-10 stycken. Harr och öring: minimimått 40 cm. Antalet fiskar, som får tas upp varje dag är en per person. Största fisk 1990: Harr 1,3 kg, 54 cm, 1989: Öring, 1,4 kg, 44 cm. Dygnskort: 125:-, veckokort: 725:-.

PRISLISTA för kurserna 4, 5, 6 och 7.

1-dagskurs

1 person 2 400:-
2 personer 3 000:-
3 personer 3 600:-
4 personer 4 000:-

2-dagarskurs

1 person 4 700:-
2 personer 5 800:-
3 personer 6 900:-
4 personer 7 600:-

Information och bokning:

Lars-Åke Olsson, Gimdalen 1448, 840 60 Bräcke, tel: 0693-130 56 eller Ronnie Eriksson, Gimåsländan, Gimdalen 1433, 840 60 Bräcke, tel: 0693-130 08.

Jennifer Smith, Montana, USA, är auktoriserad flugfiskeinstruktör och kastinstruktör. Hon har fiskat med fluga i mer än 20 år i USA, Argentina, Kanada, Alaska och även i Sverige. I dag arbetar hon professionellt med sina kurser i Montana.

Lars-Åke Olsson, Gimdalen, Jämtland, har fiskat med fluga i Skandinavien i 35 år, dessutom i England och USA. Han är fd lärare, har haft flugfiskekurser i 20 år och är författare till böckerna Ur min Flugask och Flugfiske i fjällen.

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Erik
Erlandson

Sist men inte minst

När det gäller sportfiske är det inte många som känner för att vara sist och minst; förmodligen är det likadant även inom andra delar av samhället. Men i de testartiklar, som förekommer i de flesta av våra tidskrifter av vad slag det vara må, finns en tendens att syna de dyra och "fina" prylarna i första hand och att glömma bort alla de småprylar, som vi använder utan att egentligen tänka så mycket på dem. Dessa nödvändiga detaljer i en flugfiskares utrustning blir på det viset nästan aldrig granskade i pressen.

Det är naturligtvis inte hela världen om tafsklipparen för 25 kr kollapsar efter tredje fisketuren; det kan man stå ut med. Värre är det om spöt för ett par tusenlappar visar sig vara rena sladdret. Men tittar vi på allt det vi spenderar under en säsons fiske, kan de små prylarna tillsammans kanske bli ett halvt spö eller så. Och det vill man ju inte gärna köpa i säcken, eller...

Därför tar FiN i detta nummer upp även en del småprylar till presentation. Tyvärr är det – som vanligt när det gäller dessa prylar – omöjligt att testa allt det som inkommit och därför presenteras många av dessa prylar denna gång utan ingående testkommentar.

Krok för olika behov

Det minsta man kan säga om PARTRIDGE OF REDDITCH är att de har vad man behöver i krokväg. Här finns alla krokar som kan tänkas för alla upptänkliga behov; för återutsättning finns hullinglösa krokar, för bindning av klassiska modeller finns laxkrok utan ögla etc, etc. En noggrann genomgång av firmans krokutbud skulle sannolikt ta flera Marknadsnytt i anspråk; här kan alltså bara en bråkdel av sortimentet tas upp.

Det nya för året är den sk Grey Shadow-serien som finns i modeller: na Yorkshire Sedge 10–14, Bucktail/Streamer Hooks 8–10, Captain Hamilton Dry Fly Hooks 12–18, John Veniard Grub/Shrimp Hook 10–14, Captain Hamilton Wet Fly Hooks 10–16 samt Emerger/Nymph Hooks 8–18. Det speciella med dessa krokar är, förutom den gråtonade finishen, att de är täckta med "Niflor", ett ämne av nickel och fosfor, som skall ge en hård skyddande yta, samt att de är "Flashpointed" dvs kemiskt vässade. Bland de egenskaper detta ger krokarna framhålls framför allt styrka och långvarig skärpa samt stor motståndskraft mot korrosion.

FiN har testat Streamer-krokarna under fiske på havsöring i saltvatten och kan ge tillverkaren rätt på samtliga punkter utom en. Krokarna är mycket vassa och fäster mycket lätt i

Blackmaster IM6

Blackmaster IM6, 11 fot klass 7–8, kommer från HS Import. FiN har testat spöt under skiftande förhållanden från rent vinterfiske till sommarfiske på smålax. Spöt är brunlackat med snakeringar, päronögla och linförare av Fujityp. Holken är topp-över och går ner bra över underdelen. Utseendemässigt är detta ett elegant och sobert spö, men med onödigt kraftig butt. Spöt är mycket långkastande men kanske något underklassat – en 9:a fungerade bättre än en 7:a. Specialkasten utförs med något större svårighet, eftersom spöt har en ganska kort laddningszon. Pris 1595 kr.

en trög havsöringskäft bara den nudar vid den; de är också relativt saltvattentåliga. Däremot kunde vi inte se att skärpan var mer motståndskraftig mot nötning än andra kemiskt vässade krokar.

En annan av Partridges krokar som FiN testat under lång tid är laxkroken Double Wilson Low Water. Den har blivit en favoritkrok i storlek 4 och 6. Däremot tenderar 8-orna att bli så tunna, att de skär ut fästet i fiskens mun.

Linor från Normarks

SCIENTIFIC ANGLERS fluglinor är välkända för de flesta flugfiskare; många laxfiskare använder tex de tyngre linorna för det kalla bottenfisket på våröring. Under året har nu tre nya linor i serien ULTRA 2 introducerats via generalagenten NORMARK i Malung.

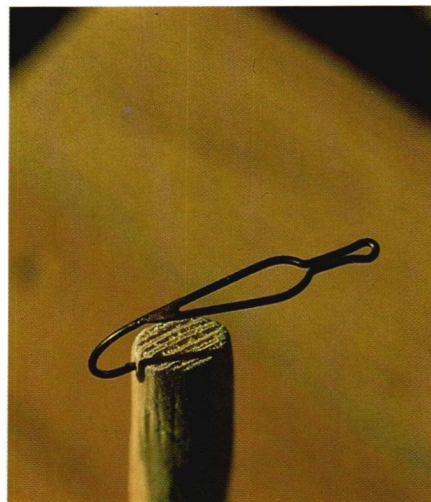
ST 11 F heter en klumplina på cirka 15 meter som FiN testat under det tidigare flytlinefisket på lax i högvatten, bla i stora norska älvar. Denna lina har vissa speciella egenskaper, som gör att den kommer till sin rätt först vid stora älvar där långa kast är nödvändiga för att nå fisken. För linan är utan tvekan riktigt långkastande; utan större besvär kan en tämligen oerfaren tvåhandskastare lätt täcka 30–40 meter med denna klumplina fastsatt på lämplig skjutlina. Det som möjliggör dessa kastlängder är förutom taperingen också linans längd; de här något längre kastklumparna har bättre aerodynamiska egenskaper eftersom de inte hinner rulla ut sig innan kastet är avslutat, vilket är fallet med klumpar på 10–11 meter. Pris: 190 kr.

Skjutlinan i denna serie heter .040 och kan vara lämplig att prova till den ovan presenterade klumplinan. Skjutlinor skall ha ett par egenskaper för att fungera tillfredsställande. För det första skall de ha liten friktion. Detta försöker man nå genom liten lindiameter. För det andra skall löslinan inte rulla ihop sig och åstadkomma det irriterande trassel som kan förstöra fisket med skjutlina helt och hållet.

Men ju mindre diameter man har desto större är risken för trassel. Den nya .040-linan har en diameter som är något grövre än många andra skjutlinor, och det innebär förstås att friktionen ökar något men att linan inte trasslar sig lika mycket som de tunnare. FiN har testat linan under fiske med tvåhandsspö och funnit den väl
forts på nästa uppslag

Partridge of Redditch – krokar i alla utföranden...

... tex shrimp hooks och krokar, som gör det lättare att binda nymfer med platt kropp.

Nya linor från Normarks.

Walrus vadare är kraftiga men ändå smidiga.

forts från föreg uppslag

fungerande; den skjuter tillräckligt lätt genom ringarna, den ligger rakt på vattnet och den går to m att menda i vissa situationer. Trassel undviker man aldrig att få då och då när man har 30 meter skjutlina i ena handen eller liggande vid fötterna, men med denna lina inträffade detta förvånansvärt sällan. Längd: 33 m. Pris: 230 kr.

Den sista lina i serien ULTRA 2 som FiN testat är en WF 12 F, 35 fot, dvs en flytande klumptaperad lina. Klumpen är ganska markant taperad, men avslutningarna både till spetsen och till skjutlinan är långsamt avsmalnande, vilket ger lina en god balans

utan den slängighet som ofta kännetecknar WF-linor. Lina sträcker sig fint på vattnet utan att rulla ihop sig i s-slingor. Minnet är alltså mycket litet. När man kastat en stund med lina försvinner även detta minimala minne och lina lägger sig helt rak. Kastegenskaperna måste beskrivas som mycket goda: långkastning går förstås lätt, eftersom lina är taperad för detta syfte, men även single spey och underhandskastning fungerar utmärkt. Några tecken till sprickbildning bakom klumpen, WF-linornas svagaste punkt, kunde inte konstateras efter en månads flitigt fiske. Pris: 530 kr.

Teeny Fly Line

HS IMPORT i Skänninge marknadsför ett par intressanta linor av märket Teeny Fly Line. FiN har testat en WF flytande samt en flytande running line. TEENY FLY LINE WF 9 F var en angenäm bekantskap, en fluglina väl lämpad för lite längre håll med goda långkastningsegenskaper. Klumpen är starkt markerad och drar lätt den tunna skjutlinan genom ringarna. Goda långkastningsegenskaper brukar ge WF-linorna sämre möjligheter till andra typer av kast som tex Spey, underhandskastning o dyl, och TEENY FLY LINE kan sägas svara bra mot denna traditionella bild, även om ett mjukt spö klarar detta ganska bra. Lina flyter högt och bra, klarar även vinterfiske i 0-gradigt vatten utan att bli stel eller krackelera. Minnet försvinner efter några ordentliga utlägg på vattnet. Pris: cirka 400 kr.

TEENY RUNNING LINE är en tunn skjutlina med låg friktion, som ger långa kast utan ansträngning; lämplig för sjöflugefiske eller under högvatten i laxälvar. FiN har använt lina under en säsong, speciellt under vinterfiske. Den har fungerat bra, men har en tendens att trassla ihop sig om man har alltför mycket skjutlina liggande. Pris: 175 kr.

Walrus neoprene vadare

WILLYS SPORTFISKE i Västerås presenterar i år ett par Nya Zeeländska vadarbyxor, Walrus, på den svenska marknaden. Byxorna är av 5 mm tjock neoprene och försedda med kraftiga stövlar, på insidan fodrade med en tjock plyschtextil. Hängslena är försedda med knäppen som lätt öppnas och stängs. En ficka av Nylon-material finns på framsidan. Byxorna har en rymlig passform och är smidiga och lätta att ta av och på. De är behagliga att bära även utan benkläder under pga den sköna plyschen. Kondensen blir genom denna inte heller lika märkbar; men förmodligen kan insidan lätt bli något fuktig och unken om den inte får vädra ut mellan fisketurerna.

Materialet verkar mycket slitstarkt och pålitligt; sömmarna är överlimmade med gummilister, vilket innebär en kraftig förstärkning. Dessa gummilister är på samma gång byxornas svaga punkt, eftersom de millimetertjocka kanterna raspar mot var-

andra under promenader på land. Under testet, som varade en dryg månad, märktes ingen försvagning av listerna, men man gör nog klokt i att vara lite extra uppmärksam här.

Stövlarna är mycket kraftiga och stadiga att gå i. De har sulor med skarpt skurna refflor, som gör dem ganska säkra även på halt underlag. Som helhet tycker FiN att byxorna är solida, behagliga att använda men med ett litet minus för gummilisterna över sömmarna. Pris: mörkgröna 2198 kr, kamouflage; 2298 kr. Vadarstövel i samma material kostar cirka 1250 kr.

Lim för vadarbyxor

AQUASEAL heter ett lim som HS IMPORT lagerför, ett lim speciellt avpassat för lagning av olika typer av vadarbyxor. Enligt instruktionen fungerar det lika bra på neopren-, gummi- och PVC-byxor. FiN:s testare har mångårig vana av vadarreparationer med snart sagt alla förekommande limtyper och måste utan tvekan framhålla Aquaseal som det hittills främ-

sta limmet för detta ändamål. Limmet ger mycket starka och böjliga fogar samt har relativt kort torktid. Pris: 59 kr.

Flex Coat Kit heter ett spöbyggnadslack från samma firma som FiN också gärna vill rekommendera. Det ger en jämn fin täckning, som ger spöt både finish och hållbarhet. Pris: 95 kr.

Tafsar och flugor

NORAMCO FISHING i Umeå satsar på ett stort sortiment för flugfiske. Till FiN har inkommit en hel mängd av de små prylar som är mer eller mindre nödvändiga tillbehör till flugfisket, men som det sällan finns plats till på Marknadsnyttis sidor; en del av dessa har FiN testat, men långtifrån alla.

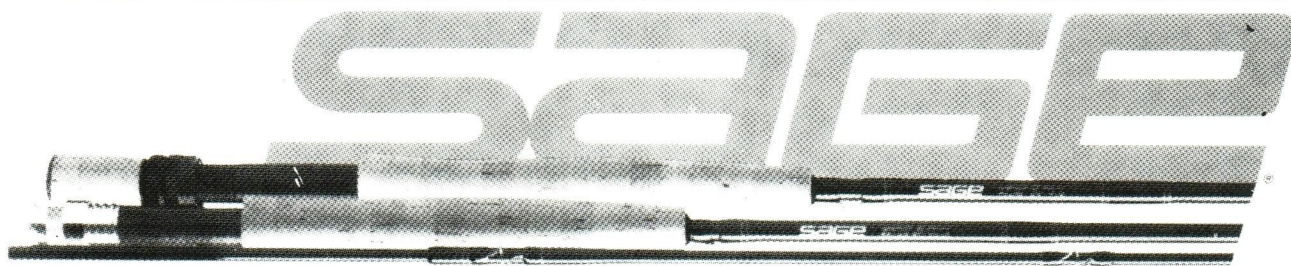
Först de testade artiklarna: Climax tafsar för lax- och öringfiske. En följsam tafs med goda kastegenskaper, något bräcklig i minusgrader, annars en hållbar tafs med fin tapering; pris cirka 21 kr.

Ragot Tissé flätade flugtafsar: de flätade tafsarna har kommit för att stanna och Ragot Tissés tafsar hör avgjort till de bättre bland dessa. Goda kastegenskaper samt sjunk/resp flytförmåga ger gott betyg åt dem. Pris: 97 kr.

TWEEZER heter ett behändigt litet redskap, som kommer väl till pass när man försöker reda ut vindknutar på tafs. Förutom en fint fungerande tafsavbitare finns även en lång nål. Pris: 90 kr.

NORAMCO säljer också en mängd olika flugor. FiN har testat allt från torrflugor till Eye Nobbler. Priserna ligger hyfsat: från 6 kr/st för våtflugor till de dyraste Deer Hair Bugs på 15 kr/st. De flesta flugorna är välbundna och torrflugorna flyter högt och fint. I övrigt finns en mängd torrflugespray-er och flytmedel från Ragot Hydrophobe.

Från Skandinavien Sportfiskecenter kommer en praktisk tafsdispenser: Dai Rikki. Den är fylld med tafs i 6 grovlekar från 2,8 pounds styrka till 12 pund. Den håller rätt på tafsmaterialet på ett lätt och okomplicerat sätt, tar liten plats och är lätt att fylla på.

Bygg ditt eget Drömflugspö !

Sage har ett brett utbud av kvalitets-
klingor (ingen 2:a sortering) och
specialkomponerade byggsatser.

För att spöet skall bli så bra som möjligt har vi flextestat
varje klinga, märkt "ringsidan" och valt ut passande till-
behör ! Naturligtvis finns också utprovade avståndstabel-
ler för olika typer av ringar och en enkel byggbeskriv-
ning med till varje byggsats.

Några Nyheter från Loop Tackle inför säsongen - 91:

Från TREK i USA tar vi hem två nya kvalitets vadare i Neoprene, dels "32 Special" - midjevadare som på några sekunder förvandlas till bröstvadare- 3mm underdel med 2mm överdel, dels "5mm Original" för det kallaste fisket !

På kroksidan finns nu Tiemco också i 25 pack. Den stora kroknyheten - 91 kommer att glädja många laxfiskare, Loop OneEx är en dubbel laxkrok med wiregrovlek och krok längd mittemellan DLW och DS med ett kroköga som är rundare och har rätt vinkel för styrande knutar !

Med Nomad Shorty vadarjacka är man alltid torr oavsett väder. Tillverkad av det nya industrimaterialet Vent-X som är garanterat vind och vattentätt och som dessutom släpper ut fukt - "andas". (fabriken har med stor framgång använt materialet till vadarbyxor - i test syfte) Designen är helt enkelt den bästa vi sett !

Airflo och Loop fluglinor och tafssystem nu ännu bättre ! Hör med din redskapshandlare om dessa Nyheter och andra "prylar" från -

LOOP
TACKLE DESIGN

Box 195, 184 22 Åkersberga, Tel 0764-680 00 Fax -686 29

Vintern är flugbindandets tid. Men när askarna är fyllda med skira torrflugor, läckra nymfer och nya, spännande streamers, kan det vara skoj att också tillverka andra grejor till den kommande sommarens flugfisketurer. Varför då inte fläta en egen, personligt präglad fiskekorg?

Fläta en fiskekorg

Text & foto: Stefan Groth

I FiN nr 5/6 1987 presenterade jag en fiskekorg flätad av näver. Sedan dess har jag fortsatt att tillverka fiskekorgar, och den jag visar här är gjord av flätad rotting. Visst finns det färdiga korgar att köpa, men genom att tillverka sin egen kan man få den precis sådan som man själv önskar och med de mått man vill ha. Dessutom ger det en särskild tillfredsställelse att göra den helt efter eget sinne och sedan se det färdiga resultatet. Det är inte heller särskilt svårt, men kräver naturligtvis stor noggrannhet vid tillverkningen för att korgen ska bli symmetrisk och inte sned. De verktyg man behöver är inte heller särskilt speciella utan finns normalt i varje hem.

Den här typen av fiskekorg är byggd på en stomme av träribbor och rotting. I mitt fall fick jag rottingen från en gammal mattpiskare. Man kan använda bambu istället för träribbor, men bambun är svårare att jobba med, eftersom den gärna vill spricka när man borrar i den. Rottingen läg-

Korgställningens bakstycke är upptill 24 cm och nedtill 35 cm brett. Höjden är 15 cm och djupet från fram- till bakkant är 17 cm vid botten och 10 cm vid locket. Naturligtvis kan man variera dessa mått efter eget gottfinnande.

ger man i varmt vatten ett par timmar – till exempel i ett badkar – så går det sedan lätt att böja den till den form man önskar ge sin korg. Hur stommen ser ut framgår av bilden här intill.

Själva flätverket erhålls lättast genom att ta isär en så kallad pinnvävsjalusi – en sådan som man hänger som "rullgardin" för ett fönster. De finns i flera olika bredder. Den tunna jalusirottingen träs i zick-zack mellan de grövre pinnarna i korgens stomme.

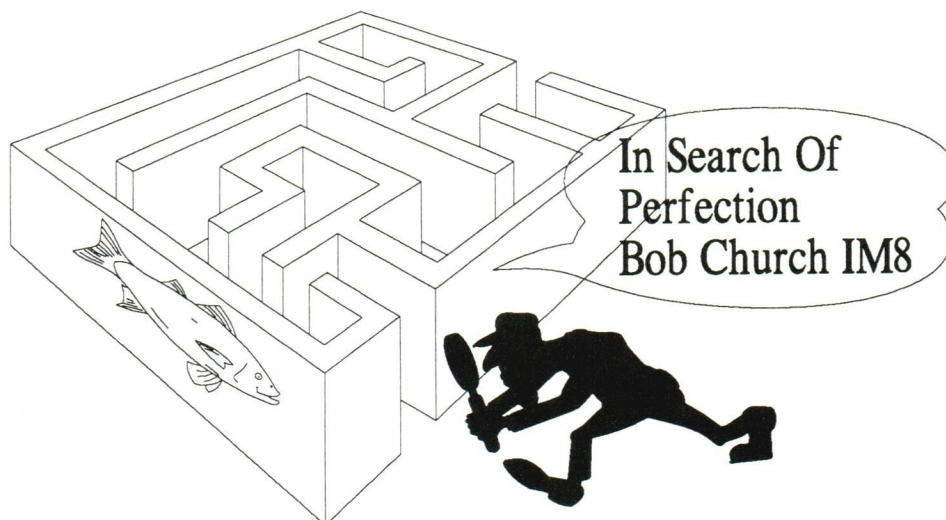
Locket tillverkas separat och fästs i stommen med läderremmar, vilka fungerar som gångjärn. Som lås på framsidan har jag använt en läderrem och en träkula. Jag har även klätt alla synliga skarvar med tunna läderrem-sor.

Korgen lackas slutligen ett par gånger med klarlack. Alternativt kan man först brunbetsa den med vanlig träbets, om man önskar en mörkare variant.

Är det dags nu igen?

Återigen har dom där Ume-bornå gjort det. Tagit hem nåt som ingen annan lyckats hitta men som alla andra vill ha. En helt ny flugspöserie som lämnar det mesta bakom sig. Från **Bob Church i England** har vi fått en helt ny serie flugspön i det nya materialet **IM8** som slår det mesta som andra kan erbjuda. Tack vare den helt nyutvecklade grafitfibern **Magnamite IM8** har vi lyckats att få fram spön

som på alla punkter slår det som funnits tidigare. Distans-kastegenskaperna har ökat, och det samtidigt som spönas roll, switch och spey-förmåga har förbättrats. Vi kan naturligtvis inte lova att du kan kasta 40 meter eller mer med dessa spön, men kapaciteten finns, om du kan utnyttja den. Dock kan tyvärr inget spö i världen förvandla en nybörjare till en "proffskastare". Vi tös dock påstå att du lättare än förr kan göra kast som förut tyckts svåra. Detta tack vare att den traditionella aktionen har bibehållits, och att kraften i klingan ökar med stigande belastning. Med andra ord så har vi aldrig tidigare kunnat presentera spön som varit så allround. **Bob** har lagt ned massor av energi och pengar på utvecklingen av denna helt nya flugspöserie. Tester har pågått under hela 1990, för att finslipa aktionskurvor, bestämma ringsättning osv. Om vi ska citera **Bob** själv, och betänk då att han är en av världens skickligaste flugfiskare, som kanske fiskar mer under ett år än vad många gör under en 10 års period så låter det så här; *"in short, we believe that no better rod can be found on this planet"*. Ta det med en nypa salt, men att spöbyggnadsutvecklingen tagit ett stort steg framåt i och med introduceringen av **Bob Church IM8** står klart. Alla spön har en mörkt bronsfärgad klinga, med bruna guldkantade lindningar. Rullfäste i polerat aluminium och rosentrå. Alla ringar är **Fuji SIC**, de bästa som finns. Tro oss inte på vårt ord, kolla dessa spön hos din välsorterade redskapshandlare, du kommer inte att ångra dig.

ÄNTLIGEN

Nu kan vi för första gången presentera ett komplett Laxflugspöprogram för de seriösa tvåhandsfiskarna. 3 spön, alla i **Hercules IM6-fiber** för att passa alla situationer och alla kastare. Framtagna av **Crawford Little** i samarbete med **Bob Church**, kompromisslöst för maximal prestanda och känsla. Våra återförsäljare är också de enda som har tillgång till hela **Gerkhés** program, **Gink**, **Xink**, **PZ** och **Fly-Makers Wax**. Titta in hos nedanstående kunniga och välsorterade redskapshandlare för mer information om våra produkter.

Generalagent:

T.L.s
Flugfiske
Rådjursvägen 58, 902 60 Umeå
Tel. 090-11 71 90, Fax 090-11 21 26

Återförsäljare

Nyhammars F&F – **Nyhammar**. Sportfiskehuset – **Lund**. Nappet – **Lycksele**. Utters – **Stockholm**. Berras – **Stockholm**. Häst & Fiske – **Umeå**. Rekord – **Mörum**. Vestli's – **Borlänge**. BP Fritid – **Tvååker**. Grönlunds – **Vilhelmina**. Svenssons – **Alingsås**. Domus – **Skellefteå**. Springes – **Upplands Väsby**. EB:s Fiske – **Gimå**. Streamfisher – **Luleå**. Flugfiskeshopen – **Luleå**. Hacs – **Linköping**. Sportfiskarn – **Västerås**. Flugan – **Linköping**.

kan man fiska den med rörelse. Fiskad med små knyckar under vattenytan imiterar den aktiva kläckare eller livaktiga nattsländepuppor. Och med hjälp av det Leisenringska Lyftet kan man på ett förförande sätt få flymfen att stiga mot vattenytan, precis som de naturligt kläckande förebilderna.

Regeln att ingen fluga är bättre än sättet den fiskas på gäller i allra högsta grad även vid fisket med flymf.

Ett "filosofiskt" flugfiske

För mig står inte längre ordet Flymf som enbart ett namn på en kategori fiskeflugor utan har vuxit till att innefatta ett begrepp, synonymt med en sorts filosofisk flugfiskeinställning. Det är ett värdigt sätt att flugfiska på. Jag menar då varken ett snobbigt, nostalgiskt eller "fint" sätt, utan anser att Den Skönt Prickigt Gulbukiga förtjänar ett vördnadsfullt och värdigt sätt att låta sig luras på. Flymfflugfisket är ett ärligt sätt att flugfiska på – om man nu kan tala om ärlighet i det här sammanhanget.

Fram för allt handlar flymffisket, tror jag mig ha förstått, mer om ett förnuftsensligt sätt att *tänka* flugfiske, mer en alltigenom genuin flugfiskeheltet om man så vill, än om ett speciellt sätt att binda flugor på. Känslan av äkthet och logik löper som en röd tråd från idé till spinningblock via bindstäd och krok ut till än där flymfen virvlar runt i vattenströmmarna, ända fram till de fagra stunder då flugspöt bockar sig i vördnad och tacksamhet med tunga knyckar.

Det här var några funderingar och reflektioner över vad flugfiske med flymfer och andra mjukhacklade flugor har haft för betydelse för *mig* och för *mitt* flugfiske. Som tur är, är vi alla olika och flugfiskare och tänker på olika vis, men den flugfiskare som gett flymfen en plats i flugasken har säkerligen också upptäckt den alldeles speciella tjusningen som den ger, både vid bindstället och ute vid ån.

Låt mig få avsluta med ett citat ur David Profumo's bok "In Praise of Trout" som jag tycker passar bra ihop med flugfisket med flymf och bindningen av dessa härliga flugor: "By the time he kneels to try the first trout, the fisherman has already enjoyed himself very much indeed."

Stora laxhannar

Mikael Frödins spalt "Nytt från Sverige" i nr 4/90 innehåller en del "nyheter" som man får hoppas att tidningens läsare vare sig i våra grannländer eller här hemma i Sverige inte tar på allvar. Frödins uppfattning om fiskevård tycks tämligen dimmig och representerar inte någon ny svensk uppfattning utan snarare Frödins egen.

Frödin hävdar bla att återutsättning av regnbåge inte har med fiskevård att göra, därför att denna inte kan reproducera sig i våra vattendrag. Detta är naturligtvis en grov missuppfattning; återutsättning av regnbåge kan vara fiskevårdande – om man tex önskar sig en kraftfull stam av just regnbåge, förutsatt att en massa andra villkor också är uppfyllda, tex tillgång på föda. Det är SYFTET med ett fiskevårdande arbete som avgör vad som är en fiskevårdande insats – inte förhållandet mellan fisken och reproduktionen. Detta hör till fiskevårdens grunder.

Vidare påstår Frödin att det inte är någon mening att återutsätta stora laxhannar eftersom "de ofta är sterila". Dessutom är de enligt Frödin "så gott som undantagslöst andragångslekare", vilket skulle innebära att de endast vid den första leken hade genetisk betydelse. Även detta resonemang är byggt på lös grund. Det är ett faktum att stora laxhannar ibland är sterila, men det är många mindre laxar också. Det är därför man i odlingar alltid befruktar en honas rom med två hannars mjölke. Det finns ännu ingen tillförlitlig statistisk på hur många av dess stora hannar som är sterila, och innan denna existerar kan man knappast bygga ett resonemang om återutsättning på den!

Mindre än en procent av den utgående smolten återvänder i dag till våra östersjöälvar som vuxen lax. De flesta efter två havsår med en vikt av 6–8 kg, en del efter tre år med en vikt på upp mot 20 kg, de flesta kring 12–15 kg. Ytterligare några stycken har turen – och skickligheten – att klara ytterligare ett år bland garn-

mängderna; det är dessa fiskar som blir jättelaxar snarare än omlekare. Detta förstår man om man betänker vad som krävs för att en lax skall leka två gånger och dessemellan lägga 5–10 kg till sin vikt. Inte nog med att den måste passera ett oändligt antal garn på uppväxtplatserna och kring älvmynningen två gånger – den måste också ta igen den viktninskning på över 25% som den blir utsatt för under första leken!

Nej, vill man ha kvar de egenskaper som ger dessa storväxta laxar hos våra laxstammar även i framtiden, bör man återutsätta dem om detta är möjligt. Detta innebär att man tex inte kan återutsätta en blank storlax fångad under sommaren. Fisken har, eftersom den är blank, ännu inte hunnit anta en skyddande hinna av slem; fjällen har inte hunnit växa fast i skinnet och kommer därför ofrånkomligen att skadas vid beröring, vilket senare leder till infektioner av olika slag som i sin tur i många fall leder till döden. Dessutom är vattnet denna tid så syrefattigt pga den höga temperaturen, att det är mycket tveksamt om dessa stora laxar, som ger allt under en kanske timplång kamp, skulle kunna lösa upp den höga koncentration av mjölksyra som uppstår ett par timmar efter kraftansträngningen. De kommer med största sannolikhet att dö av mjölksyreförgiftning.

De braxenlika svarta storlaxar, som Frödin själv brukar förekomma i listorna med, har däremot fått just den motståndskraft mot omild hantering som blanklaxen saknar. Eftersom det dessutom är betydligt kallare i vattnet, när dessa fångas i september, innehåller detta mer syre. Därför klarar fisken sina mjölksyreproblem betydligt lättare nu. Läger vi därtill det faktum att dessa fiskar dessutom är oätliga, bör slutsatsen vara given: alla sportfiskare som vill värna om våra hotade laxstammar sätter – om det är möjligt – ut alla svarta laxhannar, som olyckligtvis bitit på vår fluga. Att vi inte fiskar riktat efter dem med sjunklina i djuphål är förstas självklart.

Erik Erlandson

**FMF
Tackle**

Flugor lite över det
vanliga i kvalitet
785 mönster i
flera storlekar

Kroken som FMF använder
till sina flugor

Flugfisketillbehör

- "Vildsvinsfett"
- Flytspray
- Timglasflaska
- Linfett
- Leader sinker

Climax

Flugtafsar

7"6' nymph oval

9"0' trout oval

12" trout

9" salmon

Tafsmaterial

Flytmedel

Finns hos din
redskapshandlare

Marknadsföres av

NORAMCO

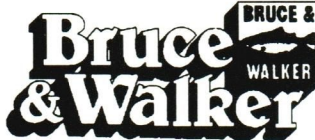
Umeå

090-11 51 00

Fax

090-13 28 69

Fishing

Trots att pundet gått upp och det varit en kraftig prishöjning, så lovar vi att hålla tillbaka priserna på en anständig nivå.

Nytt för i år är att OVERFIT serien har utvidgats från 7'-16'. Detta är klart privärda spön, där t.ex 15' spöt fått mycket fin kritik i Norge.

MERLIN serien är helt ny. Finns från 7'-16'. Högmodulgråfit och mindre diameter på klingorna. Dom vi provat är utsökta.

Vi hade möjligheten att under 1990 prova ett 15' prototypspö. Ett 15' splicat Hexagraph. Väckte stor uppmärksamhet och dom som provade det tyckte det var ett toppenspö. Nu har BRUCE & WALKER funderingar på att ta upp en tillverkning. Ring och kolla.

Men varför inte ett öringsspö i Hexagraphutförande? Till och med Powell har upptäckt fördelarna och låter BRUCE & WALKER tillverka klingorna till deras Nostalgie serie.

ELGECO kan BRUCE & WALKER ganska bra nu. Vi har bra och täta kontakter med fabriken och har haft möjligheten att prova prototyper. Ring gärna och diskutera spöval.

Vintertid är spöbygg-
nads- och flugbind-
ningstid. Vi har
klingor, ringar och
bra kork. Och så har
vi i vårt tycke det
bästa flugbindnings-
stället, REGAL. Nytt är
att det finns i roter-
bar version.

ELGECO

Box 8012 S-421 08 Västra Frölunda SWEDEN Tel 031/473560 Fax 031/493581

Ring eller skriv, så skickar vi prislista.

BRADY BROTHERS. Fiskeväskor av högsta kvalitet med läder och mässingsdetaljer. Tidningen Jaktmarker & Fiskevatten synade "Creelbagen", flätad korg + väska. Enbart positivt.

Vinterpris på S.A. SYSTEM 2 rullar. från minsta öring- till största laxstorlek. Kvalitet rätt igenom. Bra bromssystem och fin finish.

Till ovanstående rulle hör en bra lina. Vi tycker att S.A. SUPREME eller S.A. ULTRA 2 är det bästa. Just nu bra sortering och bra priser.

Bakom linan en bra backing. YDE Sea line har på några år blivit en favorit på västkusten. Finns från 12 lb.-50 lb. 100 m./spole.

Framför linan den bästa tafsens. DAI RIKI har blivit bäst i test efter test. Vi har färdiga tafsar och tafsmaterial från 0,10-0,60 mm.

Bland flugbindare har METZ nackar och saddle en given plats. Vi har troligtvis Sveriges lägsta priser på dessa.

SKARP'S FLY FISHING AB

Bangatan 36 41464 Göteborg

031-140016, 031-493055 (Lasse) 031-478671 (Michael)

KATALOG + Supplement 10:-

Säveåns Flugfiskesällskap

och

SPORTFISKARNA i Göteborgs och Bohus län

inbjuder till

A(U)KTION 91

Till förmån för lax och laxfiske i Säveån

Lördagen 23 mars kl. 10.30. Visning från kl. 9.30

Medborgarhuset, Gamlestaden, Brahegatan 11, Göteborg

Auktionsföremålen är uppdelade i två grupper. Grupp ett består av skänkta föremål, där behållningen tillfaller fiskevården. Grupp två: Du får vad marknaden vill betala, förutom sedvanlig auktionsprovision. Av provisionen går nettot till fiskevårdsbefrämjande åtgärder.

För info ang. auktionen - det kan gälla inlämningsställen eller eventuell hämtning av prylar - ring SFS på telefon 031-469747.

Från SFS, Box 4043, 43304 Partille, kan du också beställa en auktionskatalog mot att sända in 30 kronor.

Våra fyra tidigare auktioner har inbringat ca 125000 kronor till fiskevården. Summan förvaltas av Sportfiskarnas distriktsstyrelse.

Har du gamla eller nya fiskeprylar, böcker mm som ligger hemma och samlar damm? Låt prylarna komma fiskevården till del!

BOK- BITEN

Redaktör Jan Sekander

Flugbindning och spöbygge

Så har åter ett nytt år börjat och därmed en ny fiskesäsong. ETT GOTT 1991 TILL ER ALLA, även om orden känns en smula slitna så här långt in på det nya året.

Det har börjat bra – hoppas jag. Alla är fullt sysselsatta, var och en med sitt och på sitt håll – kustflugfiske, med is i spöögglorna, flugbindning med ena ögat i den nya flugbindningsboken och det andra på städet, spöbygge och bokläsning.

Ack ja – vi är ett hårt ansträngt släkte, vi flugfiskare. Ha det bra till nästa gång, då förhoppningsvis vårsolen skall ha börjat värma vår frusna vintertillvaro.

Nu till böckernas värld!

Jan Sekander

Flugbindning från grunden

Richard W Talleur: *The Fly Tyer's Primer*.

Fly-Dressing, Box 2003, 56102

Huskoarna.

Pris: SEK 196:–.

The Fly Tyer's Primer är precis vad titeln utlovar – en bok som i huvudsak vänder sig till dem som vill lära flugbindningens knep från grunden för att kanske längre fram och efter en väl inhämtad grundkurs fördjupa sina kunskaper i fortsättningsboken The Versatile Fly Tyer – recenserad i FiN 5/6-90.

Inledningsavsnitten ägnas till större delen åt en genomgång av flugbindarens viktigare verktyg, bindtråd samt krokstorlekar och kroktyper.

Via ett kapitel om kropps- och vingmaterial kommer författaren sedan in på själva flugbindningens teknik. I text och tydliga svart-vita foton – close-ups – visar han hur man arbetar med bindtråden, binder in quillvingar, sprider hårmaterial till muddlerhuvud, dubbar och lindar kroppar m.m. Det rikliga bildmaterialet, luftig layout och stor text gör att boken, i storformat, blir överskådlig, lättläst

och lätthanterlig vid bindbänken. Några kapitel avslutas med tips om hur man gör om tex tråden brister, just som man som bäst håller på att binda.

De följande kapitlen har genomgående samma disposition – moment som skall gås igenom, mönsterbeskrivning för ifrågavarande fluga samt bindbeskrivning. Någon gång tar han även upp en alternativ bindteknik. Författaren har gjort ett gott urval i fråga om flugtyper och mönster, och antalet nya moment som efterhand förs in är inte flera än att eleven lätt kan hålla isär och lära in dem. Den stegvisa bindbeskrivningen och antalet närbilder är så omfattande och så tydliga att ingen skall behöva ställa sig frågande till vad författaren menar. Följande flugtyper är representerade: mjukhacklad våtfluga – fyra olika material och mönster-, wooly worm-typen, nymf, traditionell våtfluga, ett par streamers, en hacklad och några vingade torrflugor.

The Fly Tyer's Primer bör ligga väl till för den som vill lära sig flugbindningens grunder, men även den som har bundit några år kan ha något att lära av författarens noggrannhet. För nog måste vi väl erkänna, flugbindare emellan, att vi ibland är lite bekväma och slarviga då vi binder.

Jan Sekander

Bygga spö från färdig klinga

Skip Morris: *The Custom Graphite*

Fly Rod, Design & Construction.

Nick Lyons Förlag, New York.

Fly Dressing, Huskoarna.

Pris: SEK 145:–.

The Custom Graphite Fly Rod är en av väldigt få böcker i ämnet spöbyggnad, en sidohobby i flugfisket som snart börjar bli lika stor som flugbindning. Allt fler vill ge sitt flugspö en personlig touch. Även om jag tycker

boken i vissa delar är något mager till innehållet är den troligtvis en av de bättre som skrivits i ämnet.

I första kapitlet redogörs för hur man väljer klinga, bedömer aktionstyp och vad som är väsentligt då det gäller att välja spölängd. Här måste man ha i åtanke, att boken är skriven för den amerikanska marknaden och att vattentyper och fisketekniker skiljer sig något från de europeiska. Kapitlet behandlar även val av öglor, kork, rullfästen m.m. Kapitel två inleds med hur man finner rätt sida av klingan att montera öglorna på och fortsätter med att beskriva olika metoder att montera rullfästen.

Tredje kapitlet handlar om tillverkning av korkhandtag och hela fjärde kapitlet avhandlar montering av öglor. Här finns också en tabell som visar öglornas placering på spön från 7 till 9 fot.

Kapitlen 5–7 beskriver metoder att lacka ett spö samt ger råd om hur man bäst reparerar ett brutet spö, lagar eller justerar holkar samt hur man med olika kapningsmetoder kan förändra klingans egenskaper.

I de två återstående avsnitten redogör Morris för hur moderna konstfäbberklingor tillverkas och lite om hur man skyddar sig mot lacker och lim.

Boken är illustrerad med svartvita foton och teckningar, ganska ojämna i kvalitén. Trots vissa brister i boken kan jag dock rekommendera den åt den hemmabyggare som är något förtrogen med fackengelska.

Kenneth Boström

E C Powell

E C Powell: *Essays on fly fishing*.

Lennart Bergqvist *Flugfiske, Partille*, tel 031-269890.

Pris: SEK 86:–.

forts på sid 54

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
FLUGFISKE i Norden

Följande välsorterade red- skapshandlare säljer FLUGFISKE I NORDEN i lösnummer:

Arvika: Lennart Bergqvist Flugfiske, Friskyttev. 1
Boden: Lasses Fiskeimport, Kungsg. 36
Borlänge: Långbergs Vapen & Fiske, Torsång
Olles Fiske & Fritid, Joel Alvéns. 13
Borås: Fiskeland, Knallerian
Eskilstuna: Jakthuset Eskilstuna, Kungsg. 4
Filipstad: Lge Produkter, Hertig Karlsg. 22
Gislaved: Gipro-Fiske, Södra Storg. 4
Göteborg: Strömvalls, Ö:a Larmg. 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahléns. 13
M+M Sportfiske, Bang. 36
Lennart Bergqvists Flugfiske, Industriv. 2
EA Sportfiske, Vasag. 6
Kiosken Turisten, Kungssportsp.
Halmstad: Wittlock Sportfiske, Brog. 27
Helsingborg: Sportfiskecenter AB, Drottningg. 15
Sportfiskedepån, S:ö Stenbocksg. 122
Lennart Bergqvists Flugfiske, Faktorsg. 2
Jakobsberg: Fly Fisherman, Vasav. 46
Kalmar: Vapencentralen AB
Karlsborg: Laxens Sportfiske, Vinkelg. 2
Karlskrona: Fiskemagasinet, Amiralitetstorget 23
Tobak-Center, Borgmästareg. 20
Karlstad: Vidars Fiske, Kvarnbergsg. 44
Klippan: Klippans Sport o Fritid, Bryggerig. 2

Koskullskulle: RoHo Sportfiske, Safirv. 17
Kristianstad: Fiskeknuten, Hovslagareg. 1 A
Kristinehamn: Fiske & Hobbyhörn, Kungsg. 38
Köping: Uffes Fiske, Stora g. 22
Leksand: Allans Sport, Hantverkareg. 10
Linköping: Flugan AB, Platensg. 16
Danells Tobak, St Torget 10
Lennart Bergqvists Flugfiske, Reparatörsg. 7
Luleå: Vildmarksshopen, Alg. 18
Flugfiskeshopen, Borestigen 13
Lund: Sportfiskehuset, S:a Esplanaden 20
Malmö: Fiske & Fiskar, Köpenhamnsv. 7
Fluga & Flöte, Fersens v. 16
Wobblers sportfiske, Tessins v. 6
Mantorp: Streamers Flugfiske
Mariestad: B. J. Rhodani, Hamng. 14
Markaryd: Piraya Sportfiske, Österg. 9
Mörum: Bringséns Sportfiske, Parkv. 33
Record Fiske & Fritid, Åkroken
Nora: Tema Sportfiske, Prästg. 12
Norrköping: Norrköpings Skeppsfurnering,
Flemmingg. 30
Nyköping: Nyköpings Fiskeredskap, V. Kvarng. 32
Hammars Flugfiske, Tullportsg. 33
Sandviken: Sportimport, Storg. 22
Smedjebacken: Claeson Cykel o Sport, Risg. 2
Skellefteå: Domus, Nyg. 50
Skövde: Christers Cykel o Sportfiske, Hjov. 3
Stockholm: Fiskarnas Redskapshandel, S:t Paulsg. 4
Royal Coachman, Kungsholmsg. 12
Utters, Kommendörsg. 11
Berras Sportfiske AB, Valhallav. 46
Depesch Service AB, NK-huset, Hamng. 18-21
AB Tidningsspecialisten, Odeng. 30
Strömsnäsbruk: Skandinaviskt Sportfiske Center,
Luhpasset
Sundsvall: PO:s, Kolv. 20
Manhattan Tobak AB, Thuleg. 10
Trollhättan: Fiskeshopen, Strandg. 29
Ulricehamn: Bullers Sportfiske, Storg. 14
Umeå: Blixt Sport, Storg. 87
Häst & Fiske AB, Storg. 44
Vildmarks Jim, Kungsg. 125

Upplands Väsby: Springes Sportfiske, Hagv. 34
Uppsala: Husbergs, Svartbäcksg. 19
Vargön: Vargöns Järnhandel, Lövv.
Vimmerby: AT Vapen
Västerås: Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28
Willy's Sportfiske AB, Markörg. 5
Husbergs, Kungsg. 4
H. Björklunds efter, Stureg. 10
Varuhallen HOBBOY, Storg. 62
Växjö: Skand. Sportfiskecenter, Valandhuset, Storg. 36
Ystad: Fiske o Sportboden, Österportstorget 1
Åkersberga: Loop Tackle Design, Säg. 4
Åre: Åre Fiskecenter, Åre Fjällby
Älvkarleby: Lasse Wikholm, Tegelbruksbacken 9
Ängelholm: Varuhallen Hobby, Storg. 62
Örebro: Imal Fiske, Engelbrektsg. 24
Östlunds Fiske, Jakt och Sport, Radiatorv. 1
Bergqvists Flugfiske, Prinsg. 15
Östersund: Fiskeservice, Stortorget 6
Danmark: Glente Kiosken, Glentevej 1, Randers
Jagt & Fiskerimagasinet, Fredriksbergs Allé 27,
Fredriksberg C.
Jock Scott, Silkeborgv. 162, Århus C
Lillebælt Sport, Devæntiersv. 5, Fredericia
Sport-Dres, Fredriksundsv. 20, Köpenhamn NV
Fisk & Fri, Storg. 55, Tarm
Aalborg Sportsmagasin, Aalborg
Esbjergs Lystfiskercenter, Danmarksg. 43
"Go Fishing", Brog. 6-8, Odense
Lystfiskerhuset, N. Voldg. 46, Köpenhamn K
Bössemager Korsholm A/S, Skjern
Hunters House, Østers v. 7B, Fredriksberg
Norge: Fast Fisk, Arbejdersamfundets pl. 1 C, Oslo
Schuvs Sport, Prinsens gt. 6, Oslo
Finn de Langes, Christies gt. 11, Bergen
Fly Fisher A/S, Baldersgt. 26, Oslo
Hellerud Sport, Globusgården, Drammen
T.H. Skoglund, Strømmen
NOR Sport A/S, Trondheim
Strømmens Sport, Strømmen
JS Sport, Vaskerelven 33, Bergen
Sport Guide, Skippergt. 33, Oslo 1
Tyskland: Eduard Kettner, Krebsgasse 5, Köln

I KLASSISKA FISKETRakter

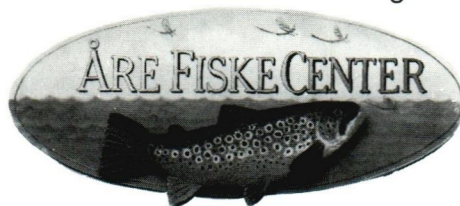
Vinter!

Brasfiske och flugbindning...
Nu laddar vi för en ny fiskesommar.
Kvalitet och proffsighet är viktiga begrepp
i vår verksamhet, de garanterar Dig, som
vår gäst, bästa tänkbara service.

Vårt utbud

- ★ Butik med allt för öring & laxfiske
- ★ Flugfiskeskola/Fiskeguidning
- ★ Konst & Fotoutställningar
- ★ Fiskehörna med video, böcker, tidskrifter
- ★ Kortförsäljning/Fiskeinformation
- ★ Uthyrning av fiskeutrustning, båtar, kanoter etc.
- ★ Specialarrangemang
- ★ Lax och havsöring i Norge

**Vår REALISTA gör Dig
glad i vintermörkret.
Beställ den nu!**

ÅRE FISKECENTER-ÅRE FJÄLLBY BOX 68, 830 13 ÅRE
Tel 0647-534 00 Fax 0647-531 81

FLUGFISKE ÅREDALEN -91

Tre flugfiskehelger för Dig som vill lära Dig mera.
Vi jobbar med små grupper och vårt
stora mål är att hjälpa Dig till bättre fångster
och en fin fiske- och naturupplevelse.
Bli en i gänget kring kaffeelden en kväll
när öringen varit på hugget.

1. 27/6-30/6
2. 18/7-21/7
3. 1/8-4/8

Begär vårt fiskeprogram!

Essays on fly fishing är ett till det yttre oansenligt häfte, totalt 40 sidor, innehållande fyra tidigare utgivna kapitel: A discourse on Trout Angling and Tackle (1919), The Mechanics of fly casting and subjects closely related (1937), A short common sense treatise on fly rod construction (1937) samt Go a fishing (1910 Myrtle Powell).

Walt skriver i förordet, att hans förhoppning är att "läsningen av dessa sidor skall ge läsaren lika mycket som E C's lektioner gav honom". Han påpekar även, att ytterst lite är inaktuellt trots att det skrevs före kolfibers och nylontafsens tid. Hela häftet andas sunt förnuft.

The Mechanics of fly casting är bland det bästa som skrivits i ämnet. Vad annars av en som kunde hela

kedjan från konstruktion och bygge till casting. E C slog Marvin Hedge. Det är fortfarande aktuellt.

I häftet finns gott om foton från familjealbumet, som visar flugbindning, bambuverkstaden, en del handgrepp samt bilder från castingtävlingar. Ett bildsvep visar Buddy Powell på bryggan i längdcasting 1930. Dubbeldraget förefaller inte ha ändrats ett dugg.

Kapitlet om spökonstruktion är fritt från siffror och ekvationer – tack och lov. Redogörelsen för tre basaktioner – A, B och C som Powell kallar dem – är redig och klar.

Tilläggas bör att häftet är så gott som fritt från reklamklyschor trots att det kommer från en tillverkare.

Anders Johannesson

Brevkontakt söktes:

FiN:s medarbetare

**Hans van Klinken,
Wormgoorlaan 33,
6732 CB Harskamp,
Holland**

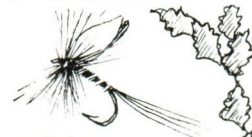
önskar kontakt med skandinaviska flugfiskare för brevväxling om framför allt flugbindning. Hans är fiskeskribent och önskar mer bakgrundsinformation om vår nordiska flugbindartradition. Intrasserade flugbindare kan skriva till honom både på tyska och engelska.

Red

Du har väl fått FiN:s prenumerationsavi för 1991? Om inte – kontakta Anne-Marie, så att Du inte missar nästa nummer. Skriv eller ring till: A-M Skarp, Violgatan 7, S-343 00 Älmhult. Telefon 0476/160 90.

Strömhults Sportfiske

Vi kan nu erbjuda ett förstklassigt flugfiske i fager smålandsbygd. Den som värdesätter smygfiske på stor fisk, har här sitt eldorado. Ån har klart vatten, med ett rikligt och varierat insektsliv. Vi disponerar 3 km skiftande strömmar, samt en damm. Även denna är av yppersta klass, särskilt flytlinefisket. Här vid stranden mellan väldiga ekar finns vår stuga med 10 bäddar.

I vattnen finns regnbåge och öring av bästa kvalitet, och med en mycket hög medelvikt. Vi håller alltid kvaliteten överst, och sätter tex inte ut undermålig lekfisk. Hyrfiske tillämpas, undantag vissa dagar med kortfiske. Endast skriftliga bokningar.

Ring, skriv eller faxa för mer info.

Strömhults Sportfiske
Strömhult
31402 LÅNGARYD

Tel: 0371-47039
0371-45070
Fax: 0371-45080

Vildmarksmässan i Sollentuna arrangeras av Sollentunamässan AB i samarbete med Friluftsfrämjandet, Fiskeristyrelsen, Svenska Jägareförbundet och Stockholms Läns Jaktvårdsförening samt Sportfiskarna.

Vildmarksmässan i Sollentuna 12–14 april 1991

På mässan får du se alla de rätta produkterna för ett aktivt friluftsliv. På mässan träffar du sakkunniga och engagerade utställare från företag, kommuner, organisationer och föreningar. På mässan kan du dessutom prova det mesta som visas och vi bjuder på mängder av aktiviteter för hela familjen!

Resa med rabatt

För dig som reser långväga; kontakta din lokala resebyrå och fråga efter Stockholmspaketet! Du åker tåg till snålpriis, flyger för under halva priset, du bor bekvämt på något av Stockholms bästa hotell från 316:–/dygn, Stockholmskortet ingår och det ger bl a fritt inträde på 70 sevärdheter samt fria resor på bussar, T-bana och pendeltåg i Stockholm! Det kan inte bli billigare!

Sportfiske, jakt, friluftsliv, äventyr, resmål, naturvård

är de områden mässan visar. Några av de aktiviteter vi bjuder på är: provkasta spönyheterna, provskjut jaktvapen, luftvapen, pilbåge, armborst. Klättervägg, guldvaskning, prova kajaker och kanadensare, flugfiskeinstruktion. Årets kommun utses. Ridning, stor hundavdelning med dagliga uppvisningar, skärmflygning, film och föreläsningar, demonstrationer och uppvisningar och mycket annat till nytta och nöje.

Ett centrum för upplevelser!

Mässans öppettider:

Fredag 10.00–19.00, lördag–söndag 10.00–17.00.

Vuxna 50:–, under 15 år 25:–, under 7 år fritt. Medlemmar i Sportfiskarna, Svenska Jägareförbundet och Friluftsfrämjandet betalar endast 40:–. Ta med medlemskort för 1991.

SOLLENTUNA **m**ÄSSAN

Med bil E4 norrut ca 8 km, avfart Sollentuna C. Pendeltåg från Stockholm C var 30:e minut till Sollentuna Station (ca 100m från mässan). Tel 08-92 59 00.

Köp, Sälj & Byt

De första fem raderna under denna rubrik är gratis för FiN:s prenumeranter. Ytterligare rader debiteras med SEK 30:- per rad. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Annonser, vars innehåll tyder på någon kontinuerlig verksamhet i inkomstsyfte tas endast emot av FiN prenumeranter såsom betalda radannonser.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 64, 29121 Kristianstad. Uppge namn o fullst adress!

Säljes: Hardy De Luxe 10' 7/8 oanvänt. Hardy SMUGGLER De Luxe 7-delat 8' 2 1/2" 5/6 med tillhörande lädertub, oanvänt. Extrapole till Hardy Prince 5/6, nyskick. Scientific Anglers linor: DT 4 Intermediate, DT 5 Snabbsjunkande, bägge nyskick. Kent, tel (S) 0611-15878.

Säljes: Bamboo-spön byggda av Carl-J. Anderberg, obet beg i priv ägo: 8 1/2' parabolaktion #4-5, 2200:-; 8' semiparabol, #5-6, 2400:-; 7 1/4', american action, #4, 2500:-. Carl-Johan, tel (S) 0142-41768.

Säljes: Scott G906, 9', #6, 2545:-; Ross the Gunnison G2, 1200:-; Air Cel Ultra WF6F, 250:-; Fjällräven POP OUT 3 Alu, 3100:-; Hel Sport Trollhätta, 350:-. Allt i nyskick o mkt lite anv. Jonas Bark, tel (S) 0220-30068.

Salmon Fishing

Du som vill uppleva ett riktigt flugfiske efter Lax, följ med till bl.a. Tana och Repparfjordselva i Finnmark Norge. Under säsongen -91 anordnar vi ett antal resor - kanske finns det någon som passar just dig?

Under Juni anordnas Storlaxfiske i berömda Namsen med omnejd - ett kombinerat fiske från båt eller land, fluga eller spinn.

Vettiga priser!

Begränsat antal platser - ring eller faxa - för mer information!

Leif Lindgren, Söravägen 285, 18437 Åkersberga
Tel kvällstid 0764-23417, dagtid 08-927412,
Fax 08-927417

RST

kvalitetsprodukter
kommer från fabriken
i Stoffenried/Bayern!

- **M 3** - det tyska vinnarspöet, byggt med 1990-talets flugfiskare i fokus!
- **M 1** - ett drömspö med många enastående testresultat! • **Nya Highlight-rullar**, fräst ur ett stycke!
- **RST-Sympatex-fiskekläder** med mera för optimal framgång! Livstids garanti mot material- och tillverkningsfel! Ny elegant fyrfärgskatalog gratis hos RST-handlarna landet runt!

RST-Angelgeräte GmbH
D-8871 Ellzee/Stoffenried

Säljes: Splitcane Spö Hörgårds Lillemor 8 1/2' #5-6, mkt snyggt, nästan oanvänt, 1000:-, ev byte m tex kvalitetsrulle för lättare laxfiske el Hardy rulle f öringsfiske. Ev annat förslag. Torbjörn, tel (S) 036-40115.

Säljes: Flugspö SAGE 696, 9,6', #6; Masterline Classic WF7F long belly, 100:-; Masterline Intermediate WF11 & WF9 long belly, 100:-/st; Scientific Angler Air Cel Ultra II DT7F, 200:-; flugrulle Ryobi 357 MG nyskick, 150:-. André, tel (S) 036-111666.

Säljes: Flugspö Orvis Spey 15'; flugrulle Orvis CFO VI m x-spole inkl flyt- o sjunklina 3500:-. Kenneth, tel (S) 060-174353.

Säljes: Unikt tillfälle f samlare o till fiskeläsning: Fiskejournalen: kompl från starten 1/47-11/82; Flugfiske i Norden kompl fr starten: 1/79-5/6-90; Sv Fiske/Sportfisaren: kompl 1966-87 + nästan alla 1964-65 och 1988. Snygga ex. Gunnar, tel (S) 0563-10868.

Säljes: mkt fint handbyggt splitcane spö #5-7, som nytt, 900:-. Flytlinja Black Shadow, anv 1 gg, 100:-. Tommy, tel (S) 033-61650.

Köpes: Bruce & Walker "Expert", 15'; Hörgårds laxesnelle. Anders, tel (S) 031-448614.

Säljes: SAGE 12,6', #9, mkt bra skick, 2000:-. Bringséns laxrulle svart, 1000:-. Jan-Ove, tel (S) 0226-56225.

Säljes: SAGE 16', lina 11-12 custom made nästan nytt, högstbj; Streamline IM6, 10', lina 7-8, nytt 800:-. Custombyggt travelpackspö 6 delar, lax-havsöring 12', lina 8-10, nytt, 2200:-. Leif, tel (S) 0764-23417.

Selges: Bruce & Walker Salmon & Seatrout Hex de luxe 9 1/2', #7-9, ny, 1900:-; Bruce & Walker Hex de luxe 15', ny, 3100:-. Linor: Masterline DT11F o Hardy DT11F, 40 yards, nya, 300:-. Hartmut, tel (D = Tyskland) 00949-7083-1887 (kvällstid).

Köpes: flugrullar USA tillverkade: Medalist 1492 1/2, 1494 1/2, 1495 1/2, 1498; sv x-spole Marryat MR.8 el hel rulle; flugspö cane: Hardy Marvel, Leonard Standard mod 48 el 38, Pezon et Michel PPP Supermarvel; Thomas & Thomas the Montana 7', #4 415; Arjon Switch. Thomas, tel (S) 0380-19374 (kvällar).

Säljes: Litografi fr omslaget t Napp o Nytt 1980, handsign av danske konstnären Mads Stage. Hardy "Overhead" spinnspö i splitcane inkl fodral. Köpes: HARDY Perfect (äldre) samt PEBECO flugrulle. Ulf, tel (S) 042-92896.

Säljes: Flugspö St Croix Legend 9', #8-9; Kunnan Classic 9', #5-6 + x-top #7-8. Allt i toppskick, ca 1200:- samt 475:-. Robert, tel (S) 08-394087.

Säljes: SAGE 16', #11, hemmabyggt, anv 3 veckor, 2500:-; SAGE graphite III, 10', #7, end provkastat, 2100:-; Black Shadow orig 14', #9-11, s nytt, 1400:-. Curt, tel (S) 0303-20160.

Säljes: Loomis IMX 9', 4-del, #4-5, end testfiskat, 2150:-. Lars, tel (S) 0501-18832 (kvällstid).

Köpes: Jan Ekman: "7 nätter på Alta". Leif, tel (S) 0302-13856.

Säljes: Lätt lax- o havsöringspö, handb i splitcane, 11', #9-10 som nytt, 500:-. Wojtech, tel (S) 0370-18960 (dagtid), 0370-16508 (kvällstid).

Säljes: 4 Kingfisherspön, Black Ranger 16', #10-11; Green Highlander 14', #10-11; Black Ghost 10', #8-9; Cheyenne 8', #3-4. Loomis Scandinavia 15', #10-11; Hörgård 15', #10-11; Black Master 15', #10-11; Black Master IM6 14', #10-11; Hardy de Luxe 15'4, #10-11; Kunnan Classic 15', #10-11; Kunnan Classic 8', #4-5, samt diverse flugor. Örjan, tel dagtid (S) 018-215140.

Säljes: Black Shadow 9', #4-5, 500:-; Barbour Wading Jacket stl M, ny, 700:-; Cortland DT11S 3, halv, ny, 150:-; Hardy DT9 Intermediate, halv, ny, 150:-. Kent, tel (S) 0455-17339.

Köpes: komplett årgång av FiN fr 1979. Kent, tel (S) 0455-17339 (eft kl 17.00).

Säljes: 2 st ej anv fluglinor: 1 Scientific Anglers Air Cel Ultra WF8F/S m x-snabbt sjunkande 10' spets, färg sunrise green; 1 st likadan men WF9F/S; nypris 605:-/st, 350:-/st. Staffan, tel (S) 0345-11857 (e kl 17.00).

Säljes: 2-handslaxspö Loomis 16', #11-12; Daiwa C 98 14', #9-10 o Young laxrulle. Lite anv säljs bill. Lubbe, tel (S) 0910-60218 (kvällar o helger).

Köpes: FiN nr 5 o 6 1980; äldre Hardy kataloger, god pris gives. Kaj Jensen, Finderupv. 38 B, DK-8800 Viborg.

Säljes: Hörgård Konkurrance splitcane 8 1/2', #6-7, end provkast, 2000:-. Mikael, tel (S) 0911-30518.

Säljes: Fiskejournalen komplett i saml pärmar. Även sv Fiske/Sportfiskaren fr 1963. Stig, tel (S) 0221-50429.

Köpes: Wilkinson: "Days in Falkenberg"; Salmo Salar: "Kroksfiske..."; Säljes: Hauffman: "På Jakt efter regnbågen"; Färnström: "Lapplandsöring". Qrister, tel (S) 0303-55235.

FLUGFISKARE

Vi har vad ni behöver för ett trevligt fiske.
Vi har dessutom en del flugfiskeprylar Ni aldrig sett tidigare.
Hör av er!

Zoo & Sportfiske

Piraya Sportfiske, Östergatan 9, 28500 Markaryd, 0433-10424

MED SAGE I HANDEN KAN DU INTE SKYLLA PÅ SPÖET !

VÅGAR DU TA STEGET UPP ?

Hemligheten bakom ett bra flugkast är inte bara kastaren ! Du måste ha ett bra välbalanserat flugspö också. Ett distinkt flugspö utan efterslag som ger dig möjligheten att påverka kastet maximalt, snabbt, långsamt, kort eller långt.

Oavsett vilket Sage spö du väljer, GIII, Discovery GII (måste ge konkurrenterna skrämselhicka !) eller nya LL får du ett sådant spö.

Det är inte konstigt att de flesta av landets och världens mest rutinerade flugfiskare använder Sage flugspön.

Gör som "proffsen" du med - fiska med Sage och upptäck vad äkta kastglädje är !

NYHETER SAGE 1991

Discovery GII - enhands

Vill du bli en duktig kastare och flugfiskare är det viktigt att du väljer ett flugspö med en aktion som ger utvecklingsmöjligheter till en avancerad kastteknik. En teknik där du har full kontroll över linbågen, för kast in under grenar, för kast som startar från vattnet mm. Ett "felbalanserat" flugspö sätter effektivt stopp för sådan utveckling.

Discovery serien är framtagen för att ge fiskaren maximal kontroll av linbågen, för att ge såväl nybörjare som "proffs" möjlighet att utveckla sin kastteknik för ett roligare och mer spännande flugfiske.

För att hålla priset nere har fabriken valt en enklare oslipad finish, enklare rullfäste och tub.

Finns endast i färdigbyggda spön i priser från 1895 kr till 2535 (de dyrare 4-delade) i enhands samt även ett nytt 14' lina 9

Discovery tvåhands - 14' lina 9

Fantastiskt lättkastat tvåhandsspö med mycket brett register. Designat för att klara de moderna Underhandskasten och ge möjlighet att lära in en riktig grundteknik.

Kort sagt, ett drömspö till ett drömpris - 2995 kr.

15'GIII - lina 10-12

Det här spöet är utvecklat för att helt enkelt vara det allra bästa tvåhandsspö som finns på marknaden idag, det mest allrounda till allt tvåhandsfiske, till alla typer av kast, till alla typer av linor. Det kastar tex med lätthet såväl en flyt 10 som en Deep Water Express. Spöet är lätt och kraftfullt, arbetar utan efterslag och ger otroligt långa kast med hög precision med ett minimum av krafttillsats. Vi "tjuvstartade" försäljningen 1990 i, som vi från början tänkt, liten skala. Efterfrågan blev på kort tid långt över våra vildaste förväntningar !

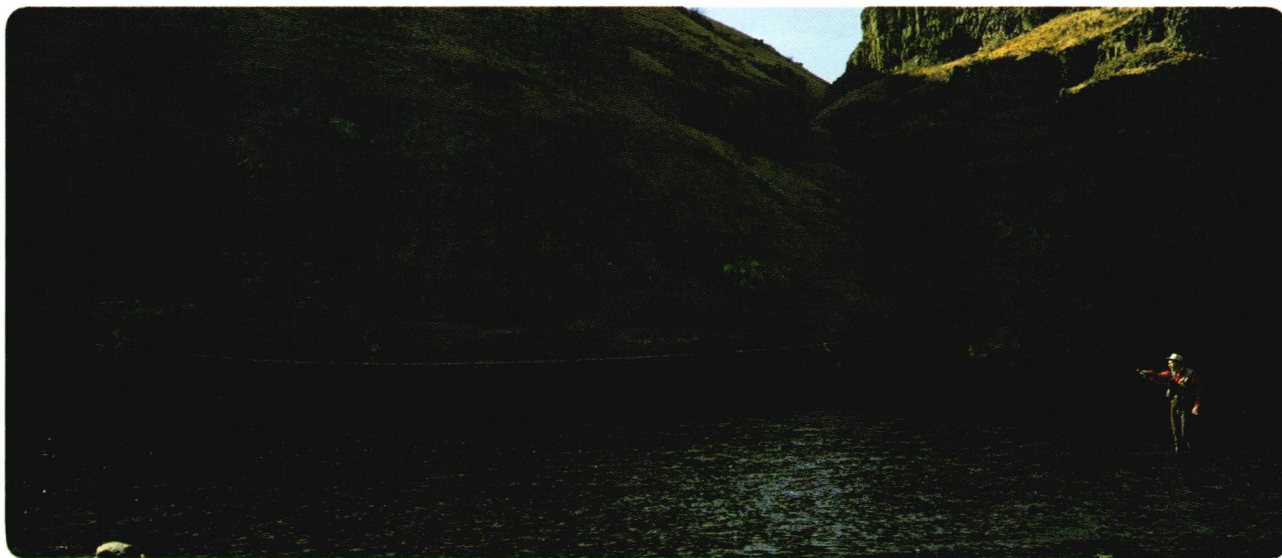
Finns som klinga, byggsats med eller utan färdigt handtag eller som färdigt spö.

Ett spö som bara måste provas !

GIII RPLX

GIII serien som vi introducerade förra året har blivit en ny standard inom flugspön. RPLX står för Reserve Power Lightweight Saltwater. Den här serien Sage spön är utvecklad för i första hand det tunga krävande enhandsfisket efter Bonefish och Tarpon. Dvs för att klara stora tunga flugor med hög linhastighet och hög precision, snarlikt vårt eget enhandsfiske efter Havsöring, Lax och varför inte Gädda. En serie med "tuff" kraftfull distinkt aktion för mycket långa kast.

* Made In USA * Levereras i Sage aluminiumtub * Livstidsgaranti mot materialfel

AUKTORISERADE SAGE ÅTERFÖRSÄLJARE

A.T.Vapen-Vimmerby/ Alnö Sport&Fiske-Alnö/ Arvikajägaren-Arvika/ Berras-Sthlm/ Björns-Stenungsund/ Björnsson-Sandviken
Fiske&Hobbyhörnan-Kristinehamn/ Fiskeservice-Östersund/ Fiskeshopen-Trollhättan/ Flugfiskeshopen-Luleå
Fly-Dressing-Huskvarna/ Gipro-Gislaved/ Gävle Fiskeredskap-Gävle/ Intersport-Skellefteå/ Karlstads Fiske&Fritid-Karlstad
KarpensPostorder-Åkersberga/ Kjells-Edsbyn/ Klippan Sport-Klippan/ Kungsfiskaren-Haparanda/ LjusneCykel&Sport-Ljusne
MM Sportfiske-Göteborg/ Olles Fiske-Borlänge/ PO:s-Sundsvall/ R.R.-Göteborg/ Rekord-Mörrum/ RoHo-Koskullskulle
Whittlocks-Halmstad/ Sportfiskarn-Västerås/ Sportfiskedepån-Helsingborg/ Sportfiskehuset-Lund/ Strömvalls-Göteborg
Vapencentralen-Kalmar/ Vildmarkshopen-Luleå/ ÅreFiskecenter-Åre/ Norge-Aktiv Fritid Finland-Red Tag

Laxkotlett med kantarell

Av Anders Walberg

Ofta är flugfiskare ganska dåliga på att tillreda sin fina råvara, när man väl står där med den rensade fisken i köket. När man pratar med flugfiskare visar det sig emellertid att de allra flesta är mycket intresserade av mat – de gillar helt enkelt att äta gott. Därför är det synd att kunskaperna är så bristfälliga, när det gäller att förvandla fångsten till en läckerhet för gommen – och inte minst en fröjd för ögat.

Använder man råvaror av bästa kvalité så har man kommit en bit på väg mot en god måltid. I detta recept har jag utgått från att tillaga två mycket fina råvaror, lax och kantarell, på ett enkelt sätt. När det gäller fisken måste man vara lite observant. Det gäller att ta ut den ur ugnen precis när

äggviteämnena stelnar. Detta inträffar när fisken ändrar färg från klar till matt. Låter man den stå inne längre blir den torr och tråkig. Till sist: Använd fantasin, precis som när du fiskar.

Laxkotlett med kantarell

Till fyra personer:

Fyra laxkotletter på ca 180–200 g styck

2 djupfrysta smördegspattor

1 ägg till pensling

8 hg rensad kantarell

1 liten purjolök

1 morot

olja (helst olivolja)

Till såsen:

25–30 g smör

50 riven parmesanost

1 äggula

1 dl grönsaksbuljong (tärning går bra)
Tag med ett glas ut fyra rundlar av smördegen. Pensla med äggula. Baka smördegen i ugn, 250 grader, 15 min. Låt svalna.

Stek svampen. Strimla grönsaker-na fint och bryn i lite olja.

Gör såsen: Smält smöret. Tillsätt buljongen och rör ner osten. Vispa i äggulan. Såsen får nu inte koka, då skär den sig. Baka laxskivorna i ugnen på plåt på 150 grader i cirka 10 minuter.

Lägg laxen mitt på tallriken med svampen runt om. Lägg smördegspattan på laxen och skeda såsen runt. Garnera med grönsakerna.

Från kiwi Landet New Zealand kommer nu Kilwell Flugspön till Sverige. Efter en kort och intensiv test period så har många som har fått testa dessa spön kommit fram att de klart ligger i klass med andra välkända märken på marknaden.

Vi kan säga att vi klart har lyckats med dessa spön. Och vi känner att det är dags nu för våra breddgrader att uppleva en annorlunda kastkänsla från ett land där flugfiske är var mans sak. Av de 3,2 milj människor som bor på New Zealand så är ca. 0,8 milj flugfiskare.

Inte undra på med alla dessa vatten som de har och regnbågar upp till 18 kg. Öring till 15 kg en dröm för många. På grund av detta så har vi tagit oss an att bringa hem hit till Sverige de som många har väntat på att få se och känna på. Kilwell spön är tillverkade av Grafit II-X.

Kilwell spön kommer i två olika serier nedan Grafit II-X.

Längd	Klass	Delar	Klinga	Byggs.	Spö
7,5'	3/4	2	345:-	495:-	1.004:-
8,0'	4/5	2	365:-	515:-	1.104:-
8,0'	5/6	2	365:-	515:-	1.104:-
8,0'	6/7	2	365:-	515:-	1.104:-
8,6'	5/6	2	428:-	578:-	1.166:-
8,6'	6/7	2	428:-	578:-	1.166:-
8,6'	7/8	2	428:-	578:-	1.166:-
9,0'	5/6	2	518:-	668:-	1.260:-
9,0'	6/7	2	518:-	668:-	1.260:-
9,0'	7/8	2	518:-	668:-	1.260:-
9,0'	8/9	2	630:-	780:-	1.446:-
10,0'	9/10	2	710:-	860:-	1.568:-
T Pack	6/7	4	565:-	715:-	1.424:-
Commuter	8/9	3	658:-	808:-	1.660:-

Klinga i mörkbrun/röd grafit II-X vinröd tråd med guld finish Alloy rullfäste hardcrome ringar och toppögla av typ snake.

Återförsäljare

FLUGAN AB

Box 1030, 581 10 Linköping

Besöksadress: Platensg. 16, 58220 Linköping

Tel: 013-138979 Fax: 013-132304

Kilwell Legend Serien.

Längd	Klass	Delar	Klinga	Byggs.	Spö
8,6'	6/7	2	-	-	1.795:-
9,0'	6/7	2	-	-	1.925:-
9,0'	8/9	2	-	-	1.925:-
8,6'	5/6	4	-	-	1.930:-

Välkomna

Då vi gärna vill främja våra återförsäljare ta kontakt med din närmaste Butik. Vår nya katalog kommer omkring jan 1991.

EN HÖGST MÖJLIG FLUGA...

ADEXA

461 37 TROLLHÄTTAN
tel 0520-377 30

ADEXAs produkter finns
i de flesta specialbutiker.

OBS! KÖP ENDAST VAROR
MED VÅR ORIGINAL-LOGOTYPE!

Att binda
en klassisk
laxfluga är ej
lätt. Det räcker
inte med teknik-
en – du ska också
ha de rätta verktyg-
en och materialen.

Tekniken får du lära själv
– resten kan du få från ADEXA!

Vi har mer än 1.500 olika bind-
material, städ och bindverktyg...!

Nästa gång det kliar i fingrarna: använd grejor
från ADEXA. Då blir ingen fluga omöjlig...

En Zonker till regnbågsfisket

Fisket i stilla vatten har utvecklats en rad nya flygmönster. Men Zonkern – med drag av matukaflugorna men försedd med "vinge av kaninhår" – har ännu inte fått den uppmärksamhet den förtjänar. Bind gärna några att prova till vårens första regnbågsfiske

Text & foto: Thomas Johansson

England och USA är av tradition de båda stora länderna varifrån vi hämtar vår inspiration inom flygfisket. Numera ser det emellertid ut som om utvecklingen i England stannat av. Det kommer oändligt många fler nyheter från Nordamerika. Kanske beror det på olika folkkyrkor och den kulturella bakgrunden. Man kan exempelvis undra hur många engelska reservoarfishare, som skulle dra på sig vadare och simfötter och ge sig ut i en flytring – troligen inte särskilt många, medan detta fiske är mycket populärt i USA.

Det är också ett faktum, att de flesta nya flygbindningsmaterial, nya tekniker och nya flygmönster idag når oss via USA. Allt är inte bra, men en del fungerar ypperligt också i våra vatten. Det jag senast "tagit till mitt hjärta" är de i USA så kallade Zonker Strips – på svenska rätt och slätt kaninremсор. De har visserligen funnits i Norden några år nu, men det verkar inte som särskilt många flygfiskare riktigt har upptäckt dem än. I varje fall ser man dem inte särskilt ofta ute vid våra vatten, vilket väl betyder att vi ännu inte förstått Zonkerns fördelar.

Sedan jag för något år sedan band mina första Zonkers, kan jag idag inte

tänka mig att fiska ett regnbågsvatten utan att ha åtskilliga av dem i flygasken. Flugorna har nämligen visat sig vara mycket bra. Alla regnbågsfiskare vet ju hur effektiva Sarah-flugorna kan vara. Zonkern fungerar på samma sätt, men till skillnad från Sarah-flugornas vinge – som har en enträgen förmåga att hela tiden sno sig runt krokbojen eller hänga upp sig runt krokskaftet, vilket inte bara frestar tålmodet, utan också försämrar flygornas fisklighet betydligt, så händer detta inte med en Zonker. Zonkern kan man fiska med utan bekymmer, medan man hela tiden måste ta upp Sarahn för att rätta till vingen.

Zonkerns mjuka kaninhår har minst lika bra rörlighet i vattnet som en maraboufluga. Att kaninskinns dessutom är ett mycket mer allroundbetonat material än marabou är ytterligare ett plus. Sedan jag kom underfund med det, använder jag över huvud taget knappast marabou till mina flygkor längre.

Ytterligare ett exempel på kaninhårets mångsidighet är att dess mjukhet gör det ypperligt som vingmaterial till olika våtflugor – till exempel för att binda upp små hårvingade laxflugor för lågt sommar- och höstvattnet. Man

kan till och med binda en hel flyga med bara kaninhår: stjärt, kroppsdubbing, vinge och falskt hackel. Så nog är kanin ett mycket allround bindmaterial.

Kanin säljs antingen som färdigskurna remsor eller som hela skinn. Jag föredrar att köpa hela skinnbitar, eftersom remsorna ofta är mycket spretiga och dessutom oftast också för breda. Skär man ut remsorna själv, så kan man välja lämpligaste biten på skinnets – hårlängden kan till exempel variera – och samtidigt kan man skära dem olika breda för olika krokstorlekar. Dessutom blir det smidigare och lättare att hålla ordning i flygbindarlådan med hela skinnbitar.

Kaninskinns är lätta att färga, och materialet finns också i många intressanta kulörer, inte minst för imitationer av iglar, flicksländeymfer, trollsländeymfer och stora nattsländepuppor. Materialet ger med andra ord stora valmöjligheter för experiment på egen hand, och det är ju alltid de egna idéerna och kompositionerna, som ger den största tillfredsställelsen, om de visar sig fiska bra...

Här följer några varianter på flygkor av kaninskinns, som jag funnit vara bra vid fiske efter regnbåge.

Vitröd Zonker

Krok: Streamerkrok 4–10

Rib: Oval silvertinsel

Kropp: Rött sälsubstitut

Vinge: Vit kaninstrimla

Hackle: Rött

Svart Zonker

Krok: Streamerkrok 4–10

Rib: Oval silvertinsel

Kropp: Svart chenille

Vinge: Svart kaninstrimla med några strån kopparflashabou

Hackle: Liten bunt svart kaninhår inbundet på undersidan

Olive Zonker

Krok: Streamerkrok 4–10

Rib: Oval guldtinsel

Kropp: Mörkt olivegrön kaninstrimla

Huvud: Svart hjorthårshuvud

Tankar på strandkanten

Mental nedskräpning – eller konsten att inte fiska

Jag har under flera decennier fiskat i skandinaviska och andra vatten och gör så fortfarande. Men laxen och även öringen blir allt sällsyntare och formaten blir mindre och mindre. Många människor jag mött vid fiskevatten har talat om hur bra det var förr, vilket även jag själv kan intyga. Det klagas på miljögifter, nedskräpning av vattendrag och fiske med nät, vilket hindrar fiskens vandring upp i älvarna eller ödelägger fisket i en sjö på några få dagar.

Under mina resor i år fick jag höra denna klagan igen – att det var bättre förr. Näten är en förbannelse, det håller jag med om. Men det finns andra bovar också. Det är oftast de som klagar mest på nätfisket, som säger: "för 8–10 år sedan kunde man få 15–20 fiskar på en natt". – Varför så många? ... "kommer man vid rätt tidpunkt kan man få 10 laxar på en dag". – VARFÖR?

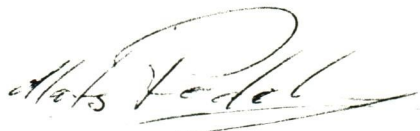
Jag såg även en bild i en broschyr, där två fiskare satt på huk bakom ett stort antal laxar. "En natts fångst", stod det. – VARFÖR? Bra reklam? Javisst! Men jag anser, att det samtidigt är en "mental nedskräpning".

Vi har många duktiga fiskare, som samtidigt är duktiga skribenter och förmedlar sina erfarenheter till oss. Många yngre tar intryck av skrivierna. Jag fick i min hand en liten bok som heter "Sportfiskarens årsbok 1990". Efter att ha läst några kapitel blev jag arg och sur, surare än många av våra vattendrag. Citat ur boken: "Där finns en del forsar och härliga harrstryk, och nattfångster på 50–80 fina harrar på 3–9 hg är inte ovanliga!"

Vi som varit med lite längre vet att det finns andra värden i fisket. Denna information är mental nedskräpning. Försök istället lära ut konsten att inte fiska. Den är mycket svår, speciellt då fisken är på hugget.

Det är en svår konst, det måste jag medge. Mycket svårare än att lära sig fiska, och den tar många år att lära sig, men det är nödvändigt. Börja med att hålla igen på den "mentala nedskräpningen". Endast de skickligaste fiskarna kan konsten att inte fiska – för de vet, att de kan ta mer än de kan göra av med. Och då behöver de heller inte hela tiden vara i kontakt med fisk och bevisa för andra hur duktiga de är.

Det är nödvändigt att vi lär oss konsten att inte fiska, om vi i framtiden skall ha kvar möjligheten att kunna fiska!

Flugfiske i Norden

Nr 1 feb 1991
Årgång 13

Redaktör:
Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

PRENUMERATIONER, BESTÄLLNINGAR, KASSA: Anne-Marie Skarp, Violgatan 7, 343 00 Älmhult, tel. 0476/16090.

REDAKTION: Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 Bodafors, tel 0380/311 25.

ANNONSER: Bertil Ekholm-Erb, Box 64, S-291 21 Kristianstad, tel. 044/12 26 28. Fax 044/11 85 83.

Prenumerationspris: för kalenderår 1991 SEK 260 i Skandinavien, SEK 300 i Europa och SEK 360 i övriga världen. Vårt postgironummer är 10794-6.

Bank: Sparbanken Kronan 8169, konto nr 713380278-0.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 770, S-251 07 Helsingborg, Sweden.

Zahlungen aus Deutschland auf Postgiro Nr 5993 12-205, Hamburg, Bankleitzahl 200 100 20.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA SKRIFTLIGT NÄR DU FLYTTAR. UPPGE OCKSÅ ALLTID GAMLA ADRESSEN.

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 770, 251 07 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1991 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 2 av Flugfiske i Norden 1991 beräknas utkomma i april.

Rätt utrustad halva nöjet!

*Sportag har rätt utrustning
för dig med krav. På bilden
Kingfisher Diamondback kolfiberspö,
Steelbead Airweight flugrulle,
Kingfisher fluglina och backing,
Wheatley flugask och -låda,
Metz tuppnackar, flugor
och Kingfisher fiskekorg.*

*Sportag har mycket, mycket mer...
Fråga efter katalogen och se
bela sortimentet hos din
fiskeredskapshandlare!*

Sportag HAB, Box 21016, 200 21 Malmö.

Framtidens spön redan nu från Hardy

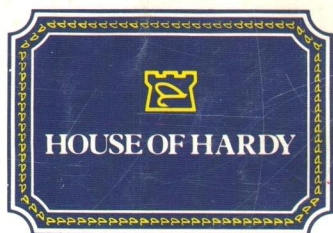

Den nya Sovereign-serien från House of Hardy är en utvald serie högfunktionella flugspön med progressiv aktion. För att uppnå önskemålen om absolut bästa funktion, föll valet på en nyutvecklad kolfiber med högre modul. Impregnerad med Hardy's beprövade, avancerade epoxysystem, ger materialet en kombination av förfinad aktion, styrka och hållbarhet.

Till den progressiva aktionen kommer en ultrakänslig topp, som ger hög linhastighet, långa kast och utsökt precision vid presentation av flugan. I utomordentligt läcker bronsfärg med handdrivet rullfäste i nickelsilver och äkta rosenträ. Djupbruna lindningar med röd avslutning.

Finns i följande längder: 8 ft 4—5, 8½ ft 5—6, 9 ft 6—7, 9½ ft 7—8.

Hardy Sovereign — spön i absolut världsklass

AUKTORISERADE HARDYSPECIALISTER

ALNÖN, Alnö Sport & Fritid • ARVIKA, Bergkvist Flugfiske • BODEN, Lasses Fiskeimport • BORLÄNGE, Olles Fiske • BORÅS, Wollmars Sportfiske • EKSJÖ, Fiske-Stig • ESKILSTUNA, Eskilstuna Sportmagasin • GISLAVED, Gipro • GÄVLE, Gävle Fiskeredskap • GÖTEBORG, RR Sport AB, Strömwalls Sportfiske • HAPARANDA, Kungsfiskaren • HUDIKSVALL, Fritidsvaruhuset • HUSKVARNA, Fly Dressing HÄRNÖSAND, Hellstrand • KARLSKOGA, Viktor Jansson Skog & Fritid AB • KIRUNA, Domus • KRAMFORS, C.A. Svenssons Järn & Sport LUDVIKA, Åkes Sport • LULEÅ, Järn & Sport • MALMÖ, Wobbler Sportfiske • MÖRRUM, Bringsens Flugfiske • NORRKÖPING, Fiske-experten • PITEÅ, Intersport • SKELLEFTEÅ, Intersport • SKINNSKATTEBERG, R. Österberg Cykel & Sport AB • STOCKHOLM, Fiskarnas Redskapshandel, Wilhelm Utter • STRÖMSNÄSBRUK, Skandinavisk Sportfiskecenter • UPPSALA, Husbergs Eftr. AB • VÄRNAMO, GeWe • VÄSTERÅS, Husbergs Eftr. AB, Sportfiskarn HB, Willys Sportfiske • VÄXJÖ, AB Rydhs Cykel & Sport, Skandinavisk Sportfiskecenter UMEÅ, Blixt Sport • ÄNGELHOLM, Varuhallen Hobby • ÖRNSKÖLDSVIK, Bosses Jakt & Fiskeshop • ÖSTERSUND, PA Landbys Eftr.

Nor[®]mark

Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel